Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Uyarmak İçin Uyanmalı
Uyanmak İçin Uyarmalı
İşçi Partisine Teklif

köXüz
Yayınları

Uyarmak İçin Uyanmalı
Uyanmak İçin Uyarmalı
İşçi Partisine Teklif

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

köXüz

Dijital Yayınlar
İndir - Oku - Okut - Çoğalt - Dağıt

Bu kitap ilk defa: 1966 yılında Tarihsel Maddecilik Yayınlarında yayınlanmıştır.

Bu kitap KöXüz sitesinin dijital yayınıdır.

Kar amacı olmadan, okumak ve okutmak için, indirmek, dijital olarak basmak ve dağıtmak serbesttir.

Alıntılarda kaynak gösterilmesi dilenir.

köXüz
Yayınları

İÇİNDEKİLER

Yay ınevinin Notu 3
İkinci Basılışa Acı Bir Giriş 9
UYARMAKÇIN UYANMALI, UYANMAKÇIN UYARMALI 21

BİRİNCİ BÖLÜM
MESELENİN TARİHÇESİ VE KONULUŞU 29
TİP'in Birinci Basamağı: "SIRF AMELECİLİK" 30
TİP'in İkinci Basamağı: "AYDINLAR PARTİSİ" 31
TİP'in Üçüncü Basamağı: BİNİLEN DAL ve KESİLİŞİ 34
Dalın Kesilişi-Amaç 36
Parti Manivelasının İki Momenti 36
Metot Tenkit mi, Otodidaktlık mı? 38

İKİNCİ BÖLÜM
TİP'İN ELEŞTİRİLMESİ 41
I- Tüzük Bakımından Eleştirme 41
II- Eleştirme Sonuçları 49

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İŞÇİ PARTİSİNE TEKLİFLER 59
I-İşçi-KöylüGönüllüler i 60
II-İşçiSendikalar ı 62
III-İşçi Milletvekilleri 64
İşçi-Köylü Gönüllüleri Sayının Kaliteye Yücelişidir 67
GönüllülerinÇalışmaYordamı 70
Köy Plânlamaları 71
Şehir Planlamaları 74

İKİNCİ BASILIŞA ACI BİR GİRİŞ

Önce Program mı gelir, Tüzük mü?

Bizim bildiğimiz, bir Parti'nin önce *Programı* açıkça konur. Sonra o Programın prensiplerine göre Parti'nin *Tüzüğü* yaratılır. Gerçi "Kanun" yalnız bir Tüzük bulunmasını şart koşar. Tüzüğünü verdin mi, Partini kurmuş olursun. Ama Kanun, politika kiremitliğinin kuralıdır. Kiremitliğin altında bütün katlarıyle Toplum *Üstyapısı* yükselir. O Üstyapının altında, dayandığı *Ekonomi* tabanı oturur. Üç buçuk egemen politikacının çıkardığı *sırf* siyasi kanun Toplumun geniş Üstyapı ve derin Ekonomi ilişkilerini yaratamaz. Tam tersine, Toplum yapısı, Kanun denilen yüzeyde kalmış kuralları gerektirir.

Hele İşveren Sınıfının egemen olduğu bir Toplumda, Kanunun *başlıca* görevi: Üstyapı ve Ekonomi'de olanları halkın gözünden kaçırmak, bir sıra anlaşılmaz soyut kurallarla örtbas etmektir. İşveren Sınıfı nasıl olsa kendi elinde işleyen ekonomisini kurmuştur; Üstyapı ilişkilerini de sıkı kontrolu altına sokmuştur. Bu alanlarda kimseye doğruyu söylemek, hele öğretmek zorunda değildir. Tam tersine, herkesi, her ciddi konuda şaşkına çevirip sersemletmek için elinden geleni yapar.

İşçi Sınıfına bir Parti mi gerekiyor? Buyursun, kursun. Tüzüğünün başına üç beş satırlık bir *"Amaç"* maddesi koydu mu, yeter. O Amacın, hangi sosyal ve ekonomik ilişki-çelişkiler içinde, nasıl gerçekleşeceği demek olan Program aranmaz. Hatta, İşçilerin hiç Programları bulunmasa daha iyi olur. Kimse ne dediğini, ne yaptığını bilmez. Soyut ve Genel amaç maddesi çevresinde önüne gelen, ağzına geleni tekerler. "Her kafadan bir ses çıkar"... Burjuvazinin istediği de budur.

Gerçek İşçi Sınıfı Partisi bu oyuna gelemez. Proletaryanın bilimine göre insan işini hayvan işinden ayırt eden tek nokta: İnsanın, yapacağını önce tasarlaması, plânlaması, programlaştırma-

sıdır. Onun için, bütün ciddi İşçi Sınıfı Partileri ilkin yıllar boyu, içinde bulunduğu Toplum yapısına en yatkın gelecek kendi Programını tartışır ve aydınlığa çıkarır. Sonra o Programdan aldığı hızla Tüzüğünü tezgâhlar.

TİP Programının Laf Kalabalığı

TİP 13 Şubat 1961 yılı acele kurulduğu zaman, tam İşveren Sınıfının istediği gibi, ne yapacağını duruca bilmeyen ve belirlemeyen bir Tüzük'ün Amaç Maddesi ile yola çıktı. Çarçabuk eksiklik ve anormallik göze battı. Onu gidermek için *Aydınlara* başvuruldu. Bâbıâli'nin *"Sol"* yazar-çizerleri geldiler. Onlar da, kendi kendilerinin birer *"Program"* olduklarına inanmış kişilerdi. Program dediğin de nedir? Gâvurca bilenlerden üç beş eli kalem tutarı masa başına oturttun mu, yeryüzünün bütün İşçi Partilerinin en son moda Programlarını özarı Türkçeye çevirip önünüze yığıverirler. Olur sana en âlâsından Parti Programı.

O içgüdüyü *"Bilinç"* yerine koyan hazırlop TİP aydınları da, TİP'i kuran Sendikacılardan aşağı kalmadılar. TİP'i Acem Şahının gemisi gibi yürütmeye giriştiler. Program istimi gerilerden gelebilirdi. Hele TİP gemisi ilerlesin... Kaç tane aydın varsa onların beş on katı sayfalar dolusu ne Programlar döktürülmez ki? Yeter ki yabancı dil bilen *"tercüman"* civanlar, hele *"Avrupa'da tahsil"* veya "tetebbu"(etüd) yapmış birkaç yularsız arslan *"turist"* çalışmaya başlasın. Sen ondan sonra gör Programın ne olduğunu!

Gördük, TİP kuruluşunun 4. yılı, alüminyum çarklı sarı başaklı TİP damgasıyla damgalanmış *"Türkiye İşçi Partisi Programı"* basılıp, 5'er liraya satıldı... TİP Programının yalnız fihristini (içindekiler listesini) okumak bile, onun Parti Programından bambaşka birşey olacağı izlenimini veriyordu. Belli ki, TİP'in içinde ve dışında ne kadar Politika denizine ilk adımını atmak istiyen bilgin varsa, hepsi dağarcıklarında Politika üzerine bildikleri ve bilmedikleri bütün cevherleri TİP Programına dökmüşlerdir.

Bu cömert aydın fedakârlığını hor görmek kimsenin elinden gelmez. Elbet her iyi dilek hoş karşılanabilir mi? Karşılansa bile, Program bir *bilgiler* yığını değil, *yapılacak işler* planıdır. Onu lafa boğmak, gürültüye getirmek olur. Sonra, TİP bir *İşçi* Partisidir. İçine, bakarsınız, *işçiler* de girebilir. Onlara yapılacak işi 166 sayfanın 36.000 sulandırılmış ve boyuna tekrarlanan sözcükler tufanı içinde sunmak, yalnız yorucu değil, inmelendirici de olur. Çok şey anlatılıyor sanılırken, hiçbir açık yön verememek tehlikesi başgösterir.

TİP "İlk" İşçi Partisi mi?

Parti Programı, herşeyden önce *gerçekten uygulanmak* için yapılır. TİP Programı, hepsi birbirinden daha yuvarlak *"Tirade"\ar* (aynı şeyi boyuna uzatmalar) ile yüklüdür. O sözde *"Köklü Reform"cu* Tirade'ların hepsi bir şeyi örtmeye çalışan laf kalabalığıdır. Olaylar ve Kavramlar arasında bağ ve bütünlük yapmadır. Belli ki, kim bir şey söylese: "O da bizde var" denmek istenmiştir. Kimseye söz bırakmamak için her telden çalar görünülmüştür. Parti Programı, birbirine kırmızı iplikle teyellenmiş, aklarla karalar mıdır? Hayır. Ansiklopedi, hiç değilse aynı sözcüğü her sayfasında bir, bir daha tekrarlayamaz.

Tirade daha TİP Programı'nın "Giriş" inde başlıyor:

"Tarihimizde doğrudan doğruya emekçi halkın kurduğu ilk parti, Türkiye İşçi Partisidir."(s. 13) deniyor. (Manda tezeği kadar) iri bir laf. (Manda tezeği kadar olsun) bir işe yarar mı? Sanmıyoruz. Yalan, yalnız sömürücü sınıflara yarar. Yukarıki Tirade, herşeyden önce yalandır.

*"Tarihimiz"*deyince. *Türkiye Tarihi* anlaşılır. Türkiye Tarihi, Antika Osmanlı Tarihi ile başlar. Modern Cumhuriyet Tarihiyle biter. *"Emekçi Halk":* Osmanlılıkta da, Cumhuriyette de vardır. Antika çağın *Partileri* Tarikatlardı. *Hacıbekteş'in* de, *Ahi'lerin* de, o zamanlar Politika örgütleri, o zamanın köy ve şehir *"Emekçi Halkı"* tarafından kuruldu. Hepsi bir yana, bizim Şeyh Bedrettin'in Partisi Sosyal Devrime girişmişti. Bu girişimi yapanlar tüm *"Emekçi haktan* başka kimdi?

TİP uleması, belki o şâhane dekadan pozlarıyla: *"Biz modern Siyasi Partilerden söz ediyoruz!"* diyecekler. Sizin Tarihten kopuk Realpolitiker'ler olduğunuzu biliyoruz. Daha Paris Komunası yılında kurulan *"Ameleperver Cemiyeti",* 1889 yılı kurulan *"Osmanlı Amele Cemiyeti"* Modern Türkiye'de *"Emekçi Halk"tan* başkası tarafından mı kuruldu? Daha sonrakiler üzerinde durmayalım.

"Amelecilik" (Ouvrierisme)

Bir de, *"doğrudan doğruya. emekçi halkın kurduğu"* veya kurmadığı Parti neyi ispatlar? Hiçbir şeyi. TİP Program üleması İşçi Sınıfı hareketi içinde en sinsi sapıtma çeşidi olan *"Ouvrierisme"* (Sırf amelecilik: Yalnız işçilerden ibaret örgüt) demagojisine mi çanak açıyorlar? O marifeti icat etmek için TİP'i çıkmaza sokmuş ulema ve ukelâ beklenmemiştir. Çar'ın jandarma ve polis şefi Albay Zubatof, çok daha ustaca *"İşçicilik"* demagojisini kullanmıştır-.

Tutmamıştır. "*Doğrudan doğruya"*aydınlarca kurulan Parti, yeryüzünün ilk Proletarya Devletini yarattı.

Bunları TİP aydınlarının birkaçı olsun bilmezler mi? Bilmeleri gerek. Ama heyamola ile Parti tepesine çıkardıkları ne oldum delileri için, Kadrocu kalpazanlar gibi: *"Eşsiz örneksiz"*olmak manisinden başka eğilim yoktur. Hiç değilse *"Program"* yapılıp satıldığı günler TİP Genel Başkanlığı yapan Devlet düşkünü avukat 1958-59 yılları *"Vatan Partisi"* dâvâsının Ağırcezada beraetle sonuçlanan bütün oturumlarına muntazaman *"devam"* etmişti. Elbet o kertede "ilgilendiği" Vatan Partisi'nin, 40 sayfalık. *"Tüzük ve Programı"nı* görmezlikten gelememiştir. Tüzüğün 8. Son sayfasında: 10 kişiden 9'u *"doğrudan doğruya emekçi halk",* daha doğrusu İşçidir. Hem öyle gizli servislerin hâtiften (Sesi işitilen fakat kendisi görülemeyen.) *"İşçi Partisi kur!"* emri üzerine, Saylav olma furyası açıldı sanan *"Sendikacılar* değildirler; hepsi fabrika Cehenneminde kan kusan gerçek üretmen işçilerdir.

Öyleyse niçin o bile bile yalan? 27 Mayıs kuşaklarının gençliklerinden, deneysizliklerinden, daha eski kuşakların dejeneresansından yararlanıp, ortaklıkta en azından tavus kuşu gibi kabarmak için... Sonra ilk fırsatta, kerâmetine inandırdığı içtenlikli TİP üye yığınını *"Güleryüzlü Sosyalizm"* makyajlı aldatıp, biricik Proletarya yolundan sapıttırmak için... Yalancının mumu Yatsıdan sonroya dek yandı mı? Demek Proletarya siyasetinde Makyavelizm yahut Bizantizm uzun ömürlü olamıyor. Yalan ve Böbürlenme silahı tepti, atıcı mikrosefali (Küçükbeyinli) vurdu.

ABA'cı Tüzüğü ve Programı

ABA'cı TİP yöneticilerinin ciğerlerinin kaç para ettiği, daha ilk TİP'e takılan *"Aydın Kelle"nin* ilk bildirilerinde sırıttı. Onlar kendilerini Kadrocuvâri ve Yönkâri *"Sorumlu"* aydınlar gibi öne sürüyorlardı. İşçi Sınıfını gütmeye adanmış altıkulaç beberuhiler onlardı. Program düzülüp satışa çıkarılınca, bütün foyaları, dünyanın en *"emekten yana"* sözleriyle maskelenemeyecek ve silinip ortadan kaldırılamayacak duruma geldi. Yazılı, basılı cevherler 5 lira veren herkesin eline geçiveriyordu. Yalanlanamaz, red ve inkârla ortadan kaldırılamazdı.

Ne var ki, "Filipin tipi Demokrasicilik oyunu"ndan yalnız CİA uzmanları parsayı toplayacak değildi. Elbet Türkiye İşçi Sınıfı denli Modern bir özgüç de, kendi Strateji ve Taktiğini bütün diyalektiği ile işletecekti. Türkiye Finans-Kapitali, kodaman Emperyalist Te-

kelleriyle içli dışlı işbirliği de yapsa, Dünya pazarından *Aşırı-kâr* çekip bir Aristokrat İşçi ve Kariyerist Aydın küçükburjuva zümresi besleyemezdi. TİP'i *"Avuçları içine"*aldıklarına inanmış oportünizm kocakarılarının gevezelikleri sonuna dek adam kandıramazdı.

Onun için, işçi Sınıfına sunulmuş TİP Tüzüğünün ve Programının soyut eleştirisine bir süre daha girilmedi. Bu bir *"çekimserlik"* yahut *"tarafsızlık"* değildi. TİP içinde gözyaşı ve kan, ter dökerek savaşan işçi, köylü, aydın, esnaf devrimcilerin kendi *pratik* davranışlarıyla, ABA'cı güruhun hezeyanlarını biraz daha sınamalarına yer bırakmalıydı.

Yoksa TİP Tüzüğü, bir işsiz avukatların derinliğine kazdıkları, birbiriyle tepişen, Parti içinde her türlü Merkeziyet ve Demokrasiyi, Derebeyi artığı kaprislerin insafına bırakan, içinden çıkılmaz bir Gayyâ kuyusu idi. Program ise, 166 sayfasında 166'nın birkaç katı fazla saçmalarla doldurulmuş, iler tutar yeri kalmamış bir yamalı bohça idi.

"Emekten Yana": İşverenin de Parolası

Program, daha Giriş'le söze başlarken, şöyle der:

"Kişi olarak her birimizin insanca yaşama şartlarına kavuşmamız, toplum olarak ileri bir ülke durumuna gelmemize bağlıdır."

Adı *"İşçi Partisi"* olan bir örgütün Programında siz İşçi Sınıfını mı arıyorsunuz? Hayır. Sosyolok hanımlar ve beyler, Burjuva Politikacılarından Özendikleri ağızla: Sınıflı toplumda bir *"Kişi"* ile bir de *"Toplum"* kavramını tokuştururlar. *"Kişi":* "İnsanca yaşamak" mı istiyor? *"Toplum"u:* "İleri bir ülke" yapsın.

Bu Lâpalisin Hakikatini Bayar da, Demirel de böyle söylüyor. *"Allah bize çuvalla versin, biz de* (İşçi Sınıfına bile değil), **Robenson** Kruzoe *"Kişi"ye torbayla verelim!"* Başka deyimi de var: "Türkiye'yi *"Küçük Amerika"* yapalım. "On yılda 15 milyoner kişi yetişir." Bu kafa en pis burjuva demagojisinin, en soysuz küçükburjuva ukalalığına kardırılmış, *"Kadro"* ve *"Yön"* karpuz kabuklarını İşçi Sınıfının ayağı altına koymaktır.

Yukarıki sözün arkası da mı var? Evet. Ne yazık ki var. Arkası da şu muşmuladır:

"Özellikle geri kalmış toplumlarda ekonomik ve sosyal ilerlemenin, bağımsızlık içinde kalkınmanın en büyük dayanağı emektir."

Demek *"Kalkınmanın"* emekten başka *"dayanağı"* da mı var? Var ya: *Sermaye...* Tüm burjuva ekonomi bilimi, hep o emek dışında değer yaratıcı şeyleri arar. Bizimkilerin orijinalliği: 1) *"Serma-*

ye" sözcüğünü burada anmayarak, *"emeği" "en büyük"* saymakla kalır. 2) Emeğin "*özellikle geri* kalmışlar için büyük dayanaklığına inanır. Ya ileri Toplumlarda, *emek "en büyük dayanak"*değil midir? Hele bir "ileri" olalım. Görürüz..

Böylesine *"Emekten yana"* oluş, her İşverenin en kutsal ülküsü değil midir? Çünkü *Kapitalizm* içinde yaşadığımızı kimse unutamaz. Kapitalizmde, *İşçi* için *"emeği"*yok, İşgücü vardır-. İşçi başka satacak hiç bir şeysi kalmamış insan olarak İşgücünü pazara çıkarır. İşgücünün *"Emek"* olması, İşverenin eline geçtikten sonra, işyerinde başlar. *İşgücü* işçinin, onun kullanılması ile doğan Emek, işverenin *"Kişi mülkü"*olur.

Demek azıcık bilimsel konulunca, Kapitalizmde *Emek* İşverenin mülkü olduğuna ve işveren yanında bulunduğuna göre, *"Emekten yana"* olmak, işverenden yana olmaya döner. Sosyalizm, Kapitalizmde *"İşgücünden* yana"dır. İşveren *"Emekten* yana"dır. ABA'cıların, hot sosyetede o denli hoşaflı karşılanışları da bundan ileri gelir. Netekim ABA'cı ideolokların da, Yön Palikaryaları gibi, (Kapitalizmde) her işi bırakıp önce *"Verimli + İnanlı + Şevkli"* işçi yaratmak sevdaları, Amerikan Taylorizmine göz kırpmak olur.

Kapitalizmde Verimli İşçi Yetiştirme Kurumu mu?

Amerika U.S. *"ileri bir ülke durumuna"* gelmemiş midir? Gelmiştir. İleri Emperyalist Anayurtlarda *"kişi olarak her birimiz insanca yaşama şartlarına"* kavuşacak mı? Program'a bakılırsa öyleye benzer. Onun için âlimâne yem borusu çalınır:

"Toplum olarak ileri bir ülke durumuna gelmemiz ise, kişi olarak herbirimizin inan ve şevkle çalışmamıza; daha verimli olmamıza, bu inanlı, şevkli ve verimli çalışma imkânlarının yaratılmasına bağlıdır... Emekçi halkın inanlı ve şevkli çabasıdır."

"Al gülüm, ver gülüm" dünyası. Bütün Amerikan işadamlarının ağızlarının suyunu akıtacak bir Program bu. İşçiyi daha *(şevkli + inanlı + verimli)* çalıştırmak! Şevk + İnan + Verim: nereden gelecek? *"Halkın emeği ile yarattığı bütün zenginlik ve değerlerin kendisine ait olduğunu bilmesinden."*

Bunu halka nasıl "bildireceğiz"?

"Emekçi halkın, yurt işlerinde söz ve karar sahibi olmuş" olmasıyla. Kapitalizmde bu olur mu? Niye olmasın. Nazi Almanyası bile, en Kodaman Tekellerin işçilerini çalıştıkları fabrikalara *"ortak"* etti. Her Anonim Şirketin en büyük sayıda hisse senetleri ve tahvilleri, hep *"Emekçi halkın"* o değerleri *"kendisine ait bilmesi"* oyunu

ile gene emekçi halkın kendisine ödettirilir. Hele bir de Gangster Sendikaları sırtlarını Banka milyarlarına dayadılar mıydı, değme: *"Yurt işlerinde söz ve karar sahibi"*oluverirler. Türk-İş, Zonguldak mâdenlerinde veya 16 Haziran olaylarında az mı *"söz ve karar sahibi"* oldu?

TİP'i Polise Emanet

Böyle olacak bizde de işler besbelli. Nasıl olacak?

"Bu, emekçi halkımızın bağımsız, gerçek siyasi teşkilatı olan Türkiye İşçi Partisi içinde ve onun eliyle olacaktır." TİP'i bir Anonim Şirket sayan kimi Liderlere katılmak elden gelmiyor. Ancak burada bir soru çatallaşıyor. İki *"el"* karşımıza çıkıyor: "Kurtuluş yolunu", emekçi halk, birinci cümlede *"Kendi eliyle çizecek"* deniyordu; ikinci cümlede: *"Parti içinde ve onun eliyle olacak"* deniyor. Halk eliyle mi, Parti eliyle mi çizilecek yol? Sorunun karşılığı şöyle yorumlanabilir: *"Emekçi halk"* Parti'nin *"içine"* girecek. O zaman Halkın eli Partinin eli Olacak... Netekim daha aşağıda Parti'nin ve Parti üyeliğinin nasıl anlaşıldığı şöyle açıklanıyor:

"TİP ırk, din, mezhep, deri rengi, kadın - erkek ayrımı gözetmeden, hangi sınıftan gelirse gelsin, Parti tüzüğünü ve Programını benimseyen, emekten yana olan BÜTÜN YURTTAŞLARA (majüskülliyen HK.) *saflarını açık tutar."*

Bugün, Türkiye'de bile azıcık politikayı izleyen herkes bilir. Parti Tüzüğünü ve Programını benimseyen herkese kapıları açık tutarak Parti'yi *"Dingonun Ahırı"na* çeviren kafaya bütün dünyada *Menşevik* denir. Böylesine *"liberal"* örgüt prensipleri atan ABA'cılar, hiç değilse Menşevikliklerinde samimi midirler? En kalın oportünistler bile, istibdat önünde en devrimcileri Sosyal - Demokrat Parti içinden atmadılar.

Bunlar nerede? *"Çingeneye beylik vermişler, ilk iş babasını asmak olmuş."* Bu Baylar - Bayanlar, daha kuyrukları gizli servislerce dik tutulmaya başlar başlamaz, *"Eskileri"* boynuzlamaktan büyük kahramanlık gösteremediler. Menşevik Programlarında *"bütün yurttaşlara açık"* ilan ettikleri Parti'de, kendi kirli mutfaklarında bulaşıkçılık etmeyecek her Partiliyi tomar tomar dışarı attılar. TİP'e sıvadıkları tezekli Tüzük ve Program maddelerine bile namusluca uyamadılar.

TİP'in azçok dürüst yöneticilerine ve Haysiyet Divanı'na dayattıkları bütün gerekçe: *"Ya onlar, ya, biz!.. Yoksa çekildik mi, Polis*

Partiyi kapatır" oldu. Bu, *"cesaret arzederken, sirkatin söyler kıpti"* çergebaşıları: "- *Demek, Polis, TİP'i sizin uğrunuza mı ayakta tutuyor?"* sorusunu vicdanlarda uyandırdıklarını olsun düşünemediler. Öylesine bir gözü dönmüş hamakat (ahmaklık, beyinsizlik, alıklık, bönlük) ve provokasyan gerizinde (lağım) yüzüyorlardı.

Şovenizm Kokusu

Yalnız davranışlarıyla iki yüzlü "muhbir'i sâdık" kalmadılar. Programı iki yüzlü, ikircikli düşüncelerle de doldurdular. Ağızlarından çıkanı kulakları duymuyordu.

"TİP, TÜRK İŞÇİ SINIFI (majüskülliyen HK.)... *öncülüğü etrafında toplanmış."*

"TİP, Olayları TÜRK İŞÇİ SINIFI... açısından değerlendirir."

Parti'ninadı *"TÜRKİYEİşçiPartisi", "Türkiye'de,* nüfuskâğıdına rağmen kendisine "Türk"ten başka ad veren yığınlar var. Programa göre, öncü sınıf: "TÜRK İŞÇİ SINIFI" dır. Bilerek mi bu şovenizme düşülüyor, bilmeyerek mi? Hepsi bir. Hatta bilmeyerek pot kırmak daha tehlikeli. Çünkü pot iç derinliklerden geliyor ve en çok Bilgi ve Bilinç kesinliği istiyen katta, bilgisizlik ve bilinçsizlik kirli çamaşırları sergileniyor. Aynı bilgi ve bilinç züğürtlüğü ve zibidiliği *Özgüç* (İşçi Sınıfı) ile *Yedekgüçler* (Küçükburjuvazi); *Halk* (İşçi-Köylü vb.) ile *Ulus* (Millet: Halk+Burjuvazi) gerçeklerini çorba edişlerinde daha açık saçıklaşır. TİP, eğer modern, anlamıyla bir Proletarya Partisi ise, Özgüç öncülüğünde Yedek güçlerle *Burjuvaziye karşı* mücadele eder. ABA'cı güruh, bir yanda, yalnız *"Türk İşçi Sınıfı"nı* önerirken, ötede Finans - Kapitalist ve Tefeci-Bezirgân sınıflarını ve zümrelerini ayırdetmeksizin *"Ulus"*dediği 100 yıllık *"Millet"in "bütünü"ne* göz kırpar.

Finans-Kapital Değirmenine Su

TİP *"Yani, TÜRK ULUSUNUN BÜTÜNÜ'nün hakları, hürriyetleri ve yüksek menfeatleri için mücadele eder.* "miş. *"Emekçi Halk için mücadele etmek, gerçekte TÜRK ULUSUNUN BÜTÜNÜ'nün hakları, hürriyetleri ve menfeatleri için mücadele etmek"* imiş. (P., s .14) (Majüskülliyen HK.) Demek, TÜRK ULUSUNUN BÜTÜNÜ içinde Modern *Finans-Kapitalistler* zümresi ve *Tefeci-Bezirgân Hacıağalar* sınıfı da bulunduğuna göre, TİP o *"Zümre"*ve *"Sınıflar"ın* da *"hakları, hürriyetleri ve menfaatleri için mücadele"*edecektir! "O zümre ve sınıfların sana ihtiyaçları mı var, a kılkuyruk?" diye soracaklar bulunur. Tabii var, deriz. *Finans-Kapitalistlerle Tefeci-Bezirgân Hacıağalar* öylesine bir

avuç, çağdan ve milletten kopuk kefen soyucu vurgunculardır ki, *"Halk"* için kendi *"Haklarını ve Hürriyetlerini ve Menfaatlerini"* kendileri açıkça savunamazlar. Her işlerinde olduğu gibi burada da aylıklı veya gönüllü bir sürü *uşak* kullanırlar. Uşaklarının en elverişlileri, İşçi Sınıfı içine bilerek bilmeyerek girmiş, Sosyal Sınıf sınırlarını ve Insan kafalarını, anlar anlamaz karmakarışık laf ebelikleriyle bozacak olan *"Devrim"* kalpazanları olur. *"Canım, maksadımız o değil"* denecek, *"biz Millet içinde egemen sınıfların yok denecek kadar hiç olduklarını anlatmak istedikti."*

Önce, Milleti yarım yüzyıldır kıskıvrak sömüren acaip bir *"hiç"* olur mu (Finans - Kapital + Tefeci - Bezirgânlık)? Ona *"yok"* nasıl denir?

Finans-Kapital Tekerine Kama

Egemen vurguncuların azlığı ve bir yağmurla eriyecek kilden ayaklılığı için şöyle yazılanlar da oldu: *"Kimdi o, milletin ruhu bile duymaksızın deli gömleği giydirilerek enterne ediliveren Cumhurbaşkanından polis kabadayısına dek 500 kişicik?..." "30 milyon Türk 500 sapığa karşı 'kanundışı' davranışa tenezzül etmez. Görmesi, tanınması, aldanmaması yeter. Suçluyu tükürüğüyle boğar."* (Dr. H.K. **"Türkiye'de Kapitalizm",** s. 160, Sosyal İnsan Yayınları)

Ve bu yazılar gibi birçokları, TİP'in Programı kaleme alınmadan yayınlanmıştı. Ne var ki ABA'cı güruhunun bütün çabası, o çeşit yayınları okuyanlara çifte atıp ısırmaktan başka şey olmadı. Bu, Parti'yi Tarihinden yararlanamaz duruma getirip felce uğratma suikastlerini, onlar, ağababaları şâirlerden ve edebiyatçılardan, rakı sofrasında kaptıkları parlak laf yaldızlarıyla kaplayıp yutturmakla görevlendiler. Onlar *Kurta* da, Kuzu'ya da: *"Hak-Hürriyet-çıkar"* isteyeceklerdi. Onlar *"Sorumluluk yerlerinden* "kaşıntılıydılar. Ve o uyuzluklarına hiç bakmaksızın, *"Sosyal Numaracılığa"* heveslenmişlerdi. Hokkabaz ZatiSungur'unsahne çalımı ileortalığasadesuya "Pâye"saçıyorlardı: TİP, *"Söz ve karar sahibi olmayan emekçi yurttaşları gerçekten yurttaşlık haysiyetine kavuşturacak, onları "Bir Numaralı Yurttaş" durumuna getirecektir"* (s. 15)

Numaralı'lar ve "Numaracı"lar

Bu *"Numara"yı* nasıl becereceklerdi? Kolay.

"... *Oylarla iktidara gelince, BAŞTA Büyük Millet Meclisi çalışmaları olmak üzere, bütün"* alanlarda *"emekçi halk"*

"söz", saz, çalgı, çegane gırla gidecek. *"İnsan hakları", "Sosyal adalet", "Sosyal güvenlik", "özü ilkeleri ve amacıyla eksiksiz, tastamam Anayasa"* her yeri güllük gülistanlık edecek. Programın daha ağzını açarken 166 da 2 sayfası bile böyle sayılamayacak incilerle dolu. Geri kalan 166 sayfası ile uğraşmaya değer mi? Hele bir iki adım atsınlar, denildi. Onlar yalnız parlamentarizm nutukları attılar.

ABA'cı Bayan ve Bayların bu umutlarında: *"Başta Mebusluk çalışmaları"* karasevdalarında olsun sözlerinin eri çıkmalarını isteyerek, bir Dergide *"Kelle"* gösterilerini bırakmanın Proletarya Partisi prensiplerini ciddiye almanın gerektiğini; bir tek Tüzük maddesi örneğiyle açıklandı. Fırtına kopmuşça, Bayanların entarileri, Bayların şapkaları dehşetle havaya uçtu. Ne demek Onları, o büyük liderleri, dramatik "Kelle"leri eleştirmek ha? Daha *"Oylarla iktidara gel"meye* sabır ve takat getiremeksizin, biçâre *"Çaltı"nın* üzerine yüklendiler. "Başarıları" sonsuz oldu. Azıcık satılmaya ve okunmaya başlayan *Dergi,* AP'nin de işbirliği ile, azıtmış ABA'cı haşmetinden ürkerek battı.

Parlamentarizm Yalancı Pehlivanlığı

"Mesele bitti mi? Hayır", diyen **"Uyarmakçın Uyanmalı, Uyanmakçın Uyarmalı"** (İşçi Partisine Teklifler) broşürü çıkarıldı. Orada, *"İşçi-Köylü Gönüllüleri"* teklifi için en başta İşçi Milletvekillerine düşen *görev* anlatıldı. Onlar *"isteseler de, istemeseler de ERMİŞler"* olmalıydılar. Çok değil, maaşlarının 1000 liradan fazlasını Parti Gönüllülerine (Profesyonel Devrimcilere) ayırmalıydılar. (Yüksek Tahsilli memur 500 lira maaşla çalışabiliyordu.) İşçi Saylavlar çile mi çeksinler?

"Geleneklerimize göre Ermişlik: ÇİLEKEŞLİK'le atbaşı birlik gider. Çileyi göze almayan, halk fedâiliğine çıkmamalıdır. Biz TİP Milletvekillerini o karşılıksız mutluluk yücelişine ermiş görmekle övüneceğiz" (s. 18) deniyordu. Böylesine çelebice uyarıya ABA'cılar büsbütün esridiler. Oysa gene onların maaşlarını daha süreklice sağlamaları bakımından da teklif aykırı değildi. Şöyle uslu uslu konuşuluyordu:

"TİP, Partiler içinde adı sanı duyulur, şanı övülür bir Parti olmak değil, İşçi Sınıfının biricik teşkilatı olmak göreviyle karşı karşıyadır. TİP, böyle her 4 yılda çeyrek milyon oy kazanacaksa... 80 yıl beklemek zorundadır. O da BAŞKA HİÇ BİR ENGEL çıkarılmazsa... Yani TİP, halka verdiği sözün eri olduğunu ispat etmek için, 21

inci Yüzyılın ortasını (2048 yılını) bekleyecektir. Oysa, daha şimdiden bezirgân İktidar Partisi Seçim Kanunu'nun Küçük Partilere (özellikle İşçi Partisine) soluk aldıran bütün deliklerini yeni baştan tıkamaya karar verdi." (s. 6)

Ne yazık, son ihtar sanıldığından çabuk gerçekleşti. Seçim Kanunu'nda *"Milli Artık"* kaldırıldı. 1969 Seçiminde *"Başa Güreşme"* manyaklığıyla pertav eden yalancı pehlivan: TİP'in 15 yerine 2 Mebus çıkardığını görünce, başına topladığı cinleri dağıtamayan sihirbaza dönüp yakıldı.

Olan TİP'e oldu. Devrimcilik şöyle dursun, Derleyici olamadı. Panik hâlâ sürüyor. Bu girişin kızgın demir dağlayışını İşçi yoldaşların kınamayacaklarını biliyoruz. Daha *"efendice"* söze bayılan kibar aydınlara gelince: İlkin ikinci kez basılan kitapçığı okusunlar. Sonra, isterlerse bu *"İkinci Basılışa Acı bir Giriş"i* hiç okumadan yırtıp atsınlar. Ama bir şartla: Lütfen tekliflerin gerçekleşmesi için düşünüp davranmaktan korkmasınlar.

7.11.1970

UYARMAKÇIN UYANMALI
UYANMAKÇIN UYARMALI

Türkiye'de sosyal konuları *KONUŞMAK* yeni bir *sıçrayış* yaptı. Bir zaman kimsenin kafasından geçmeyen düşünce ve davranışlar, şimdi herkesin ağzında, radyo söylevlerinden *"Sokağa döküldü".* Hiç değilse milletini azıcık seven her aklı erer Türk, işçi sınıfı açısından yola çıkılmadıkça, hiç bir olumlu işin -yapılması şöyle dursun,- doğru dürüst ortaya dahi konulmadığını az çok anladı. Okdanlıklı ırkçılarımız bile, dinlenilecek bir söz söyleyebilmek için: "Köylüler! İşçiler! Ağırsanayi! ve ilh..." gibi eskiden suçladıkları düşüncelere başvuruyorlar.

Bu gelişim basamağında, Anayasamız yüksek bir bent oldu. Çalışan yığınlarımız o bendin ardına yığılmış ağır sular gibi etkilerini gittikçe biriktiriyorlar. Henüz hiç bir şeyden haberleri yok. Herşey onların oylarıyla belgelenip ağır bastırılmak isteniyor. Bütün siyasi Partiler birer değirmen olmuşlar, öğütülecek taneleri ne olursa olsun, halk oyu denilen suları kendi kanallarına akıtıp, kendi çarklarını döndürmeye çalışıyorlar. Gerçi Anayasa bendi önünde her Parti eşit... Ancak, bende açılan A.P. ve C.H.P. delikleriyle boruları aşırı büyük. Suların çoğu, kendiliğinden onların değirmenine akıyor. Artanını, küçük Partiler paylaşıyorlar. *"Manzara"* bu.

Öyle, borusu büyük olana "atâlet hassası" (durunç niteliği) ile çok oy akışı: gerçek ayırt yapan *seçim* olamıyor. HaIk, bilinçsiz akıcılığı ile ağırlığını hep kendi aleyhine duyuran bir durgun su olmaktan nasıl kurtulacak? 27 Mayıs o kurtuluşu bir gecede başarabilirdi. Yapmadı, yahut yapmak isteyemedi. 27 Mayıs'ın yapamadığını, *SÖZ* yapabilir mi? Söz yasak iken, konuşmanın etkisi, belki az çok görülürdü. Şimdi *"Hürriyet"* var. Hiç bir Parti, doğru söylemeye zorlanamıyor. Medeniyetimizde yalancılık suç sayılmıyor. Tersine, Hitler usulü, yalanın en büyüğünü atabilen, en sonunda yansa bile, uzun süre turnayı gözünden vuruyor. Sırf söz olarak sözle (nutukla, söylevle, bildiriyle, uyarıyla, yazıyla, çiziyle), halk

yalanı doğrudan nasıl ayırsın? Sözün müziğine, şiirine, nefesine güveniyor. Sözün özündeki anlamını atlayıveriyor.

İşçi Partisinin en çetin meselesi budur. Halk nasıl uyarılacak?... İşçi Partililer bir iş yapıyorlar. İşçi Partisine katılmayanların, Parti işine karışmaları doğru olur mu?... Açıklaması uzun. Karışmak iki zıt yönde anlaşılabilir: 1- Baskı yapmak isteyenlere bahane vermemek için İşçi Partisinin içine ve işine karışmamalıdır; 2- İşin gelişmesi için doğru bir düşüncesi bulunduğuna inanan herkes, İşçi Partisinin içine değilse bile, işine karışmalıdır... Samsunlu ÇALTI dergisinde yayınlanan: *"İşçi Partisi nedir? Ne olmalıdır?"*yazısı bu inançla çıktı. Araştırma 3 bölümdü. İkinci bölümü bitmeden ÇALTI kapandı... Mesele kapandı mı? Hayır. Belgeler hergün yağıyor. Örnek alalım: Senato Seçimlerinin başladığı 15 Mayıs 1966 günü çıkmış bir tek gazeteyi okuyalım.

A) BİRİNCİ HAVADİS İŞÇİ SINIFI ÜZERİNE'DİR: Gazete: *"TİP'in 14 kanun teklifi açıklandı"*diyor. Bunlardan yalnız 6 tânesini yazıyor: 1) Köylü topraklandırılsın, 2) İşsizlik sigortası yapılsın, 3) İlk Okullara parasız araç, gereç verilsin, 4) Tasarruf bonoları kaldırılsın, 5) TPAO İktisadi Devlet Teşekkülü olsun, 6) Yabancı sermaye sınırlarsın... TİP'e göre memleket bu kanunlarla kalkınacak.

(Çok değil, bir hafta sonra, 22 Mayıs günü TİP Genel Başkanı, yarın Büyük Millet Meclisi toplanınca, 14 kanunun da toptan reddedileceğini, sağlam bir ses ve sarsılmaz bir güvençle Radyodan duyuracaktır.)

Demek, İşçi sınıfımız açısından KALKINMA'ya Büyük Millet Meclisi karşıdır.

Neden? Çünkü, Millet Meclisinde 50 koltuktan 49'u işveren sınıfımızın elindedir, denecek. Peki, İşveren sınıfımız bu konuda ne düşünüyor? 15 Mayıs günlü gazeteye bakalım.

B) İKİNCİ HAVADİS İŞVEREN SINIFIMIZ ÜZERİNEDİR: Hükümetle Özel teşebbüsçülerimiz (Yani: *Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği),* Şeker Şirketinde tatlı tatlı konuşuyorlar. Gazete, işverenlerimizin şöyle yakındıklarını özetliyor:

1- *"Türk müteşebbislerinin Yurt dışında kredi temini imkânlarının kolaylaştırılması, hiç olmazsa yurt içinde yabancı teşkilatlara tanınan imkânlara eşit hale getirilmesi."* (Yani: Türkiye'de Türk'ün parası Türk'e verilmiyor, Türk olmayan Sermayeye kredi olarak sunuluyormuş!)

2- *"Merkezi dışarıda bulunan ticaret firmalarının yaptıkları ihracat, gelir vergisinden de muaf tutulmakta ve bu hâl her yıl 5 mil-*

yon dolar döviz kaybına sebep olmaktadır." (Yani: Türk olmayan sermayeye, Türk'e verilmeyen imtiyazlar bağışlanıyormuş, Yüzmilyonlarca döviz açığımız bundanmış!)

Demek Türkiye'yi içeride, dışarıda sömüren *Türk olmayan* sermayedir. Bunu T.İ.P. kadar İşveren sınıfımız da görüyor. Buna karşı ne tedbir kullanılıyor? *DEVLETÇİLİK.* Eski Devletçiliğimize yeni bir etiket takıldı: *Plânlı Karma Ekonomi!* Bunu bize, büyük müttefiklerimizin ünlü uzmanları tavsiye ettiler. Türk olmayan uluslararası Sermaye, bizdeki büyük alacaklarını hesaplıca işletmek için, Türkiye'ye: Plânlı Karma ekonomiyi salık verdi. O günden beri, İşveren sınıfımız *dışından ve teoride* Devletçilik düşmanı göründüğü halde; *İçinden ve pratikte* domuzuna Devletçidir. Birkaç ay içinde Türk olmayan Şirket mümessilliğinden, Türkiye Devletinin mümessilliğine geçen Demirel, Plân ve Karma Ekonomicidir. T.İ.P.'in Programı da: *"Karma Ekonomide yönetim ve denetimine emekçilerin de katıldığı emekten yana plânlı bir Devletçilik hakim kılınacak"*diyor.

"Herkesin maksûdu bir: (DEVLETÇİLİK), ammâ rivâyât muhtelif..." Devletçiliğjimizin kendisi bu işe ne diyor? Hep 15 Mayıs günlü gazeteden okuyalım.

C) ÜÇÜNCÜ HAVÂDİS DEVLETÇİLİĞİMİZ ÜZERİNE'DİR: Şeker Şirketi Kulisinden: "*Başbakan Süleyman Demirel'in yerine Sanayi Bakanı Mehmet Turgut bir konuşma yaparak, toplantıyı açmıştır."* Açar açmaz ne demiş? Baş sayfayı boydan boya kaplıyan başlık şu: *"TURGUT: KALKINMA KOLAY BİR İŞ DEĞİLDİR"* (Yani: Devletçiliğimiz, Kalkınmayı yokuşa sürmüştür!) Türk olmayan sermayenin arslan payından kendisine bir tilki paycağızı dilenen Türk Sermayecilerine Devletin verdiği karşılık acem kılıcı gibi ikiyüzlü keser.

Birinci yüz: "Bayram değil, seyran değil" iken Devlet, Türk sermayesinin kulağına şu öpücüğü düşürüyor: *"Korku ve heyecan dalgasının ideolojiler arasındaki çarpışmalardan ileri geldiğini."* fısıldıyor. (Yani: Aman, Türk sermayesi, sakın Türk olmayan sermaye ağabeyine karşı sen de Brutuslük etme: *"ideoloji"* (yani: "Komanizlik" eli kulağında bekliyor, ha!)

Acem kılıcının ikinci yüzü: Devletçiliğimiz, Türk sermayesinin ağzına, en alaturka tağşişe [karıştırma, katıştırma] uğratılmış bir parmak bal çalıyor: *"Milyonlarca orta ve küçük işletmeler Her biri bir büyük işletmenin, müessesenin, fabrikanın çekirdeği olacaktır."* diyor.

Başbakanlığın *"Aylık İstatistik bülteni",* 1965 yılının XI. ayında 836 bin sigortalı işçi sayısına karşılık 68 bin işyeri saymış.

"Milyonlarca işletme" hangisi? Besbelli, oylarını toptan bezirgân Partilere ısmarlamış derdiment esnaf ve köylü ekonomicikleri... Bunların her yıl yüzbinlercesi finans kapitalin tefeci-bezirgan ağlarına düşürülerek mülksüzleştirilirler. Bütün büyük şehirlerimizi *"Fâtihin orduları gibi"* kuşatan gecekondular, hep o *"Milyonlarca orta ve küçük işletmelerin* yerüstü katakompları, canlı mezarlıklarıdır. Devletçiliğimiz bunlara: Korkmayın, uşak! demek istiyor... Bizde bu *serbest rekabet* ve sizde bu *Devletçilik* varken, evvel Allah her biriniz birer *"Büyük işletme"* olacaksınız. (Yani: "Ölme eşeğim Ölme!" fıkrası.)

Herkesin gönlünde yatan bir Devletçilik arslanı var. Soyut kuruntuları bırakalım. Önümüzdeki gerçekten var olan konkret objektif Devletçiliğimiz budur. T. İ. P. Programı, Türkiye'yi kalkındırmak için büyük bir çaba ve içtenlikle şöyle uzun bir mantık zinciri kuruyor: *1) Kalkınmamızı* kim belirlendirecek? Sanayileşme... *2) Sanayileşmeyi* kim belirlendirecek? Karma ekonomi... *3) Karma Ekonomiyi* kim belirlendirecek? Devletçilik... *4) Devletçiliğimizi* kim belirlendirecek? Planlama... *5) Planlamamızı* kim belirlendirecek? O meydanda: Önce İnönü şefliğinde KARMA Hükümetler (Koalisyon hükümetleri), şimdi A.P.'nin Demirel'i belirlendirdi. *"Vâmı"* bunun ötesi? Yaşayan Devletçiliğimiz "Emekten yana" değil, Demirel'den yana olmuştur.

Küp üstüne küp dizmekle oyalanmıyalım. Dilimizde konuşulan sözcüklerin yerine, yeni bir "Öz Türkçe" söz geçirdik mi, meselenin yönünü değiştirdik sanıyoruz. Kalkınmamızı da, Sanayimizi de, Karma ekonomiyi de, Devletçiliği de, Planlamayı da ("Emekten yana" lafı bilimsel ve açık değil) açıkça "Halktan yana" mı yapmak istiyoruz? Bunun için gücümüz olmalı. Abamızın altında bir 27 Mayıs saklamadığımız besbelli. Normal demokratik yol: Geniş halk yığınlarımızın gönüllerini ve oylarını kazanmaktır. *"Bütün zinciri sürükleyecek halka"* budur. İçli dışlı sömürgecilerimiz tırnaklarını o halkaya takmışlardır-.

Meclis kürsüsünden söylev, Şehir meydanlarında demeç hep güzel şeylerdir. Doğru olmak şartıyla, siyasi edebiyat şarttır. Ancak onları dinleyecek, anlayacak olan kimdir?... Dün, T.İ.P. mitinginden geçiyorduk. Hatip korkunç bir tehlikeyi anlatıyordu: *"Türkiye'nin başına atom bombası düşerse"* der demez, oradakilerden bir kaçı, *"Başına düşsün!"* diye diş gıcırdattılar. Bunlar, ajan da olabilirler, doldurulmuş halk da... 27 Mayıs'a bile diş gıcırdatanlar, halkın içinde ve ruhunda rol oynuyorlar. Halkla uzak-

tan, çelebice konuşulmaz. Yanına gideceksin. Davranışınla ikna edeceksin. Yüksekten konuşmalar, uzaktan doğru sözler gibi, en hür basın yayın yoluyla da halkı uyarmaya çalışmak, bizim ülkemiz için havanda su dövmektir. Yarısı islâm dini kadar gösterişten tiksinir ("İbadet mahfi" der) bir dinin gösterişli tahriflerile, öbür yarısı Amerikan baldır bacağı ve Avrupa çıplaklarıyla dolu gazete ve dergiler halkı esrarkeş durumuna sokmuştur. En dürüst olmak istiyen tek tük gazetelerin kendileri her gün bu salgın hastalığa kurban olmaksızın yaşayamıyorlar.

Hür basınımızın kanadıyla Millet uyarılabilir mi? 15 Mayıs günlü havadislerden İşçi sınıfımız üzerine olanı, sayfanın ta altında 14 punto küçük başlıkla, 27 satırı geçmez. İşveren sınıfımız üzerine verilen havadis Birinci sayfanın en yukarısını boydan boya 36 puntoluk en büyük başlıklarla kaplamış ve tam 170 satır tutuyor.

Türk milleti içinde maliyeye, yıl sonu bir öğün kendi bildiğine kotardığı *"Beyanname"* ile kâr gösterip de, iki yıl sonra iki taksitte (enflâsyonla her yıl yüzde 10 ilâ 20 eksiğine) vergi ödeyen özel teşebbüslerimizin sayısı 30 bin bile değildir. Kazançlarından vergileri peşin peşin ve günü gününe işveren tarafından kesilip biçilen işçi sınıfımız, en az 3 milyon kişidir. Nüfusumuz 30 milyon... 1000 Türk içinde 1 işveren, 100 işçiye karşı 1 işveren var. O bir tek işveren kişinin çıkarı üzerine verilen havadis: 999 kişiyi Cennete götürecekmişçe büyütülerek konulur; 99 işçinin canıyla ilgili havadisten 3 kat büyük puntolarla, 6 kat daha çok satırlarla millete sunulur. Yazık ki, bunu böyle yapan gazete, işçilerin ve halkın elinde görülmez. *"Komünist eğilimli"*diye damgalanılır.

Demek, hür basın içindeki *"Komünist eğilimli"* gazete bile, bir kapitaliste 600 işçiden, 6000 köylüden çok yer ve değer veriyor. Memleket ve dünya olayları üzerine aydınlanması gereken "Kamuoyu" bu ölçülerle pişirilip kotarılıyor.

Tutalım ki bunun tersi yayınlar yapıldı. Kim okuyacak? Nüfusumuzun yüzde 80 ini tutan köylümüzün, yüzde 99 u ilk okulu bitirmemiştir. İlkokulu bitirmiş köylüye gazeteci soruyor:

- "Gazete okuyor musun sen?"

- "Okuyoruz, ama, gazeteyi burda, köyde bulamadığımız için seyrek okuyoruz... Evet, dek gelirse, şurasından, burasından okuyoruz."

Gazeteci "-Seçim kanununu değiştirsinler mi?"

Köylü "- *Onu baştakiler Bilir."*

G- *"Ama sen verdin oyu yahu!"*

K- *"Verdik ama, beğ... Ne ideyim ben, verdik... Şimdi biz düşünsek ne yaparız? Ne yapalım.. yani? Bizden irey mi alacaklar, seçim kanunu değişecek diye? Ne yapacaklarsa yapsınlar, bize ne?"*

G - *"Ne yapmak istiyorlar?*

K- *"Hiç bir şey annamıyoruz işte. Onlar konuşuyor, biz de duyarız.*

G- *"Baştaki adamları siz seçiyorsunuz?*

K- *"Kim adam, adam olduğunu bilerek mi seçiyoruz?*

G- *"Senatoda kimler var?*

K- *"Senatoya mı? İşte, büyük adamlardan giriyorlar, tabii.*

G- *"Millet Meclisine kimler giriyor?*

K- *"Millet Meclisine, şeyler giriyor efendim.. Bakanlar veyahut diğer mebuslar... gibi adamlar; giriyor."*

G- *"Ne geçer eline?*

K- *"Ne geçecek?... Şurda, burda amelelik edersen geçer eline. İki keçin varsa satarsın onu.*

G- *"250 lira geçer mi yılda?*

K- *"Nirde geçecek?... Ama bir kere vatan olmuş. Ne bilecen... Eskiden böyle miydi?*

G- *"Halkçıların işareti nedir?*

K- *"Ben ne bileyim.*

G- *"Adaletçilerin işareti?*

K- *"Buyur?*

G- *"Millet Partisinin işareti ne?*

K- *"Orasını niydeceen canım? Lafındır... Vazgeç canım... Parmağını yapıştıran yapıştırır, mühürü, basan basar."*

G- *"Millet Partisi diye bir Parti var, İşareti nedir onun?*

K- *"Bildiğim yok.. de, yok!... Bilsem de ne faydası olacak bana? Hiç birinin bir faydası yok beyefendi. Neydelim başka?*

G- *"Yılda ne kadar gazyağı yakarsın?*

K- *"Senede 4 kilo... Elimize para geçmezse, neydelim: vurup yatıyoruz.*

G- *"Et?*

K- *"Et kısa olur. Ayda 2 sefer ya yenir, ya yenmez...Kilosunu 5 liraya alırız...Fakir adam peynir yer mi, bey?"*

İşçi Partisinin en çok güvendiği Toprak Kanunudur. Gazeteci Melleç köylüsüne soruyor:

G- *"Peki bir şey soracağım Bahri Amca. Bir toprak reformu diye bir laf var ortalıkta. Söyleniyor, hani. Mebuslar seçimlerde geldiler, anlattılar. Ne anlıyorsun sen ondan?... Toprak reformundan? Toprak reformu dedikleri şey nedir?*

Bahri- *"Hiç duymadık da, bilmedik de... ne bileyim, bey?*

G- *"Hiç duymadınız mı?*

B- *"Hiç duymadık."*

Başka köyde gazeteci Toprak Reformunun ne demek olduğunu anlatıyor. Sonra bu toprak reformu için köylüye soruyor:

G- *"Sen mebus olsan ne yaparsın?*

K- *"Toprak reformu mu?... İstesek de, verecek mi?. . Altmış yaşıma geldim, böyle hiç bir şey görmedim de, duymadım da... Zilletliyik, fukarayık... Daştan gayrisini yerik... Yılda ne geçecek elimize? Hükûmat bize acımıyor, millet hâlimizi bilmiyor."*

Gazeteci, kulağında bunlar çınlayarak köyden kaçıyor. Atatürk Samsuna çıkarken bu köylü 3 yaşındaymış. Toprak reformunu duymamış. Duyduklarına da inanmıyor.

965 seçimlerini hatırlıyor bir başka gazeteci. 36 C.H.P. üyesi bulunan köye yabancı değildir. Halkçı Muhtar onu görür görmez, soruyor:

"- Para getirdin mi?

"- Ne parası, Muhtar? Sen aklını mı kaçırdın? Seçim parayla mı olur?"

Muhtar mosmor kesiliyor. Susuyor. Seçim bitiyor. Halk Partisine sandıktan 11 oy çıkıyor, 25 Halk Partili de Adalet partisine oy vermiş!

Köylü sınıfımız bu merkezde.

İşçi sınıfımıza gelince...

Aynı 15 Mayıs günlü gazetede şunlar okunuyor:

"Öğreniyoruz ki, Ereğli Demir-Çelik tesisinde çalışan bazı İşçi Partili yöneticilerin işlerine son verilmiştir... Ereğli'de İşçi Partisi Senato seçimlerine mi hazırlanıyor? İşçi Partisinin Ereğli Demir-Çelik tesislerinde çalışan binlerce emekçi, Partinin yanına yaklaşmaktan korkar... Kovulanlar, iş bulmak için başka yerlere göçetmek zorunda kalırlar."

Böylece, İşçi Partisine oy verecek işçiler, seçmenlik haklarını yitirirler. Yorum:

"Çoğu kişi vatandaşların bağımsız bir irade ile sandık başına gidip oyunu kullandığını sanır. Bu hayâl üstüne bir de deyim uydurulmuştur: "Hür seçimler"diye... Anayasanın ve seçim kanununun kâğıt üstünde kaldığını, Seçim güvenliğinin Türkiye'de nasıl boş bir laf hâline getirildiğini göstermek istiyoruz."

Demokraside prensiplerin de, Partilerin de hakemi halktır. Köyümüz bu hakemliğinden *bilgisiz,* işçimiz *yoksun* bırakılı-

yor. Halk yedi bin yıllık *bezirgân Getto'su* içine hapsedilmiş. O Getto'nun surlarını aşıp, büyük hakemin katına sözle ulaşılamıyor. Bu noktada: Halkı uyarmamız için, önce bizim uykuda gezerlikten uyanmamız gerekiyor. Bizim uyanmamız için halkı uyarmaya girişmemiz gerekiyor. Halkın bilinci de, bizim bilincimiz de tek çıkar yolun ağzına gelmiş dayanmıştır: DAVRANIŞ! Davranış yolu: Halkın ayağına gitmek, halk vicdanının kapatıldığı zindanın içine girmek, halkın yaşayışını yaşamak, alınyazısına katılmak yoludur. Ancak o zaman bizim de, halkımızın da gözü açılabilir. Tefeci-bezirgânlığımız, değirmi, kara Osmanlı sakalları, lacivert namazlık bereleri, geniş enseleri, rahat göbekleriyle, işçimizin, köylümüzün ümüğüne basa basa içinde oturuyor. Halkın vicdanı ve yaşayışı. tefeci bezirgânlığımızın babasının evi gibidir. Biz uzaktan, halka laf atmakla, okunmuş söz savurmakla oy toplayabileceğimizi ummayalım.

BİRİNCİ BÖLÜM

MESELENİN TARİHÇESİ VE KONULUŞU

"Eleştirme silahı, silahların eleştirilmesine varmamalıdır" öğüdüne uyarak biraz konuşmak yerinde olacak gibi geliyor. Konu, Partidir: İşçi Partisi. Bugünkü dünyada, hangi biçimde olursa olsun siyasi bir Partinin varlığı başlıca iki şarta bağlıdır:

1- Kendi kendini eleştirmesi;

2- Yığınlarla bağlılık kurması.

Türkiye İşçi Partisi seçimlerde çeyrek milyon oy aldı. Bu sonuç, yığınlarla bağlılık alanında önemli bir adım sayılabilir. Seçimden sonra, TİP'in açık oturumlarında, kimi sabahtan akşamlamacasına, bir Tüzük maddesi tartışılmıştır. Bu, İşçi Partililerin eleştirmeye ne kadar önem verdiklerini gösteriyor. Mesele bitti mi? Parti yaşıyorsa, meseleleri de bitmez.

Günün meselesi nedir?

TİP, yürümeye yeni başlamış çocuğun salıntılarıyla doludur. Sallanılır, hatta arasıra düşülür diye, ayağa kalkmaktan ve yürümekten cayılamazdı. Yalnız, emeklemenin uzun sürmemesi için, kendi kendini *eleştirme* ve *yığınlarla* bağlanış probleminin *yeni* yönünü durultmak ve *bilince* çıkartmak gerekir. Bunun için elimizde hareket tarihinden başka pusula yok... Hareket tarihi deyince:

1- Türkiye'de işçi sınıfı hareketlerinin uzun tarihi;

2- O Tarih içinde TİP hareketinin kısa tarihi.. gözönüne gelir. Geniş olduğu kertede pek az bilinen ve kimse bilmediği için de *"kapanın elinde kalan",* yahut yok sayılıveren Türkiye İşçi Sınıfı Tarihinden önce, oportada duran, herkesin azçok bildiği TİP hareketinin Tarihçesini ele almak daha pratik olacak. Kendini İşçi Partisi'nden sayan ve bu kanısında içtenliğini yitirmeyen her düşünce sahibi, bir fikri varsa onu, kendi kendini eleştirme alanında açmalıdır. Kavrayabildiğimizce TİP'in kuruluşundan beri geçirdiği aşamaları birkaç basamakta özetleyebiliriz.

TİP'in Birinci Basamağı: "SIRF AMELECİLİK"

TİP'in uzun olmasından başka dileğimiz bulunmayan ömrü içinde beliren işçi sınıfımızın hareket basamağını bir uçtan öbürüne sallanan rakkas hareketine benzetebiliriz. Bu salıntı, elbet TİP kurucu ve güdücülerinin sosyal sınıf yapılarından gelir.

İlkin TİP hareketi SIRF AMELECİ bir kuruluş olarak doğdu. Hemen hemen tümüyle işçilerden veya işçi sınıfına göbekbağı ile bağlı küçük üretmenlerden derleşik bir girişkin kişiler grubu, Türkiye İşçi Partisi'ni kurdu. Sırf işçilerden toplanmış kurum, bir sendika, bir kooperatif, meslek derneği, tradünyon olabilirdi. O gibi örgütlerde bir tek sosyal sınıfın günlük çıkarları ve dilekleri uğruna yapılacak bitmez tükenmez işler bulunurdu. Gel, bütünü ile o gibi işler, millet ölçüsünde değil, *milletin bir bölüğü* ölçüsünde kaldığı için, ister istemez dar çerçeveli, ufak çaplı, tek sözle EKONOMİK alanda işler olur idi. SİYASET olmazdı. Siyasette de, gene millet içinde bir bölük insanın çıkarı ve eğilimi açısından hareket edilir, ama bu hareket bir bölük insandan ötesine geçmemek ,bütün öteki sosyal sınıflara, zümrelere kapalı kalmak değildir.

Kapalı kalınırsa, ona modern toplumda sınıf egoizması, sınıf egosantrizmi, sınıf körlüğü denir. Siyaset denmez. Modern toplumda, çabuk değişmek, derin değişmek, köklü değişmek, biricik kanundur. Her gerçek düşünce, toplum değişikliklerini ayarlayan bir AKSİYON almak zorundadır. Hiçbir pratik sonuç ve hareket getirmeyen, hiçbir toplum değişikliği uğruna çaba göstermeyen, sırf statükoyu savunmakla yetinen, olduğu gibi kalmış insan münasebetleri üzerine yaslanan yahut yaslanmak zorunda bırakılmış bulunan davranışlara siyaset değil, TARİKAT denir. Toplumun çökmek yahut yerinde saymak zorunda bulunduğu çağların siyasetine, TARİKAT adı verilir. Toplum çökmüyorsa, siyaset yapılacaksa, değişiklik demek, Toplumun bütünü içinde her sınıf, zümre ve elemanın karşılıklı münasebeti demektir.

Modern toplumda durgun siyaset, yani Tarikat yaşayamaz. Bir siyasal Parti hangi sınıfın malı olursa olsun, içinden doğduğu Toplumun her zümresi, tabakası ve sınıfı ile bağlı olur. Bu ilginin elle tutulur uygulanışı: Bütün sosyal sınıf, zümre ve tabakalardan en elverişli elemanları kendi içine alıp, siyasal muhtevaca, özce zenginleşmek, evrenselleşmek, millileşmektir. Bunu yapamayan, tek bir sosyal sınıf veya kümenin elemanlarıyla daralan bir Parti, dünyaya pencerelerini tıkamış bir Tekkedir. Kısa zamanda kararır, kansızlaşır, yozlaşır, ölür.

TİP'i kuran işçilerle üretmenler, bütün çabalarına rağmen Partinin, sırf işçilerden ibaret kaldıkça yerinde saydığını tarikatlaştı-

ğını, yozlaştığını, sosyal sınıflarının içgüdüsü ile sezmekte gecikmediler. Sırf amelecilik yüzünden içine düştükleri çıkmazı açıkça değilse bile, acılıkla kavradılar. Bunun üzerine ne yaptılar? Partilerine, kendi deyimleriyle bir "BAŞ" aradılar. Şâir Fikret: "Başsız deve olmaz ya.. masal bu", demişti. TİP kurucu İşçileri, kendilerini *"başsız"*kalmış duyuyorlardı ve bu masal değildi... Aradıkları nasıl bir "Baş" olacaktı?

Tarihcil Devrimden gelmiş bir milletiz. O çağlarda, Ortaçağda bir medeniyeti yıkan Barbarlar yerleşirlerken, KANBAĞLARI gelenek ve göreneklerine bağlıydılar. "ASIL" kandan bir kişi gelip de başlarına geçti miydi, hiç tökezlemeden Kral, Şah, Hân, Hâkan olurdu. Cumhuriyet, insanlarımızı o alışkanlıklarından pek de koparmış sayılamaz. Öteki egemen sosyal sınıflarımız, Partileri hiç değilse kurulup tutununcaya değin, Padişahı geri getiremedikleri için, başlarına bir Paşa bulurlar. Ancak, Türkiye'nin yirminci yüzyıl ikinci yarımında yaşadığı, unutulamayacak bir gerçekti. TİP ise sosyal sınıflarımızın biricik MODERN alt sınıfı olan İşçi Sınıfımızın Partisi olmak iddiasındaydı.

Bunun üzerine, tüm bilinçli olmasa bile, TİP kurucularının anlayışlarına göre BİLGİN bir baş, bir Profesör, ya da yüksek aydın kişi, ve ilh. arandı. Gerçekte TİP'lilerin aramaları gereken şey herhangi bir *KELLE* değildi. Önce BAŞ kalıbı, hatta kavuğu ve heybeti ile değil, içindeki düşünce yüküyle ağır basan şeydi. Demek TİP'liler kendilerine ilkin manevi anlamda bir *TEORİ,* maddi anlamda işçi sınıfı dışındaki ELEMAN'lar aramak durumundaydılar. Ne var ki, onlar bu durumu henüz BAŞ sözcüğüyle deyimlendiren bir ilkel Toplumun çocuklarıydılar. Kendi kendine (spontane) hareketleri, çevrelerindekiler gibi davranmalarını gerektirdi. En ileri Batı Kapitalizminde bile TEORİK DÜŞÜNÇE imtiyazı aydınların tekelinde görünüyordu. TİP'liler, kendilerine yakın aydın kişileri başlarına geçirir geçirmez öteki insan kümelerimizle BAĞLANMA ve TEORİ ihtiyaçlarının tamamlanacağını tasarladılar. Başka etkileri bir yana bırakalım. Diyojen'in feneriyle aradıkları bulundu. Kısa bir anlaşmayla ikircilliksiz BAŞA geçirildi.

O zaman İşçi Partisi Tarihçesinin ikinci konağı başladı.

TİP'in İkinci Basamağı: "AYDINLAR PARTİSİ"

"AYDIN"lar, öteden beri kazandıkları alışkanlıkla, hele bizim "DEVLETÇİ" geleneklerimizin eğitimiyle; ne olursa olsun "BAŞ" olmak için yaratılmış kimselerdir. TİP çerçevesi içinde çağrıldıkları İŞ'i hiç yadırgamadılar. BAŞ olmanın şartlarını kendi içlerinde dop-

dolu buldular. Hepsinin okumaları, yazmaları, edebiyatları boldu. İşçi hareketinin belirli klâsik prensipleri ve birçok gelenek görenekleri ve sınanmış aksiyonları, atmosferi adsız ve issiz bir bulut gibi kaplamıştı. Atmosferin isi olmak yetti.

Uçan yapraklar, elden ele geçirilen bildiriler, sokaklarda dağıtılan beyannameler, satılan kendi dergileri, sürümü orada gören gazeteler... ve hepsinin üstünde AŞIRI'lığa tutulmazlık aşısı ile, serbest Radyo söylevleri, Anayasanın SOSYAL DEVLET kanadı altında kolayca gelişti. 27 Mayıs silahlı kuvvetleri gibi, 28 Nisan silahsız kuvvetleri de Aydın Gençlikti. Türkiye'de: *"Müzmin işsizlik kanser haline gelmiş"* (V.P. Anatüzüğü, M. 2) idi. İşsizliğin en onmaz kanserleşmiş biçimi AYDIN İŞSİZLİĞİ oluyordu. Yarı işsiz, yarı görevsiz ne kadar iyi dilekli ve AMELECİ (kendi deyimleriyle EMEKTEN YANA) aydın varsa, TİP'e doğru koşar adıma kalktılar. Emekten yana çıkan aydınlarımızın çoğu, HÜR BASIN'ımıza kapılanmış kişilerdi. Hür Basın, kapı yoldaşlarına karşı ya kızgınlık, ya destek gösterdi. Amerikanvâri ırkçı mırkçılarımızın da taşlamaları ilgisizliği sildi, süpürdü: meşhur kan kurutan SUSUŞ ZILGIDI ile SANSÜR işleyememişti.

Böylece, yıllardır beklenen SOSYALİZM'in günü doğdu. Öylesine ki, ilk EMEKTEN YANA AYDIN akınını görüp, şaşkına dönen kimi TİP kurucuları: "Acep yârın bu hâl AŞIRILIĞA yorulur da, soru sualle karşılaşır mıyız?" ürküntüsüyle Partiden kaçıştılar. Boşalan yerleri "MAKAM" nedir bilen emekten yana aydınlar doldurmakta gecikmediler. Onlar bilgiçtiler, konuşkandılar, yazağan, çizegendiler. Hepsi bilgin, ışıklı kişiler huzurunda, silik, suspus işçiler dillerini yutmaktan çekinmediler. İşçiler, aydınlara kavuşmanın sevinciyle sindikçe, aydınlar daha bir belirlendiler... En sonunda dönülüp bakıldı ki, TİP artık sırf işçi partisi olmaktan çıkmıştı ama bu yol da bir AYDINLAR PARTİSİ durumuna adaylığını koymak üzereydi.

Fena mı? denecek. Bizde bütün bezirgân Partiler, hiç değilse piyasaya sürülen kadroları bakımından hep birer Aydınlar Partisidirler. Partide aydınların çoğalması mı isteniyor? Kim aydını, aydınlığı istemez? Yalnız, bezirgan Partilerin aydınları, daha doğrusu bütün aydınlarımız, (kendileri de birer bezirgân olmadıkları zaman dahi), annelerinden doğdukları günden beri bezirgânlık uğruna yetiştirilmişlerdir. Onların ruhlarına yüzyılların, binyılların yığdığı yüklerin, sürekli hayat şartlarıyla törpülenmedikçe, bir dilemede yok edilebileceğine inanılamaz. Sıkı bir işçi sınıfı eğitiminden yüzde yüz inanla geçirilmedikçe, İşçi Partisine küçük veya büyük bezirgan ve esnaf eğilimlerini getirmeyeceklerine güvenilemez.

İşçilerimiz de aynı bezirgânlığın ve esnaflığın daha aşağılatıcı ve benci etkileri altında kalmamışlar mıdır? Elbet kalmışlardır. Öyle olmasalar, Parti kurmalarına hacet kalmazdı. Kimin haddine idi, haksızlığa ve baskıya kalkışmak? Bununla birlikte, sosyal gerçeklik ortadadır: Bütün modern dünyanın tecrübesi gibi, Türkiye'nin denemeleri de ispat etmiştir ki, işçi sınıfının ulusal veya arsıulusal (Uluslararası) etkisi dışında, ne Sosyalizm, ne İşçi Partisi akla bile gelmemiştir. Türkiye'de de, İşçi Partileri, kaçıncı kezdir işçi hareketi yönünde kurulmuş ve işçilerce benimsendiği ölçüde tutunmuştur. TİP içinde de, çağrılıncayadeğin, o kalabalık "Emekten yana" aydınlarımızdan hiçbirisi rol almamıştır. Bu olaya: SOSYAL DETERMİNİZM adı veriliyor.

İşçi sınıfımızın sosyal determinizmine en uygun bir işçi Partisi nasıl olacak? Sırf AMELECİ Partiden kurtulalım derken, AYDINLAR Particiliğine düşmemek, bir uçtan öbürüne kaymamak için ne yapmalı? Besbelli TİP'liler bunu kendi kendilerine içtenlikle sormuşlar. Aralarında düşünmüşler. Aydınlar hastalığına gene aydınların ilaç bulmasını tabii görmüşler. Çivi çivi ile sökülecek... Aydınlarımızın pek kolaylarına giden bir alışkanlıkları vardır: Seçerken tenkitten çok metihten, değerden çok apoletten, insandan çok ahbaptan, arkadaştan çok, ya kul, ya efendiden hoşlanırlar. Olayları, kitapları, tecrübeleri de öyle seçerler. Önlerine bir mesele çıktı mı; seçilmiş birkaç bilgin, seçilmiş beş on kitapla altı ay istihareye yatarsa, çözülmeyecek düğümü kalmaz sanırlar. Üstelik, TİP aydınlarının kalburüstüleri avukat. Hukuk Fakültelerimiz her yıl biner biner seri hukukçu çıkarıyor. TİP tüzüğüne SAĞ DUYU ile konulacak HUKUKÇA-BİLGİNCE bir madde, akan suları niçin durdurmasın?

Konulan 53. madde Parti içinde işçilere üstünlük sağlayacaktı. Maddenin, İzmir Kongresinde, hiçbir Partiye nasip olmamış uygulanışı görülecek şeydi. Aynı Parti delegeleri, aynı sandığa bir yol tarifeye sığanlar için, bir yol da sığmıyanlar için oy attılar. O kadar ki, gerekçeleri duygusallıktan kaynak alan avukat Arsal'lar, Profesör Sungur'lar ve benzerleri, yahut benzemezleri Kongreye karşı isyan bayrağını kaldırdılar. Haklı mı idiler, haksız mı?.. Bir kongre karar verdi mi, o Partinin kanunu olur. Kanuna karşı koyan kelleler uçurulur. Köylümüz: "Kan gövdeyi götürdü" der; TİP'te Madde gövdeyi götürdü. Kongreyi ikna edemeyenler, karara uymak cesaretini ve gücünü kendilerinde bulmalı idiler. Yanılma belirinceye dek savaş bırakılıp kaçılamazdı. Bütün o ve daha başka sebeplerle, 53. maddeyi çoğunluk onayladı. Bu maddenin çivisi, TİP'in daha önce beynine saplanmış bulu-

nan Ameleci ve Aydıncı çivileri söküp çıkaracaktı. Çıkarmak şöyle dursun, eskilerin yanıbaşına bir üçüncü çivi olarak batıp kaldı.

TİP'in Üçüncü Basamağı: BİNİLEN DAL ve KESİLİŞİ

53. maddeyi kaleme alıp Kongreye kabul ettirenlerin iyi dilekle yola çıktıklarından kuşkulanılamaz. Maddeye şöyle uzak ve yüzeyden bakılırsa, o kitapla hayatı birleştiren Şahesere benzer. Maddenin mis gibi KİTAP kokması için hazırlandığı anlaşılan bölümü şöyle der:

"Üretim araçlarına sahip olmadığı için emek gücünü üretim aracı sahiplerine satarak yaşayanlar."

Kimdir bu bir düzüne sözcükle tanımlandırılmak istenen? İşçi imiş. Açıkça İŞÇİ deniverse, olmaz mıydı? Belki İşçi Partisine girecek olanlara ,daha Tüzüğü okur okumaz ne denli bilgince işlenmiş bir örgüt önünde bulundukları gösterilerek güven vermek, üyelere öğretim gücü belirtilerek otorite sağlanmak istenmiş olacak. Yalnız, o gibi öğretim konuları, Tüzükten çok, Parti Programına ve kurullarına bırakılmalıydı. Tüzük, yalınkat işleyecek bir keskin yasa makinesidir. Ayrıca, uzun tarif, herkesin bildiği basit İŞÇİ sözcüğünü açıklayayım derken, zihinleri karıştırmaya yaramıştır. Çünkü o bir düzine sözcükten hiçbirisi, önce işçi sözcüğü kadar açık anlaşılmaz. Emek nedir? (İşgücü tutmuşken) Emek gücü nasıldır? Üretim araçları hangileridir? Bu araçların sahipleri kimlerdir? gibi bir sıra sorularla karşılaşılır. Bunlarla uğraşmak Tüzüğün işi değildir.

Ondan sonra, her üretim aracına sahip olmayıp da işgücünü araç sahibine satan işçi olmayabilir. Büyük Toprak beyi de, küçük esnaf da "üretim araçları sahibi"dirler. Büyük Toprak beyine, emek gücünü ortakçı da, yanaşma da, maraba da satabilir. Esnafa, emek gücünü çırak da satabilir, kalfa da... Son tartışmalardan anlaşılıyor ki, 53. maddeyi yazan bilginler, kapitaliste işgücünü satan işçiyi murad etmişler. Ne çırak, kalfa, ortakçı, maraba işçidir; ne toprak beyi ve esnaf kapitalisttir. Demek, 53. maddenin bilginlik çabası, işçi hedefine isabet edeceği yerde karavana yapmıştır-.

53. maddenin, İŞÇİ yerine kitapça yazılmış yukarıki cümlesi ardından, bir "VEYA" çengeli ile ona bağlı, mis gibi HAYAT kokması için hazırlandığı anlaşılan bölümü şöyle der:

"Veya işçi Sendikaları yönetim organlarında görevli bulunan üyeler."

Bu ikinci gurup üyelerin karakteristiği, bilinen hayatla değilse bile, TİP kurucularının kendi HAYATLARI ile sıkıca ilgilidir. Türkiye'de son İŞÇİ PARTİSİ kuruluşu, bir hoşnutsuzluğun ve hayal kırıklığı-

nın tepkisi oldu. Kırk yıldır, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ara sıra nazar boncuğu gibi "Amele mebusu" diye birkaç kişi tayin edilirdi. Ikinci Cihan Savaşından sonra, Amerikan AKIL TRÖSTÜ ve PETROL sözcüsü Mister Thornburgh'un İnönü'den "ÇİFTE PARTİ" kurduracağı vaadini kopartması üzerine, eski "TEK PARTİ, TEK ÖNDER" vesayeti aItından kurtulan Türkiye bezirgânlığı DEMOKR'AT PARTİ bayrağını açtığı zaman bir avuç adam olduğunu gördü. Devletçilikle lökleşmiş CHP'nin güçlü teşkilatında karşılaşabileceği dayancı kırmak için, geniş yığınları inanılmaz vaatlerle kışkırtmak zorunda kaldı. İç ve Dış yardımlar bu kışkırtmayı son haddine vardırdı: Demirkırat Parti "MÜSTEBİT" CHP iktidarına karşı işçileri ve köylüleri kutsal bir "HÜRRİYET" savaşına çağırdı. Programını Hür Sendika ve Grev haklarıyla bezedi. CHP iktidarı, ölmeden önce, işçilerin kendi teşebbüsleriyle (meşhur içişleri Bakanı'nın dediği gibi) YERDEN MANTAR BİTERCE çoğalmış sendikalarını bir vuruşta dağıtırken, özel memurlar eliyle, birer Devlet bürosu halinde yeni sendikalar kurdurttu. Buna karşı DP, aralarında işçi sendikacıları da bulunan listelerle, Milletvekilliği yolunun Sendikacılara da açıldığını müjdeledi, idi. Bu müjdeler, 1945'ten, 1965 yılına değin aralıksız 20 yıl YEM BORUSU gibi kullanıldı. Birkaç sadık memur kırması dışında hiçbir sendikacı, sendika gücüne dayanarak Milletvekilliğine çıkartılmadı. Çünkü sendika ile siyaset hem yürütülemezdi, hem kanunca birbirine düşman edilmişti.

İlk defa 27 Mayıs Devrimi, Millet Meclisine sendikalardan da Milletvekilleri tayin etti. Bir zaman, işçinin Milletvekilliğine layık (şimdiki moda deyimle: "YETERLİ") olamayacağı gibi bir aşağılık duygusu ile beslenmiş bulunan sendikacılarımız; Meclise girince, öteki bezirgân Partiler Milletvekillerinden bir eksikleri bulunmadığını, tersine, üstün yanları çok olduğunu gözleriyle görüp denediler. Gerçi üstün yanları, İşçi sınıfımızın meselelerinden ileri geliyordu. Ama, Meclise getirilen sendikacılar bunu kendi şahıslarının meziyeti saydılar. Hazır Mebusluğun tadını çıkardılar. Ne yazık ki, o balayı Kurucu Meclisten daha ömürlü olamadı. Normal seçimlere geçilir geçilmez, bütün bezirgân Partiler, 27 Mayıs'ın çıkardığı "BİD'AT"ı kaldırdılar: Avuttukları işçi sendikaları liderlerini listelerinin en horoz ötmez, gün batmaz diplerinde yüzüstü bırakıverdiler.

O çabuk ve hayal kırıcı unutuluş üzerine bir bölük sendikacılar, işin başa düştüğünü, işçi mümessillerinin Meclise girebilmeleri için, bir İşçi Partisi kurmaktan başka yol olmadığını homurdandılar. Sekiz on sendikacı, nafakasını sendikada arayan avukatlarıyla öne düştüler. Türkiye İşçi Partisi kuruldu... İşte, 53. maddenin "Veya işçi sendikaları yönetim organlarında görevli" sözü tıpatıp,

o seçim küskünü TİP kurucusu sendikacılarla avukatlarını hesaba katıyordu. Böylelikle, ne şiş yanacaktı, ne kebap. Gel, evdeki pazar çarşıya uydu mu?

Dalın Kesilişi - Amaç

Madde, şişede durdukça tekel rakısı kadar dupduruydu. Organların paylaşımına sıra gelince sulandırılıp bulandırıldı. Seçim şerefine içilince, Tüzük şişesindeki gibi durmadığı, birçok başları sarhoş ettiği görüldü.

53. madde: TİP organlarında işçileri "Yarı yarıya" görevlendirmek kadar meşru bir gerekçeyle, incecik "VEYA" bağcığını kullanarak, hiç işçi olmayan sendikacı ve avukatını Tüzük gereğince Teşkilata egemen kıldı. Böyle kurnaz işçi gösterisiyle organlardaki işçilerin yerleri işçi olmayanlara kapatıldıktan sonradır ki, sendikacıların da ayakları altına karpuz kabuğu koymakta güçlük çektirmeyecek bir maddeydi 53. madde. Orada açıkça SENDİKACI bile denilmiyor, teknik bir hukukçu kaydırmasıyla, "SENDİKA, ORGANLARINDA GÖREVLİ" deniyordu. Bu geniş kapıdan istediğiniz kadar girişkin işçi olmayanı TİP organlarına doldurabilir, Partiye egemen kılabilirdiniz.

Sanki, önce işçilere: "Görüyorsunuz, üretim araçlarına sahip olmayanlar başta geliyor; onlar sizsiniz denilerek göz kırpıldı... Ardından sendikacılara: "Aldırmayın. Organların yarısı aydın da olsa, öbür yarısı sizin" yollu mavi boncuk verildi... En sonunda aydınlara dönülüp eller oğuşturuldu: "Organların yarısı Tüzükle açıktan sizin; öbür yarısı "Sendikada görevlilerin", yani gene sizin"... Parti kulislerinde böyle konuşmalara hacet yok. Kimi zümrelerin içgüdüleri yeter. Başka türlü bunca avukatın 53. maddeden şimdiki sonucun çıkacağını sezmemesi akla sığmaz. Neticeden sorumlu aranırsa: İşçileri hatta aydınları değil, sendikacıların sendikalarda edindikleri alışkanlıkları gözönüne getirebiliriz. Onlar, işçi sınıfı bilincini kendi kişilikleriyle karıştırıp organları avuçları içine almaya kalkmasalardı, işçileri organlardan atlatma eğilimi, sendikacıları da atlatma sonucunu bu kadar kolayca getiremezdi. Böyle olduğu iyi mi oldu, kötü mü? Orası ayrı konu. Burada dikkate çarptılmak istenen nokta: En iyi niyetlerle alınmış tedbirlerin, en beklenmedik ters sonuçlar verişidir.

Parti Manivelasının İki Momenti

Düğümler nasıl atılırlarsa öyle çözülürler; meseleler de nasıl konulurlarsa öyle çözümlenirler. Siyaset Sırat Köprüsüne adımını atanlar bu eski öğüdü unutmamalıdırlar.

Siyasal Parti bir maniveladır. Bu manivelayla bir avuç insan, Millet denilen büyük ağırlığı kaldıracak, bütün bir memleketi kalkındıracaktır. Manivela bir çubukla bir dayanaktan ibarettir. Siyasal manivelanin DAYANAK noktası bir sosyal sınıf, işçi Partisinde İŞÇİ SINlFI'dır. Siyasal manivela çubuğu: Tüzüğe göre kurulu Parti yapısıdır. TİP Tüzüğü, Partinin köy manivela çubuğunu ele almış sayılamaz. Şehirde Parti manivela çubuğunun küçük kolu aydınlara, büyük kolu işçilere benzetilebilir. Küçük kol (aydın sayısı) ne kadar kısa, büyük kol (işçi sayısı) ne kadar uzunsa, Partinin yük kaldırma gücü o kadar çok olur. İşçi sınıfının Parti yapısında çoğunlukta bulunması onun için istenir. Küçük kol (aydınlar) ile, büyük kol (işçiler) birbirleriyle kaynaşmamışlarsa, manivela çubuğu dayanak noktasında kırık demektir. İşçiye ayrı, aydına ayrı sandık bu kırıklığı getirir.

Bir başka örnek alalım. Yalnız kurşundan, yalnız bakırdan sağlam manivela çubuğu yapılamaz. İki maden de yumuşaktır-. Kurşun bakıra katılınca Tunç olur. Sosyalist Parti için işçi kurşuna, aydın bakıra benzer. Ayrı ayrı ikisi de gerekli bir tunç parti manivelası olamazlar. Bir araya gelmeleri şarttır. Bir araya gelişte iki şey aranır:

1- Kurşunla bakırın (işçi ile aydının) kemmiyetçe sayıca nispetleri. Bu NİSPET içinde işçi çoğunluk olmalıdır;

2- Kurşunla bakırın (işçi ile aydının) keyfiyetçe KAYNAŞMASI: ortadan kurşun - bakır kalkıp nasıl tunç çıkarsa, tıpkı öyle, işçi - aydın ve ilh. ayrılıkları yerine biricik tek Parti ÜYELİĞİ çıkmalıdır. TİP içinde şimdiye dek, sırf mekanik bir NİSBET gözetimi mübalağalandırılmış, Partiyi tunçlaştıracak olan işçi - aydın KAYNAŞMASI gereğince kabartılandırılamamıştır. Bu durum, zeytinyağı ile su gibi; kurşunun ayrı, bakırın ayrı kalmasına yol açmıştır.

Bugün İşçi Partisi'nin önüne çıkan en önemli mesele nedir? Birbirinden çıkan ve birbirini tamlayan şu iki manivela kolu (moment)dur:

I- *BİRİNCİ MOMENT:* İşçi Partisi'ni SIRF AMELECİ Parti olmaktan kurtarmak aşılmış bir konak sayılamaz. Bu kurtuluşun *özellikle* konkret anlamı: İşçilerle aydınları ülkücü arkadaşlık birliğinde kaynaştırmaktır; *genellikle* objektif anlamı: bütün sosyal zümre, tabaka ve sınıflarımızdan milli kalkınmamıza ve sosyal mutluluğumuza susamış kişileri birbirine kaynaştırmaktır.

II- *İKİNCİ MOMENT:* İşçi Partisi'ni SIRF AYDINCI bir parti olmaktan kurtarmak daha kompleks bir aşamadır. Bu kurtuluşun *özellikle* konkret anlamı: Aydınların kendilerini anadan doğma siyaset yeterlisi görmeyip, politik öğrenim ve eğitimlerini, temiz yürek,

açık içtenlik ve tutkunlukla işçi sınıfı ve halk AKSİYON'unda yapabilmeleridir; genellikle *objektif* anlamı: İşçi, köylü, esnaf ve bütün milli kurtuluşçu sosyal elemanlarımızın, karşılıklı etki - tepki içinde ve lafta kalmayan politik öğrenim ve eğitimlerini sağlamak, sosyal bilince varmayı su ve ekmek kadar zaruri ihtiyaç olarak duyurmak, bu uğurda *Parti Üyeliği* karakterini herşeyin üstünde tutmaktır.

Türkiye İşçi Partisi, insan yığınlarımızın gönlüne girmek ve Türk milletine öncü olmak için, ilkin kendi yapısında her iki momenti gerçekleştirmelidir. Ancak o zaman, Türkiye'yi kalkındıracak sağlam bir manivela güvenini halkta uyandırabilir. Bu ana problemin çözüm yolu nedir?

Metot: Tenkit mi, Otodidaktlık mı?

İnsan davranışının içgüdüden farkı metot tekniğinde toplanır-. Politika pratiğinde TİP yeni bir basamaktır. Ne ilk, ne son... TİP basamağı yeni olduğu için, acemilik geçirmeye mahkûmdu. Acemilikten kurtulmanın yolu: Dünya ve ülke tecrübelerinden yararlanmak yoludur. Dünyayı bir yana bırakalım. TİP, kendisinden önceki yerli milli denemelerimizden yararlandı mı? Elbet yararlandı. TİP başka örneklerden yararlanırken, kendisini beğenecek miydi? Elbet beğenecekti. TİP, eğer başka örneklerden yararlanmasa ve kendini beğenmeseydi ortaya çıkmazdı. Ne var ki, başka örneklerden yararlanmak gibi, kendini beğenmek de iki türlü olur:

1 - BİLİNÇLİ TENKİT yolu;

2 - BİLGİÇ OTODİDAKTLIK yolu.

Bu iki yolun her ikisinde de BİLMEK var ise de, bilinçli tenkitle otodidaktça bilgiçlik arasında kaçınılmaz bir çelişme vardır.

BİLİNÇLİ TENKİT: Hem yararlanılan başkalarını eleştirmek, hem beğenilen kendi kendini eleştirmekle olur. Tenkitsiz bilinç olamayacağı gibi, bilinçsiz tenkit de olamaz.

Ne kişiler açısından dedikodu, ne Parti açısından hizipçilik veya kulisçilik, bir işçi Partisine yakışacak bilinçli tenkit yolu olamaz. Çünkü dedikodu da, kulis de hizip de yolu aydınlatacak bilince ulaşamaz. Tersine, kafaları büsbütün karıştıracak esnaf bilgiçliği hırslarını azdırır. Hele bizim gibi aydını, karanlık Bâbil çağının esnaf kalıntılarıyla yüklü toplumlarda, lonca dedikoduları, avene kulisleri, en olumsuz, en soysuzlaştırıcı tehlikelere kapı açar. Onun için, bilinçli tenkidin üç belli başlı karakteri, hiçbir Partilinin gözünden hiçbir zaman uzak tutulmamalıdır-.

1) Tenkit [eleştiri] yalnız PRENSİP tartışması seviyesinde olmalıdır. Prensip tartışması atla deve değildir. Kişi, zümre eğilimle-

rine kapılmamış, genellikle Halk, özellikle İŞÇİ SINIFI açısından, dürüst olduğu kadar açık anlaşılır, gerekince meydan muharebesi kadar keskin tartışma demektir.

2) Tenkit PRATİĞE yaramalıdır. Şu veya bu genel malûmat taslamak, uluorta kitap sayfalarına toslamak, tenkit değildir. Bilinçli tenkit: Parti hayatının elle tutulur gidişini incelemeli, aydınlatmalı, kolaylaştırmalı, kuvvetlendirmeli, hızlandırmalıdır.

3) Tenkit sağlam bir TÜZÜĞE uymalıdır. Eldeki Tüzük birkaç anlama gelirse, Tüzük birşey yazar, biz onu dilediğimiz ve anladığımız gibi yorumlar ve uygularsak, tartışma Parti organları içinde bilinçli ve pratik KARAR'lara bağlanamazsa, eleştirme için eleştirme, ister istemez Parti çerçevelerini çatlatmaya gider.

Adet yerini bulsun, laf olsun diye, hiçbir pratiğe yaramaz, üstü kapalı, ne şiş yansın ne kebap yollu kişiselliği maskelemiş, estek köstek tartışmalar, bilinçli tenkit olamaz. Yolu aydınlatacak bilince varamaz. Kitaplar üstüne kitaplar yığılır, maddeler altına maddeler eklenir, kimse işin içinden çıkamaz.

BİLGİÇ OTODİDAKTLIK nedir? Otodidakt: Hiçbir ciddi hayat okul ve sınavına girmemiş olmanın övüncü ve rahatlığı ile, kendi kendisine okuyup üfleyerek, yazıp çizerek allâme olmuş kimsedir. Gerçekte hiç kimse hayat dışında kalamaz, kendi karihasından çıkmış sandığı, "kendim" dediği en sübjektif varlığını dahi çevresinden derlemiştir. Yalnız belirli bir sosyal kurumun disiplini altında çetin bir çıraklık geçirmediği için, çokça güvendiği kişi aklına ve bilgisine en parlak görünen veya gösterileni doğru sayıvermekten kurtulamaz. Otodidakt, bir sosyal sınıfın, yahut o sınıf adına dövüşmüş olanların acı tatlı tecrübelerini oldukları gibi ele alıp, sabır ile incelemektense, çok meşhur kitapları okumakla, yahut çok sürümlü yazılar yazmakla, POLİTİKA GÜREŞİ'ni, hele gerekli siyasal ÖĞRENİM ve EĞİTİMİ birbirine karıştırır. Kendisinden önceki nankör okulların rahlesine oturmayı, daha doğrusu oturmuş görünmeyi küçülme sayar.

Otodidaktın iyi veya kötü niyetli olması, hiçbir sonucu değiştirmez. Parti Tüzüğü de, Parti Programı da: rastgele okunuvermiş, yahut kulaktan kapma kalabalık bilgilerin istif edildiği bir kırkambar dergisi, bir ansiklopedi mozayiği değil, ilk sözcüğünden son cümlesine dek her maddesi, her bendi birbirini tutan, bütünleyen bir SİSTEM olmalıdır. Böyle bir sistem öne sürülürken, kişi "Aklı Selim"i, aydın "Sağduyusu" yetmez. Daha önceki denemelerin ortaya attıklarını ya yok ilân etmek yahut sulandırıp kamufle etmek de yetmez. Hepsini bilinçlice tenkit etmek gerekir, tenkitle hepsinin üstesinden gelmek gerekir. Bu da kendinden önce gelmiş okul-

ların tezlerini ilkin doğru dürüstçe, olduğu gibi, bozmadan önüne koymakla, ona karşı kendi antitezini belirlice, şişirmeden çıkarıp yeni bir senteze varmakla olur. Bunu yapmak da elbet İNKÂR'dır: Eski tezleri yoketmektir. Ama kuru bir büyüklük deliliği yahut sulu bir eleştirmecilik değil, yeni bir SENTEZ yaratmaktır.

Otodidakt bilgiçliği, her ne pahasına olursa olsun, "ESKİ" tezleri "YOK ETME" kaygusu ile peçelemeye önem verir. Onları örtbas ettiği ölçüde değerli varlık ve otorite sağladığını umar... Oysa, doğru da olsa, yanlış da; eski tezi yokedememiş, bilinçaltına püskürtmüştür. Püskürtülen tez, bilinçaltının basıncı ile ezildikçe daha güçlü bir dinamizm kazanarak, yer yer patlangıçlara kapı açar. Kuvvetler israf edilir. Zamanlar yitirilir. Anlar kaçırılır. Yeni sentez umudu, müzmin hastalığa döner.

Eğri oturup doğru söyleyelim: müzmin otodidaktlık illeti, taze ideolog ve pratisyenlerimize has bir dert sayılamaz. Tersine, gençlerde o hastalığı yaratan mikrobun, çevremizde bol bol yaygın bulunduğunu ve oradan herkese yayıldığını pekiyi bildiğimiz için üzerinde duruyoruz. Biz diyelim kırk yıllık, siz deyin iki yüz kırk yıllık politika hayatımızın en şifa bulmaz marazı otodidaktlıktır. Nelerini gördük, görüyoruz, göreceğiz. Kısa ve uzun siyasal tarihimizde öyle paranoyakça zincirleme hezeyanları, öyle kalıp, surat, ses, poz yapıntılarıyla kendilerini dayatmaya kalkmış manyaklar üreyip türemiştir ki, otodidaktlığı bile çok geride bırakmışlar, karşılarındakinden kaptıkları fikri biçimsizleştirip, ona karşı silah gibi ve arkadan kullanmayı bayağı marifet saymışlardır.

Yalnız o marifetlilerin kendilerine göre bir, -söz yerinde ise,- İMTİYAZ'ları vardı: Karda gezip izlerini belli etmezlerdi. Kapalı kutu içinde ne saklanır? Gören, bilen çıkmadığı sürece önüne gelen dilediği kerameti taslar, çevresine beğendiği soysuzlaşmayı saçıp döktürebilirdi. TİP'i o illetin en yeğniğinden bile sakınmış görmek dileğimizi açıklarken, bir imkânsızlığı da belirtmek isteriz. TİP, açık, demokratik bir Partidir. Orada ne denli saklanırsa saklansın, her tencerenin kapağı aralıktır ve ergeç açılır. İçindeki aşın kokusu, çarçabuk en istenmeyen komşuların burnuna çarpar. Mal meydandadır. Otodidaktlığın yerine en kestirme yoldan bilinçli tenkidi geçirmekten başka çıkar yol düşünülemez.

Onun için, bu yazıdan asıl amacımız olan PRATİK TEKLİF'lerimizi sunmadan önce, TİP'in TÜZÜK ve PROGRAM maddelerinde bir iki karşılaştırma yapmazsak, aşırı soyut kalmaktan çekindik. TİP Tüzüğü ile Programının bütünü üzerine inceleme, şimdilik pek aktüel olmamakla birlikte; bu incelemenin dar çerçevesi içine de sığdırılamazdı.

İKİNCİ BÖLÜM

TİP'İN ELEŞTİRİLMESİ

I- TÜZÜK BAKIMINDAN ELEŞTİRME

a) Yarı İşçi yerine Bilfiil Üretmen Çoğunluğu

TİP'ten hemen önce bir Vatan Partisi kurulmuştu. Demokrat Parti'nin amansız ve insafsızca isnatlarına ve adım adım inanılmaz tecavüz gangsterliklerine rağmen, kanuni ve meşru durumu Ağırceza Mahkemesince belgelendi ve 1960 yılından beri Temyizce "Muhkem kaziyye" (kesin hüküm) oldu. Bu bakımdan tecrübesi el veya ağız yakmayacak olan o Partinin meşhur TİP 53. maddesini andırır olan Anatüzük 2. maddesi şöyle diyordu: *"Bütün organlarda bilfiil müstahsilleri çoğunlukta görmek"...* Bu kayıt en geniş uygulanmasıyla: *"Mübarek iktisadi kuvayımilliye seferberliği"*alanındaki prensip anlamına geliyordu. Yani yalnız dar Parti organları için değil, "İKİNCİ KUVAYIMİLLİYE" savaşının "BÜTÜN ORGANLARI" için fiilen üreticiler çoğunlukta görülecekti.

TİP Tüzüğünün 53. maddesi PARTİ için bir tahsis yapar: *"Partinin bütün organlarında görevli bulunanların yarısı"* kaydını düşürür. Bu hüküm, görüldüğü gibi hem hareketin amacı olan memleket ve milleti kapsamıyor, hem Partinin kendi içinde bir daraltma yaratıyor. "YARISI" sözcüğü çoğunluktan dardır. Eğer TİP'in bütün selameti üyelerinin asıllarına ve menşelerine bırakılıyorsa (ki öyle anlaşılıyor), neden çoğunluk değil de "YARISI" deniliyor? Bir organın yarısı bir yana, yarısı öbür yana çekerse, karar ve hareket güçleşir. "Yarı yarıya" prensibi küçük burjuva "mutlak eşitlik" anlayışına uysa bile, parti manivelasının her iki kolunu eşitleştirmekte olduğu gibi, TİP'in kaldırıcı gücünü sıfıra indirebilir. Partinin aksiyon kabiliyetini, vurucu gücünü azaltır. *Şekil* bu.

TİP Tüzüğünün: *"Üretim araçlarına sahip olmadığı için emek gücünü üretim aracı sahiplerine satarak yaşayanlar"* hükmünün

ruhuna gelince, bu bir düzine sözcükle, yukarıda andığımız kargaşalıktan başka iki sakıncayla daha karşılaşıyoruz. Bunlardan birincisi: O tarife dayanarak, aydınların da işçiden farksız bulunduklarını ispat etmeye kalkışmalarıdır. Üretim maddi de olur, manevi de. Bir aydın, herhangi bir işletmedeki aletlere sahip olmadığı için işgücünü satınca, işçilik için bu vasıf yetince, işçi oluverir.

İkinci sakınca bundan da naziktir. İşçilerin "BİLFİİL ÜRETMEN" olmayanlarını, Parti organlarında fiilen üretmen işçilerden üstün çıkartabilir. Kapitalizmde müstahsil işçi de, "ÜRETİM ARAÇLARINA SAHİP OLMADIĞI İÇİN" işçidir. Oysa; Toplum, gidişinde rol oynayan sosyal sınıfların, ağır basışları, o sınıflar içine giren kişilerin öteki sınıflara giren kişilerden mutlaka daha iyi, doğru, güçlü veya yiğit oluşlarından değil; ÜRETİM denilen Toplum temelinde daha doğrudan doğruya, daha kesin rol oynayıp oynayamayışlarından ileri gelir. Aynı sosyal sınıf içindeki zümreler de bu bakımdan ayırtlanırlar. İşçi sınıfını temsil prensibini güden bir Parti, işçi sınıfı içinde üretim temeline en az etkili olan gayrımüstahsil işçileri bilfiil üretmen işçilerden daha çoğunlukta görürse, umduğu sosyal etkilere daha az elverişli bir cihaz olabilir.

En sonra, bir Parti Tüzüğü kesin hüküm taşımalıdır. 53. madde, organlarda falan vasıflı kişiler yarı olmalıdır derken: "YARISININ,.. OLMASI GÖZETİLİR", der. Gözetmek, maddeyi, Parti idarecilerinin insaf ve idrakine bırakır. Yarısı olmazsa da, olur gibi sübjektif bir madde, Tüzüğe kıvraklık değil, tereddüt getirir.

b) Üretmen Köylülükle Organik Bağ Kurulmalıdır

Vatan Partisi, 2. maddesinin son (b) bölümünde, ondan önceki açık, belirli ve kesin hedefleri yerine getirecek olanları: *"Başta işçi sınıfımız gelmek üzere, cahil, alim, köylü, şehirli... bütün değer yaratan iyi niyetli vatandaşların, tamamıyla AŞAĞIDAN GELME ve tamamıyla SERBEST (TEŞEBBÜS-TEŞKİLÂT-KONTROL)larında bulmak ve bu emelle, bütün organlarda BİLFİİL MÜSTAHSİLLERİ çoğunlukta görmek, yarımız olan KADIN'ı ön safta bulmak, GENÇLİĞE sonsuz inanmak"*formülünde toplar. Bu formülün bütünlüğü, ondan önceki (Milleti devletten üstün tutmayı, İşsizlik ve Pahalılığı, Ucuz Devlet ve Şuurlu Ticareti, Atom dahil Ağırsanayii) Kuvayımilliye seferberliği biçiminde koymakla ayrılınamaz bir bütünlüktür.

TİP Tüzüğünde bu noktalar çok dağınıktır. Gençlik önünde: "Partiyi çoluk, çocuğun eline mi bırakacağız?" korkusu kongrelere dek yankı yapar. TİP Tüzüğünün 2. maddesi şunu yazar: *"TİP...*

herhangi sınıftan gelirse gelsin, Parti program ve tüzüğünü benimsemiş, emekten yana olan bütün yurttaşlara saflarını açık tutar" Yani, 2. maddede her Türk üye olabilir. Ama, bir yol üye oldu mu, 53. maddenin Hint kastları kadar donmuş hiyerarşisi öne duvar gibi dikilir: *"Partinin bütün organlarında görevli"* bulunmak için, ya *"Sendikada görevli",* yahut *"Üretim araçlarına sahip olmayan"* kimse olmaya mecburdur. Olamadı mı, ömrü oldukça, ağzıyla kuş tutsa, Parti organlarına giren asaletlu kişilerden azınlıkta, Parti paryası kalmaya mahkûm olur!

Parti organları hangileridir? TİP Tüzüğünün 9. maddesi onları şöyle sıralar: 1- Büyük Kongre, 2 - Genel Yönetim Kurulu, 3 - Merkez Yürütme Kurulu, 4 - Merkez Haysiyet Divanı, 5 - İl ve İlçe Kongreleri; 6 - İl ve İlçe Yönetim Kurulları, 7 - İl Haysiyet Divanları... İşte buralarda o iki niteliksiz kimse gözaltındadır. Organlara uğratılırsa bile, yarıyı geçmemek üzere yoklanır".

Türkiye nüfusunun yüzde sekseni köylü-esnaf, "ÜRETİM ARAÇLARINA SAHİP" kimselerdir. Şehirlerde yarıdan fazla esnaflı organ kurulmaması mümkündür. Ama köyde? Şark vilayetlerimizin milyonlarca marabası, kendi çift aletleri ve hayvanlarıyla ağanın toprağını sürer. Köylülerimizin yüzde doksandan fazlası en az bir karasabana sahiptir. Ziraat işçilerimizden bile bir haylisi kendi çapa, kürek, oraği ile çalışmaya giderler... Bunlar, dağda, kırda, yarı yarıya sendika görevlisini, yahut üretim araçsız TİP asilzâdelerini bulamazlarsa, Parti organları dışında, dokunulmazlar gibi kalacaklardır...

Bugün köylerde Parti teşkilatı kurmak imkânsız olabilir. Bu durum, geniş köylü yığınlarımızı fiilen Tefeci-Bezirgân merhametine bırakmak ve pasif bir oy davarı halinde görmek isteyen bezirgân Partilerce anormal görülmeyebilir. Köylüyü ağalara toptan teslim etmek istemeyen her Parti, o geçici yanlışlığın anormal sonuçlarını kendi Tüzüğü ile ebedileştirmemenin yolunu araştırmalı ve bulmalıdır. Yoksa şimdiki sendikalara bilinen kanallardan sızmış kimseler hatta en gayrımeşru yoldan üretim araçlarına sahip en domuzuna kapitalist dahi olsalar, sırf "işçi sendikalarında görevli" iseler, TİP organlarını baştan başa doldurabilirler. Amerikan parası ve milyonları üstüne yatarak, yabancı entelicenslerle içli dışlı olmuş kimseler, Türkiye işçi sınıfının başına tatlı su gangsteri kesilmiş oldukları için, TİP organlarına egemen olabilirler. Ötede, içinden hiçbir aydınımıza nasip olmamış kültür başarısı gösteren aktif ülkücüler yetiştirmiş bulunan fakir ve orta köylülerimiz, "organsız" kalacaklardır-.

"TİP'e öyle gangster sendikacı veya ajanları kim sokar?" denecek. Biz, Tüzük içindeki açık kapıdan söz ediyoruz; halka, köylüye kapalı tutulan kapıyı düşünüyoruz. TİP idarecilerinin kişicil iyidilekleri ve sağduyuları apayrı şeydir. Yalnız şu veya bu kişisiyle değil, Tüzüğü ile de TİP: bugünün Türkiyesinde Demokratik bir Parti olarak kendi kendisini en başta büyük köylü yığınlarından tecrit etmemelidir. İşçi sınıfını boyuna köylü yığınlarına karşı göstermeye çalışan, İşçi Partisini halka antidemokratik bir yeni-derebeylik imiş gibi tanıtmayı pek beceren bezirgân Partilerin ekmeklerine yağ sürülmemelidir.

"Emekçi yığınlar", tamamıyla aşağıdan, tamamıyla serbest kendi (TEŞEBBÜS-TEŞKİLAT-KONTROL)lerini kuramadılar mı, TİP Tüzüğü 2. maddesinde yazılan: "*Türkiye işçi sınıfının demokratik öncülüğü etrafında toplanmış bütün emekçi sınıf ve tabakaların... iktidara yürüyen siyasi teşkilatıdır."*gibi sözler, öteki siyasal Partilerin Tüzük ve Programlarını dolduran daha alışılmış ve daha parlak buz üstünde yazılara dönebilir; Parti organlarında kendilerini bulamayan insanlarımız, İşçi Partisine güvensizlikten, köpek balıklarına yem olurlar; gösterilen toyluğa bezirgân Partiler bıyık altından gülüp sevinirler.

Ayrıca, Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu sosyal ve politik şartlar, köylüden o kadar çekimserliği haklı çıkaramaz. DP'nin enflasyoncu, batakçı politikasına bile oy veriyor diye, köylü kaderiyle başbaşa bırakılmamalıdır. Bu bakımdan, Parti organlarında "BİLFİİL MÜSTAHSİLLERİ ÇOĞUNLUKTA GÖRMEK" prensibi, Parti manivelasının, şehir alanı gibi, köy alanında da etkilice ayarlanmasına daha uygun düşen bir formül olur. Modern Toplumun kalbi ve şahdamarları ister istemez şehirlerdir. İşçi Partisi şehir Organlarında "bilfiil müstahsilleri çoğunlukta" tutabilirse, köylerin bilfiil üretmenleri her zaman daha Toplumcu yönde hareket edebilirler.

c) Organ dışı Üye: Ölü Safradır

TİP Tüzüğünün köylü fobisi, Parti üyeliğini anlayışından ileri geliyor. TİP Tüzüğü 4. maddesi, üyelik şartlarını dört bentte topluyor: 1- Kanunca üyelik sıfatı, 2- Başka siyasal Partiden almamak, 3- Aidat ödemek, gibi teknik şartlar bir yana bırakılırsa, TİP'in üyelerinde aradığı karakter: a) "*Parti Program ve Tüzüğünü benimsemek",* b) *"Verilecek Parti vazifelerini yapmayı kabul* etmektir. Tüzük 53. maddesi üye çoğunluğunu organlar dışında bırakırken o şartlara uyuyor. Parti üyelerinden bir avuç adam, bü-

tün Parti organlarını ellerinde tutacak; üye çoğunluğunun bütün rolleri ve işleri: Organlarca "VERİLECEK VAZİFE"leri yapmaktan ibaret kalacaktır. Böylesine maddeler, Türkiye'de halk yığınlarını siyasal eğitimden yoksun bırakmak amacını güden bezirgân Partilerin pek eski metotlarına aldanıldığını gösteriyor.

Organ dışı üye anlayışının eksikliğini bir kıyaslamayla gözönüne getirelim. Parti nedir? Siyasal üye birimlerinden derleşik bir vücuttur. Bir insan vücudu içindeki hücreler Parti üyeleri, organlar Parti organları demektir. Canlı bir vücut içinde herhangi bir organ dışında kalacak bir hücre tasavvur edilebilir mi? Vücudun bir organı içinde bulunmayan hücre ya ölü hücredir, vücuttan atılmak üzeredir, ya bir mikroptur, vücuda girmek üzeredir yahut ameliyatla vücuttan kesilmiş bir dokudur. Ölü dokuya, kesilmiş vücut parçasına veya bir mikroba, canlı vücut bir vazife verebilir mi? Veremez, çünkü onunla arasında organik bağ yoktur yahut kopmuştur. Partinin bir organı içinde görevli bulunmayan üyesi de aşağı yukarı öyledir. Organlarca verilecek vazifeleri kabul dahi etse, gereği gibi yapamaz. Ömrü organlar dışında, yani görevsiz geçen bir üyeye nasıl vazife verilebilir? O bu vazifeyi ne dereceye kadar başarır? Parti ile Üye münasebeti gelişigüzel, kopuntulu, kontrolü güç olamaz.

Bezirgân Partilerin sözümona "ÜYE"lerle dolu bulunuşu, TİP bilginlerinin gözlerini kamaştırmasın. Bezirgân Partiler, asıl böyle üye isterler. Çünkü onlar, bir avuç imtiyazlı kişiden başkasını Parti organlarına sokup, içyüzlerini açıklamaktan çekinirler. Onlara, organlı üye değil, arasıra emir buyurulanı yerine getirecek alet, maşa, uşak lazımdır... Bir İşçi Partisine, ya üye olunur, ya olunmaz. Üye olan her Partili, Parti'nin belirli bir organı içinde görevlidir. Belirli görevi yoksa, ona Partili demek, vücuttan kesilmiş bir parça eti vücudun hâlâ canlı dokusu saymak kadar yersiz olur. Kesilen et ölür, üye canlıdır, denecek. Ölmeyen de olur; kemik bankası, göz bankası parçaları gibi. O parçalar da yaşarlar, ama, kesildikleri vücut için değil. Organsız üye de Parti için ölü değilse, canlı da sayılamaz. İşçi Partisi bir hareketin canlı Partisi olarak safra taşımamalıdır. Onun için, Vatan Partisi Tüzüğü 3. maddesinin (d) bendi, Parti üyesi olabilmek için: *"Parti organlarından birine FİİLEN çalışıp, toplantılara muntazam gelmek"*şartını koymuştu.

d) Parti Üyeliği - Siyasal Eğitim

Partide, organlı-organsız, görevli-görevsiz ayırdı yapmak, üyeler arasında bir çeşit asalet mertebeleri zinciri yaratmak olur. Bu, Parti üyesinde ülkücülük yerine, donmuş bir kast ruhu aramaya

benzer... Oysa, bir İşçi Partisi üyeliği, şu veya bu organda üstünlük imtiyazı veya altlık küçümsenmesi ile bağdaşamaz. Sağlam bir vücudun tepesindeki tüyden, ayağındaki tırnağa dek, her organı, her dokusu, her hücresi nasıl aynı derecede gerekli, değerli ve aziz ise, tıpkı öyle, bir İŞÇİ PARTİSİnin üye sıfatını alan her üyesi, -gerçekten Parti üyeliği bilincini ve namusunu taşıdığı sürece- en az o kadar gerekli, değerli ve aziz olmalıdır. İşçi Partisinin üyeleri arasındaki bütün fark, Parti organlarındaki işbölümlerine göre yapılmış görev farklarında toplanır. Ancak organ içinde her üye tek kişi olmaktan çıkar; bulunduğu organın yetkilisi ve sorumlusu, kollektif aksiyonun bölünmez kişiliği olur.

Onun içindir ki Vatan Partisi Tüzüğünün 5. maddesinin (b) bendi şöyle der: *"Yetki ve sorumluluk, kendiliğinden veya kuru kıdemle alınmaz; yalnız ve ancak: yaratıcı (BİLGİ+TECRÜBE+ENERJİ)ya, lâkin daima bir KARAR'la verilir ve gene bir kararla GERİ alınır. Hiçbir görev, hiç bir partiliye ŞAHSİ hiçbir imtiyaz bağışlamaz. Partinin en alt kademe (OCAK) üyeliği işi en şerefli faaliyettir. Mertebeler zincirinde en son halka genel başkandır."...* Bir Partiye seçilen üyenin, daha seçilirken (ZEKASI - SOSYAL BİLİNCİ + SAVAŞCIL KARAKTERİ) seçilir. Bu üç kişilik karakteri kesince ölçülmeyen kişi Partiye giremez. Girdikten sonra, Parti üyeleri arasında yapılacak görevlendirmeler, Parti disiplini çerçevesinde (ENERJİ + BİLGİ-TECRÜBE) ye göre değişebilir. Yoksa, 53. maddeye göre: "Üretim araçlarına sahip" mi, değil mi? Sendikada görevli mi, görevsiz mi? gibi "ırk" ayırımını andırır şecere araştırmaları, Parti içinde huzursuzluktan, Parti dışında gülünçlükten başka birşey doğurmaz. Üretim araçları ve Sendika münasebetleri, bir yurttaşı Parti üyeliğine dek getirmiş kayıklardır. O kayıklarla üyeliğe giren kişinin, artık hangi kayıkla geldiği ölçü olamaz. Kayığı, -Târık bin Zeyyad'ın Septe boğazını geçerken yaptığı gibi- batırıp batırmadığı, bir kayalığın ardına saklayıp saklamadığı, kaçamak aracı yapıp, yapmayacağı mesele olabilir. Bu mesele de, Tüzük gereğince, organlar içinde çalışmak yoluyla çözümlenir.

Sosyalizm, şuursuz çatışma ve çarpışmaların yerine insancıl eşitlik ve kardeşlik yoludur. O eşit bilinçli kardeşlik uyarısını üyeleri arasında sağlayamamış bir Parti: Sosyalist öğretim ve eğitimini beceremeyiş, Toplumdan önce kendi üyeleri arasında sosyalist terbiye ve ahlâkı gerçekleştirememiş demektir. Gerçekten sosyal yapılı bir işçi Partisinin baş görevi: Bütün insanlar arasında her türlü sosyal ayırtları gidermek iken, o Parti kendi üyeleri arasında

henüz aydını işçiden, esnafı köylüden, kapitalisti ağadan ayrı kaplarda konserve etmeye kalkışırsa, tarihcil görevini kavramamış, skolastik pekliğe tutulmuş sayılır. Elbet işçi Partisi kendi sosyal sınıf karakterini yitirmemelidir. Sahici İşçi Partisine düşen birinci görev: İşçiyi aydın, aydını işçi yapmaktır. Yoksa hepsini geldikleri yere çevirirce dondurup, halkın deyimiyle: "Kırk yıl bir kazanda kaynasa, çervişi çervişine karışmaz", yahut "Aynı kayanın üstüne tünemiş kırk tilki, kırkının da kuyruğu birbirine değmez" kişiler haline getirmek olmamalıdır.

Parti içinde aydın-işçi vs. ayırtları yapmak, manivela çubuğunu, tam dayanak noktası üzerinde kaynaşmamış, Çatlak bırakmaya benzer. Aydınlar için ayrı, işçiler için ayrı sandığa oy atmak, manivela çubuğunun kurşunu ile bakırını tunçlaştırmamış olmanın sembolüdür. Anlıyoruz, TİP pek taze bir Partidir. Yeni üyeler arasında sürtüşmeler kaçınılmaz şey olabilir. Sürtüşmenin başlıca sebebi, aydınların da, işçilerin de siyasal bilgi ve siyasal terbiye edinmeye ne kadar muhtaç bulunduklarını ispat eder. Demek mesele yanlış konulmuştur: Siyasal eğitimsizliğin yerini sosyal şecerecilik dolduramaz. İşçilerle aydınlar arasında bir çekişme varsa, bunun çözüm yolu Parti içinde sınıf kavgası yapmakla değil, Parti üyesi seçiminde ve eğitiminde aranmalıdır.

Genellikle TİP'li aydınlar, belki bu kanıdan alınacaklar. "Biz ki, bunca Batılı-Doğulu bilgin üstad eserlerini ve nice işçi doktrinlerini, sosyalizm ciltlerini hatmetmişiz... Gene mi cahiliz?" diye yakınabilirler. Burada, hele kitapçıl anlamı ile âlimlik, cahillik değil, SİYASAL EĞİTİM konudur. Modern Siyaset terbiyesi, Siyasal Parti okulundan başka yerde edinilemez. Avrupa kitaplarından okunup ezberlenemez. Her ülkenin ve dolayısıyla her Partinin kendi pratiği, geçirdiği denemeleri ile az çok uzun *çıraklık* devresi aşılarak kazanılır. Onun için, daha realist ve alçakgönüllü olmakla bir şey kaybedilmez: TİP üyeleri toptan, işçi olsun, aydın olsun, hemen hemen aynı kertede Siyasal eğitim ve öğretimden yoksun kalmış durumdadırlar. Bildiğimiz TİP üyelerinin mutlak çoğunluğu, hayatlarında ilk defa bir siyasal işçi Partisine girmişler ve kendilerince haklı olarak, şimdiye dek işçi siyasetince doğru, yanlış terbübeli sayılanları TİP safları içine sokmamışlardır. Hatta, kimi işçiler, pek çok aydınlardan fazlaca işçi Partisi kursu görmüşlerdir. Üyeler arasında işbölümü, hiyerarşi, "YETERLİK" gibi konular, kitap bilgisi bakımından değil, sosyal sınıflarımızla organik BAĞ kurma, Parti içi ve dışı AKSİYON bakımından siyasal terbiye konusudur.

e) Aydın Çokluğundan Korkulmamalıdır

Bir işçi Partisinin gerçekten işçi Partisi olması için, Millet Ağırlığını kaldıracak olan manivelada (hiç değilse şehirler için) İşçi Momentinin Aydın Momentinden alabildiğine uzun alması gerekir. Ama bu gerçeği mekanik biçime sokup, Parti içinde aydınları boykot etmek, TİP'in başından geçenlerle dahi uygunsuz bulunmuştur. Sosyalist Partide SIRF AMELECİ darkafalılığı, ancak Rusya'da Çar Babanın zaptiye albayı Zubatof'lar tarafından kışkırtılarak, uygulanmıştır. Ancak, işaret ettiğimiz gibi yağmurdan kaçarken, öbür uçta sırf MÜNEVVERCİ, AYDINCI doluya tutulmak daha az sapıtma değildir. Siyasal Parti Tüzüğü, bu diyalektiği en verimli biçimde gerçekleştirme sanatını göstermelidir.

İşçi: Kapitalistin çalıştırdığı hür ücretlidir. Kapitalizm bilimle üretimi birbirinden ayırdığı için; üretmen işçi, yalnız işlettiği aygıtları kırıp dökmeyecek ve sosyal ölçüde "kafadan gayrı-müsellâh" (Kafadan Silahsızlandırılmış) denilen durumda bırakılacak kadar bir öğretim ve eğitime uğratılır. AYDIN kimdir? Bu konu üzerine TİP saflarında şaşılacak kadar çok zaman ve soluk tüketilmiştir. Bir sendikaya "Emeğini satan" aydın kişi, belki de sosyalizmin son sözü sayılan TİP Tüzüğü elde, kendisinin herkesten çok işçi olduğunu göğsünü döve döve savunmuştur. Bu güzel bir manzaradır-. Aydınlarımızın işçi davasına ne derece kendilerini verdiklerini gösterme bakımından göğüs kabartıcıdır. Türkiye aydınlarının işçilerimizden daha çok mutlu olmadıkları muhakkaktır. Aydın işsizliği, sosyal yaralarımızın en acıklılarından biridir. Devlet kadrolarından başka yerde iş bulamamaya mahkûm olan aydın kalabalığımız, iş bulduğu zaman dahi kahredici çoğunluğu ile KAPIKULU'dur yani, Topluma gerçekten yararlı bir iş görmekten uzaklığı ölçüsünde MADDETEN AYLAK'tır; çünkü Devletçiliğimiz sayesinde dokuz kişiye bir yumurta taşıtıldıkça, aydın, millete hizmet ülküsü ve bilgi hazinesi götürecekken, halkın başına dert kesilen maaşlı hazıryiyici durumuna düşürüldüğünü sezerek MANEN KIRIK ve yıkıktır-. Bununla birlikte, ne aylaklık, ne yıkkınlık, ne mutsuzluk aydını aydın olmaktan çıkaramaz.

Aydın: Dünyanın her yerinde, ORTA ÖĞRETİM görmüş kişidir. Aydının daha başka türlü tanımlanması belki Türkiye'den başka yerde kimsenin aklından geçmemiştir. Aydın orta öğretimli kişi olunca, İşçi Partisine aydınlar mı fazla girsin, işçiler mi diye bir meseleyi ortaya atmak bile yersiz olur. Parti organlarında işçiler mi çoğunlukta olsunlar, aydınlar mı diye bir mesele koymak da

yersizdir; çünkü bu mesele herşeyden önce Parti dışı Toplumun *objektif* durumuna bağlıdır. Parti canlı bir organizma ise, kendi yapısına en uygun elemanları çevresinden alacaktır. Çevre Toplumda işçilerle aydınların oranı ne ise Parti içindeki işçi-aydın oranı da aşağı yukarı o olur.

Türkiye'de 1928 den 1958 yılına değin Ortaokuldan diploma alanların sayısı topyekun 280 bin kişidir. Demek 30 yıllık Cumhuriyet aydınları ortalama 300 bin kişiyi geçmez. Tuhaf bir tesadüfle bu rakam bir yanda TİP'in 1965 seçimlerinde aldığı oy tutarı, öbür yanda resmi Devlet memurlarımızın sayısı kadardır. Demek bizde orta öğrenim diplomalı olan ve dolayısıyla aydın sayılan kişilerin hepsi Devlet kapıkuludurlar. Hiçbir Devlet memuru siyasetle uğraşamayacağına göre, TİP'i aydınların doldurabileceğinden korkulamaz. Daha 1927 yılı Türkiye büyük sanayi işçileri 299 bindi; Haziran 1964 günü yalnız sigortalı işçiler 750 bini aştı yani 1 aydına karşı 2-3 sigortalı işçi düşüyor. Yüzde 99 aydınımız siyasetten yasaklı, hiçbir işçimiz öyle bir yasağa uğramamış bulunduğuna göre, İşçi sınıfıyla bağlı bir işçi Partisinde aydını mumla aramak icap eder. Şu bakımdan TİP içindeki işçi-aydın sürtüşmesi, eğer bir kışkırtma değilse, tümüyle yapmadır. Ve sırf Partinin teorik ve pratik çalışma eksiklerinin ürünüdür.

II- ELEŞTİRME SONUÇLARI

a) Siyasal Dayanak : İŞÇİ SINIFI

"Bana bir dayanacak nokta verin, dünyayı kaldırırım" sözü, teşkilatın millet hayatı içinde oynayabileceği rol için de söylenebilir. Siyasal Parti, millet içinde gerçekten ve gereği gibi dayandığı bir sosyal sınıf bulabilirse, ancak o zaman yaptığı *milli kalkınma* ve *milli kurtuluş* edebiyatı anlam kazanır. Türkiye İşçi Partisi, Türkiye işçi sınıfına gereği gibi dayanmazsa; dünyanın en sağlam çeliğinden yapılmış demir disiplinli bir Parti olsa (ki olamaz), Parti denilen manivela çubuğu elimizde kalmış bostan korkuluğu sopasına döner. O çubuk: övendire olur, baston olur, kimi kargı, mızrak olur: Millet bütününü kaldıracak manivela olamaz.

Niçin? Her adım başında rastlanacak bin bir sınamadan her gün anlaşılabilir. Tüm toplumcularımızın saldırdıkları finans kapital kırması tefeci-bezirgân sınıfımızı gözönüne getirelim. O, hiç de istatistikseverlerimizin ortaya sürdükleri gibi 30 milyon Türkün içinde 300 bin kişi değildir. 1959 İstatistik Yıllığı taranınca yerli, yabancı bütün

kapitalistlerin 30 bini geçmediği anlaşılır: *1000 kişide 1 kişi...* Arada geçen 6 yılın Sermaye santrallaşması ve konsantrasyonu, büyüyen kapitalistleri sayıca azaltmamazlık edememiştir. 30 bin burjuva içinde gerçekten finans kapitalistlerle kaynaşık olanları 3000 bile tutmaz: *10 bin kişide 1 kişi!* Şu onbinde bir kişi: binde bir köy ve kasaba burjuvalarını arabasına bağlayınca, bütün şehir ve köyün modern üretim münasebetlerine egemen olmakta, 30 milyon Türkü avucu içinde tutabilmektedir. Gene o yüzden, yarım düzüne bezirgan Partisi, AP'den MP'ye değin, birkaç şişirilmiş *"Lider"den* başka hiçbir şeysi yokken, aşiret anlayışıyla her türlü Tüzük ve Programı hiçe sayarak, siyasal ve sosyal herhangi bir doktrine sahip olmamakla övünerek seçime girer girmez seçmen oylarının yüzde seksen, doksanını, analarından emdikleri süt gibi "helâlinden" kursaklarına inmiş bulurlar. Sosyal sınıf dayanağı derken, kavranılması gereken şey, bu olayın bin bir ayrıntılı zengin gerçekliğidir.

Bezirgan Partiler, her ağızlarını açtıkça: *"Bizde doktrin Partisi olamaz"* derler. O partilerin doktrinleri yok mudur? Bal gibi vardır-. İlk okulda Alfabeye başlatılan masum bebekten, Planlama Kurulunda uzman Ordinaryüs Profesöre dek her insanımız: o *doktrinin* teorisi ve pratiği ile haşırneşir edilmektedir. Bezirganlarımızda yok olan *"DOKTRİN"* değil, o doktrini açıkça *ortaya koyabilmek yiğitliğidir.* 20. yüzyılın ikinci yarımında, insanın insanı utançsızca sömürme doktrini kolay kolay savunulabilecek *"Akide"* şekerlerinden değildir. Aynı bezirgan partilerin ağızlarında çiğnedikleri bir tükenmez sakız da: *"Biz sınıf Partisi değiliz"* tekerlemeleridir. O Partilerin sınıfları yok mu? Bal gibi var. Fakat, onu açıklasalar, herkes kahkahadan kırılacak: şu birkaç bin burjuva için bunca sürüyle Parti kurma zahmeti niye? Soracaklar: "Mademki hepiniz aynı bezirgan sosyal sınıfın Partisisiniz: AP'si ne? CHP'si ne? CKMP, YTP, MP'si ne?... Toplaşın yahu", denilecek; "sizin bir tek Parti neyinize yetmez?"... Bezirgan Partilerimiz savundukları sosyal sınıflarını erkekçe itiraf edebilseler, tükürüğe hacet yok, 30 milyonluk milletin kahkahası onları boğardı... Onların derdi, bir sosyal sınıf açısından Türk milletini kalkındırmak bile değil, *"milleti kalkındırma"* gösterisi altında: bir avuç insafsız vurguncuyu zemzemle yıkayıp iktidar sağlamak uğruna kayıkçı döğüşü yapa-yapa, *milleti Bâbil çağında yaşatmaktır.*

O bakımından işçi Partisi, sahici işçi Partisi olmakta çok rahattır-. Alnı açık, yüzü ak olarak; doktrinini, millet önüne sunabilir: insanın insanı sömürmesi için yapılan korkunç *israflar* giderilerek, yitirilen

verimler geliştirilerek böylece milli kalkınma 30 milyon Türkün 29 milyon 999 bin kişisine su gibi aziz gelecektir. İşçi Partisi hiçbir şeyden çekinmeksizin sosyal sınıfını ortaya koyabilir. Çünkü 141 ve 142. maddeden, yalnız "*TAHAKKÜM*" peşinde koşan burjuvalar ve partileri korksunlar. İşçi sınıfı her türlü açık veya maskeli *tahakküme karşıdır,* haksızlığa, geriliğe düşmandır, en yaratıcı biricik sosyal sınıfımızdır. Türk milletinin geniş bağrını solduran, göğsünü Avrupa iş pazarlarına değin kabartarak çalışan işçi sınıfımızla, hiçbir sosyal sınıfımız yurtseverlikte yarışa kalkışamaz.

Böylesine yararlı bir sosyal sınıfı kendisine temel yapan bir İşçi Partisinin saflarına dek gelmiş olanların, hâlâ; sosyal ilerleyiş ve yükselişte işçi sınıfına güvenebilir, dayanabilir miyiz? gibi ince eleyip sık dokumalara kalkışmaları, çok bilmişliğin toyluğundan başka şeye bağlanamaz. *"İşçiler gelmiyorlar"* denilecek, denildi, deniliyor. Bu *"Suret'i haktan görünüş"ün* altında yatan *"Faasık'ı mahrumluk"* [Günah işlemeye hazır, fırsatı olmayan] kompleksini taşıyanlara verilecek karşılık kestirmedir: *"Tabii gelmez, efendiler",* Yağma mı var, bütünüyle bir millet veya bir sosyal sınıf, her önüne gelenin ardına takılsın? Hele Türkiye halkı ve çalışan yığını, duru bilinçli olmamakla birlikte; kaç bin yıllık atalarının denemeleriyle biliyor ki: önüne çıkan her politikacı (ister modern *lider* olsun, ister antika tarikat *şeyhi)* çoğunlukla onu avutmak, kandırmak, aldatmak için fırsat kollamıştır. Başkaları söylesin:

*"Ben 18 sene öğretmen ve ortaokul müdürü, çocuğunu okula kaydettirirken vasıta ile işini takip etmiş, kârlı çıkmıştır"*diye kendisini tanıtan zat, şunları yazıyor: *"Sebep itimat buhranıdır... 300 veya 500 yıldır halk aldatılmıştır. Ağa aldatmıştır, jandarma aldatmıştır, tahsildar aldatmıştır, kaymakam aldatmış, nüfus memuru aldatmıştır, doktor ve avukat aldatmıştır."* (M. Altın, **Türkiye'de Siyasi Hareketler ve Sosyal Yapı,** s. 10, An. 1961) ve aldatmaktadır. En seçkin okur yazarlarımız, binlerce yıl Allah'ı aldatmaya, yüzlerce yıl vatanı, milleti aldatmaya girişerek yığınlarımızı şaşkın sürüye çevirmekten başka ülkü tanımamışlardır. İnsanlarımız, şimdi karşılarına *"sosyalist"* büyük laflarla çıkanların neresine bakıp kendilerini bir daha aldatmayacaklarını kestirsinler?

TİP'li aydınların, sendika görevlilerinin bilinçlerini temize çıkarmak isteriz. Ancak bildiğimiz gibi, bilinç pek ince bir zardır. Bilincin gözden sakladığı bilinçaltları, karakter etkilemekte bilince taş çıkartırlar. Aydınlarımızın eski huylarıdır: Devlet baba *"Yürü yâ kulum"* demedikçe, iyi saatte olsunlar *"Yön"* vermedikçe, yani *"maaş"ın*

ucu görünmedikçe, köşelerinde sohransalar bile, pek meydana çıkamazlar. Çıktıkları zaman ise, *"DEVLETÇİ"den* başka türlü davranmadıkları gözönüne getirilsin; bizim ne olduğunu en ücra çobanın dahi çok iyi bildiği şu önümüzdeki Devletçiliğimizi biricik İDEOLOJİ saymaktan pek hoşlandıkları hatırlanılsın. Geniş halk yığınlarımızda uyandırabilecekleri kuşku kendiliğinden anlaşılır. Yığınlar, karşılarına çıkan kimsenin ciğerini okuyacak bir mikroskop veya teleskop taşımazlar. Son duruşmada elbet Tarihin ağır basan gidişi onların eğilimidir. Sosyalistler halka inmeyi lafta bıraktıkları sürece, Türkiye kadar ekonomisi geri, politikası ölü noktaya saplatılmış bir ülkede, halkın eğilimi: *intihara dek varan* aldanışlarla dolu kalacaktır. Aldandıkları için yığınlara küsmek, tavşanın dağa küsmesi olur. Yığınların, niçin, nasıl aldandıkları, en ince noktalarına değin aydınlatılmak isteniyorsa, *halkla aynı kaptan yemek yemek, aynı damın altında yatmak, aynı toprakta uğraşmak* ilk şarttır.

Yoksa, bütün milletler gibi, işçi sınıfımız da kuru gürültüye pabuç bırakamaz. Bu da onun hakkıdır. Halk söylenenleri dişine vurmadan değerlendiremez. Sözdür, dinler, geçer, bildiğini yapar. Halk, adamın yaptığı işine bakar. Eğer siz onun içine girmeyi beceremediyseniz, o da sizi en *yüzeyde* kalan üstün körü belirtileriniz ile tartıverir. Örneğin, Bezirgan Partilerimizde, bir katına erişilmez "ulular vardır, bir (frenklerin "Haraçlanır, angaryalanır" dedikleri *kapıkulları.* Orada ULU *"Maşrık'ı âzam'dır.* Locasına lütfen kabul edilenler dahi, kendilerine sorulmadıkça ağızlarını açamazlar. Tarikat disiplini, aşiret zagonu budur... Bir işçi Partisinde o gibi yapınmalara hayran kalanlar da çıkabilir; şıhlık, keramet taslamak değerli üyeleri soğutur. *Arkadaşlığı* herşeyin üstünde ahlâk yapacak bir teşkilatta, ULU'lar önünde *"resmi tâzim"* (Saygı gösterisi) için topayak fırlamak mecburiyeti ciddiye alınamaz. Bir yanda *"İŞÇİ"siz, "EMEKTEN YANA"sız* yemin etmemek, ötede *"KRAVATSIZ"* işçiyi; abdestsiz namaz kılanı görmüş müslüman dehşetiyle yadırgamak, samimiyetle bağdaşamaz. Partide, aydın edebiyatına sapmaksızın iş yapan halktan adamı "YETERSİZ" bulup. dudak bükmekle kalmayarak, normal toplantı kararıyla geldiği görevinden baskıyla atlatmak, bezirgân Partilerin yerilen derebeyliklerini, demokratik işçi Partisine maletmek olur.

b) Büyük Mesele - Küçük Mesele

Türkiye işçi sınıfına dayanmak, o sınıfın en yakıcı bin bir günlük ihtiyaç ve çıkarlarını teleskopla seyretmek değil, bütünüyle Millet ve Memleket ihtiyaç ve çıkarları açısından *BİLİNCE* ve *PRATİĞE*

geçirmektir. Bilince ve Pratiğe geçirmek deyince birbirinden ayrılmaz iki şey akla gelir:

1- TEORİK alanda işçi problemlerini millet ve memleket çapında işlemek, belirtmek kadar *SAVUNMAYI* bilmektir.

2- PRATİK alanda, o problemleri, Türk milleti kadar Türkiye işçi sınıfına da kavratmayı, benimsetmeyi ve *SAVUNDURMAYI* bilmektir.

Sen tezini savunursun. Bundan kolayı yoktur. Halk seninle işbirliği edip o tezi *kendisi savunuyor* mu? Bezirgân Partiler onu beceriyor. Türk milletinin işçi açısından işlenmiş problemleri benimsemesi ve savunması için, en az ve ilk şart: aynı problemleri önce işçi sınıfının *benimsemiş ve savunmuş* olmasıdır-. İlkin işçi sınıfımızda öyle bir *bilinç* ve *pratik* doğacaktır ki, Millet işin ciddiliğine ve işçi sınıfının hem *haklı,* hem *öncü* oluşuna inanabilsin. İşçi sınıfı o bilince ve pratiğe varabildiği ölçüde, siyaset manivelası sağlam bir dayanak kazanır. Yoksa manivela sopa olur, onu kullanma değnekçiliğe döner.

Siyaset, *BÜYÜK BÜYÜK* hakikatleri, *yüksek yüksek* kürsülerin minaresinden (Türkçe ezanın dilince): *"Bilirim, bildiririm!"*demekle bitmez. Bilinen ve bildirilenleri, başta işçi sınıfımızın hergünkü *UFAK UFAK* ihtiyaç ve eğilimleri açısından *ayağına,* (fabrikasına, tarlasına, evine, köyüne) götürüp uygulamakla *BAŞLAR.* Böylece, büyük Doğruların küçük Dileklerle *PRATİKTE* kaynaşmasından doğacak *sentezler,* her işçi ve köylümüzün *KAVRAYA*bileceği ve kendi çevresinde *UYGULAYA* bileceği çok basit ve güçlü *parolalar* haline gelir, getirilirse, o zaman yerli - milli *GERÇEK TEORİ* doğmuş ve *AKSİYONu aydınlatmış* sayılır.

Türkiye politikasında, tam tersine rollerle karşı karşıyayız: İşçi Partisi hiç *"BÜYÜK* MESELELER"den aşağıya inmiyor; bezirgân Partiler ise, hep *KÜÇÜK* MESELELER'in duman perdesi ardında en kesin kumarlarını oynuyorlar. İŞÇİ Partisi o denli *"Büyük meseleler*"le ambale olmuştur ki, neredeyse küçük meseleli insanların üzerlerinden atlar durumdadır. O yüzden, *TEORİ* alanında metafizik soyutluğa, *PRATİK* alanda yığınlardan kopmaya aday sayılabilir.

Doğrulardan ürkmeyelim. TİP siyasal manivelasında en cılız nokta, işçi *sınıfımızı* dayanak yapamayışıdır. TİP'liler üzülmektedirler: Falan bezirgân Partisi halkın arasında her istediğini söyler ve *savundururken,* işçi Partili genelliklerden başka söyleyecek şey bulamıyor. O zaman yapacağı iş kalmıyor. İşçi sınıfımızın küçük,

elle tutulur meseleleri öteki Partilerin uzmanlığında kalıyor. Bezirgân Partili, Türkiye'yi amansız bırakacak geriliğe sürükleyen en halk düşmanı, millet haini, vatan örseleyici politikayı, inanılmaz derece küçük, entipüften konuların yaldızı içine saklayarak, yığınlarımıza hap gibi yutturabilmektedir. İşçi Partililer bundan ne kadar ibret ve ders çıkarsalar azdır.

Son (1965) seçim toplantılarında yapılan gözetimler alay konusu edildi: TİP mitinglerinde giyinik efendi takımı, AP mitinglerinde hırpani ayak takımı çoğunluk imiş. Neticede, şehirlerin büyük işçi yığınları, işçi sınıfının en büyük sömürücülerine oy verdi.

c) 2048 Yılı Beklenemez

Esnaf veya aydın gibi düşünürsek, işçilerin İşçi Partisinden çekimserliği bilinen ve fısıltıyla söylenen fatalizme değin gidebilir: *"İşte görüyorsunuz, biz aydınlar gidiyoruz da, işçiler kendi partilerine gelmiyorlar.* Tersine, hacıağaların, bezirgânların Partilerine akıyorlar. Onun için TİP organları ister istemez aydınlarla, onlara uyan birkaç yarım sendikacılara kalıyor. Ağlamayan çocuğa meme verilmez. Zorla güzellik olmaz. (Bir eski İşçi Partisi Lideri: "Sirkteki köpeklere öğretiyorlar, ben bu işçilere öğretemedim!" diye yakınmıştı.) Peki, işçi tutmuyor diye, biz aydınlar, Partiyi yüzüstü mü bırakacağız? ve ilh, ve ilh..." Böyle düşünen akılcılar çok.

Yaşlılarımız unutmadıysak, genç kuşaklara aktarmalıyız: Bütün bu halka ve millete güvensizlik yaratan sayılı bozgun edebiyatı, kırk yıldır çeşitli bezirgân Partilerin kendilerini: Millet üstünde, halktan yüksek göstermekte, halkın siyasal terbiyesini ve tecrübesini baltalamakta haklı çıkarmak çabasıyla öne sürdükleri binbir gerekçenin tükenmez laf pelesengidir. Bir işçi Partisinin, herşeyden önce o halk ve işçi düşmanı gerekçe edebiyatını ciddiye almamak ilk görevidir.

İşçiler, düne değin, baskıyla siyasetten uzaklaştırıldılar. Batı medeniyetinin gelişim zembereği *işçi sınıfının direnci* iken, bizde en masum işçi hareketi vatan hainliği gibi kovuşturuldu. Bugün de, Amerika'dan aldığı milyonlara dayanarak memleketi afiye kesen, işçi sınıfımızı haraca kesen nice *"İşçi Liderleri",* işçi sınıfımızı koleradan korur gibi siyasetten ürkütmek görevleriyle dokunulmazlaşmakta ve *paralanmaktadırlar.* Türk işçileri, Paris Komunası yıllarında grev yaptılar; kökü dışarda *"Con Türkler"* Paris'te, Sultanın Başhafiyesi ile pazarlık pişirirlerken, İstibdada karşı yurtiçinde, işçiler Devrimci Parti kurdular. Aynı işçiler, sonraları neden o

denli siyasete uzak düştüler?.Ve politika parlak aydınlara yakışan bir imtiyazlı kaftan oldu?

Türkiye Bâbil çağından beri, adım başında yenilmiş, boyuna ezilmiş, ebediyen haksız çıkarılmış y ığınların ülkesidir. Ve hiç değilse şimdi olsun, bilmezlikten gelme modasını b ırakalım: hangi işçi düşüncesi ve davranışı en tekelci, en sistemli iftira kampanyası ile hep isyan, ihtilâl, millet düşmanlığı, vatan hainliği sayılarak boğulmadı? Binlerce yıllık gelenek ve görenek baskılarıyla sindirilmiş yığınlar içinde yeni doğan bir sosyal sınıf kolayca silkinemez. Kendiliğinden silkinebilseydi, ikide bir onun dışında, onun adına Parti kurulmaya yer kalmazdı. Bu bir gerçektir. Ama, onun içinde bir başka gerçeklik daha yatar: *Bezirgân Partilerin hepsine göre:* Türkiye'de bir kaç bin Toprak Ağası ile Sermaye Beyi ne kadar *çok sömürürlerse,* durumlarını politikada sağlama bağlarlarsa, o kadar *sermaye birikecek,* iş alanı genişleyecek, *işsize iş,* ülkeye *bayındırlık* gelecek... Ama, kırk yıldır DEVLETÇİLİĞİMİZ ılık serlerinde bin israfla pahalıya oturan özel SERMAYE liderleri, kendi çağırdıkları yabancı sermayeye değer değmez çarpılmakta, millete İŞ ve BAYINDIRLIK şöyle dursun, kendi çıkarlarını bile kurtaramamaktadırlar. Artık işçi sınıfımızdan başka ilerici, çabuk kalkındırıcı, milleti sömürtmeyecek modern sosyal sınıfımız yoktur. Dünyanın pek az yerinde işçi sınıfına bu denli büyük milli tarihsel görev düşer. TİP, Partiler içinde adı sanı duyulur, şanı öğülür bir Parti olmak değil, o işçi sınıfının biricik teşkilatı olmak göreviyle karşı karşıyadır. TİP, her dört yılda çeyrek milyon oy kazanacaksa, bugün AP'ce alınmış oyları elde etmek için 5x4X4= 80 yıl beklemesi gerekecektir. O da başka hiçbir engel çıkarılmazsa... Yani TİP, halka verdiği sözün eri olduğunu ispat etmek için, 21. yüzyılın ortasını (2048 yılını) bekleyecektir! Oysa, daha şimdiden bezirgân İktidar Partisi seçim kanununun küçük Partilere (özellikle İşçi Partisine) soluk aldıran bütün deliklerini yeni baştan tıkamaya karar verdi. Genel Müdürlerden başlayarak, *"İktidar bizde, idare bizde değil", "Kumandanlar bile dikkate alınmalıdır"*(5.1.1966) gibi itsel (sinik) parolalarla Devletin kilit noktalarında, kayıtsız, şartsız bezirgân egemenliğini sağlamlaştırdığı gün, AP liderlerinin Büyük Millet Meclisinde bile çıtlattıkları prensibe sıra gelecektir: *"Anayasa doktriner sosyalizme müsaade etmez"* formülü, İşçi Partisine karşı keskinleştirilecektir.

O zaman, Partinin aydınlar içinde sıkışıp kalmasının sakıncaları acı acı anlaşılır. Çünkü, aydınlar teker teker kişi olarak ne denli idealist olurlarsa olsunlar, zümre olarak maddiyat ve maneviyatça

BURJUVA AYDINIdırlar Hele bizdekiler, BABİL ESNAFLIĞlnın bütün gelenekleriyle inmelidirler. Pire kadar gerekçelerle, deve kadar yanlışları katar katar öne sürmeye pek yatkındırlar. Lider olmak şartıyla herbiri tekten Cihan Pehlivanı kesilmeye hazırdırlar. Üçü bir araya gelseler, hangisi hangisinin ayağını nasıl kaydıracağı düşüncesiyle hasta olurlar NİCELİKÇE (kemmiyetçe) toplumumuzun devede kulak azınlığı oldukları gibi, ta içlerinden işçi sınıfına ve halka yüzdeyüz inanıp bağlananları, millete candan güvenenler, azınlığın azınlığıdır. En alçakgönüllüsünün eline az iktidar geçse, babasına *"ADAM OLDUĞUNU"*ispat etmek için kelepçe takar. Dünyanın kendisiyle başladığını kiremitliğe astırmak için, Tarihi siler, baştan yazar. Bütün o yanına yanaştırmaz kabadayılıklarına karşılık, felekten bir sıkı görmesinler: *"VİRAN OLASI HANEDE EVLAD-Ü İYAL VAR"* şiirini bağırlarına basa basa, cehenneme gitmek için *"MAAŞ KAÇ"*diye sorarlar.

NİCELİK ve NİTELİKÇE böylesine yetersiz bir zümre, sosyal bir sınıfın Tarihsel görevini başarıyla kendi omuzları üstünde taşıyabilir mi? Hayır. Kırk kişiyiz, birbirimizi biliriz. Zamane cilvesi elverdiği ölçüde kürsü ve edebiyat doldurmak, kollektif aksiyon isteyen milli kurtuluş için yetmez.

d) Halka İnmek Kürsü Sosyalizm İle Olmaz

Halk yığınlarının, Millet bütününün gönlüne girmenin yolu ,işçi sınıfının gerçekten Partisi olmakla açılır. Her dört yılda bir oy avcılığı yapmaktan başka Demokrasi teori ve pratiği tanımayan, bilmek işine gelmeyen bezirgân Partiler gibi, BİÇİMSEL demokrasinin SEÇİMSEL partisi olmaktan nasıl kurtulunur? Bezirgân Partilere, yalnız lafta değil, işte de benzememekle.

Bezirgân Partilerin işleyişini bilmeyen yok. "O yarlerimizin eski huyları" ve marifetleridir. Seçim geldi çattı mı, kapılar açılır, yapılar bayraklanır, taklar yaldızlanır, kişiler donatılıp göklere çıkarılır. Davullar, zurnalar, kamyonlar, bindirilmiş heyecan ekipleri ile yer yerinden oynar. Halk yığınlarımız, ölümlerden ölüm beğenirce, o Partilerden birine yahut ötekisine şan olsun yahut oh olsun diye oylarını attı mı idi, iş biter. Partiler Eminönü'ndeki reklam balonları gibi gökten yere indirilirler. Hacet kapılarını kendi gönüllüleri dışında herkese kapatırlar. Meclislerde kapılmış külahlar giyilip, koltuklara kurulunur. Halkın işi bitmiştir. Evli evine, köylü köyüne dağıtılır.

Nesine gerek bezirgân Partinin halkı uyarmak: İşçinin, aydının işsiz kalması, köylünün karasabanla kuru öküze bağlanması,

dargelirlinin, zavallı memurun pahalılıktan soyulup soğana çevrilmesi kimin umurunda? Bezirgân Partinin *"BÜYÜK* İŞ"leri vardır. Bilinen sosyal sınıf ve zümrelerin ve hele KİŞİ'lerin, "ÖZEL GİRİŞKİN KİŞİ"lerin *HÜRRİYETleri* yani Topluma nanik yapan, ezilenlere yuf çeken çıkarları ve çıkmazları ile uğraşılacaktır. Bezirgân Parti kurtları, Halk denilen dağınık sürü içinden, oy denilen sütkuzularını omuzladıkları gibi, kapmış kaçmışlardır-. Şimdi, üç aşağı, beş yukarı borsa pazarlığını kızıştırarak, büyük nimetleri gövdeye indireceklerdir. Arasıra göstermelik homurtularla kapışmaları millete tiyatro seyrettirmek, sille tokat sövüşmeleri gelecek seçime yatırım yapmak ve ortalığa gözdağı vermek içindir. Bütün o dalaşmalar, en sonunda yuttuklarını ve yutturduklarını rahatça hazmetme ve hazmettirme sessiz, sedasızığıyla taçlanır-. Halk, yeniden cöngüle düşmüş çocuk şaşkınlığı ve Etiler çağından kalmış sosyal yalnızlığı ile başbaşa bırakılır; tepeden inecek ve türlü kanun, nizam, tedbir, masraf, lüks, açık, suiistimal ve ilh., ve ilh. yüklerini sabırla ve kahırla bekler. Dört yıl daha, anlamadan, bilmeden yük taşımak üzere, kendi acılarıyla yüzüstü bırakılır. Yanına varıp, nasılsın diye hatır soran bile maksatlıdır-. Kısacası, *BİÇİMSEL Demokrasinin SEÇİMSEL Particiliği:* halkı Kıyamete dek *yoksulluğu, mutsuzluğu gibi GERİLİĞİ ve GERİCİLİĞİ* içinde, ebediyen *yomsuzluğu, bilgisizliği, bilinçsizliği, yanılışı, aldanışı* içinde tutmak yoludur. TİP'in böyle bir amacı olamaz. Öyleyse, seçimden sonra, suyun içinden ayrılmış zeytinyağı misali üste çıkmakla kalmamalıdır. Halkı gerek büyük millet ve memleket davalarında, gerek kendi küçük meselelerinde, hergün, adım adım *duru bilince* vardırmak için *halkla yan yana* gelmelidir. Halkın içine inerek işçi sınıfı dayanağı ile siyasal terbiye alınıp verilmelidir. Halkın "tahsili", "diploması" yoktur; ilk okulu Hayattır, Yüksek öğrenimi Siyasettir. Halkın siyaset üniversitesi kendi Siyasi Partisidir. Dünkü VP gibi, bugünkü TİP'in de kutsal görevi: *"Başta işçi sınıfımız* gelmek üzere, cahil, alim, köylü, şehirli... bütün *değer yaratan* iyi niyetli vatandaşların, tamamıyla *AŞAĞIDAN GELME* ve tamamıyla *SERBEST* (Teşebbüs+Teşkilat+Kontrol)larını... Mübarek *iktisadi kuvayımilliyeciliğimizin* güdücü ruhu" haline getirmektir. (Vatan Partisi; Anatüzüğü, M 2/d) Bu kutsal ödev Seçim yahut Meclis söylevleriyle yerine getirilemez. *Asıl seçimden sonra,* uzun seçim arası yılları geçerken, halkın ve işçi sınıfının *İÇİNDE YAŞAYAN* eğitici ve öğretici Parti olmakla başarılır. Bu da, kürsü sosyalizminden çıkmayı, milletin ve işçi sınıfının *günlük yaşayışına*

ve aksiyonuna katılmayı emreder. Yoksa İşçi Partisi çarçabuk bir Dışişleri Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı katına dönüverir. O bakanlıkların rolleri başka, Siyasal Partilerin rolleri başkadır-.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İŞÇİ PARTİSİNE TEKLİFLER

Araştırmamız bize TİP'in iki büyük eksiğini gösterdi:

I- TİP üyesi (ister aydın, ister işçi olsun) hep birden ve aynı derecede siyasal terbiyeye muhtaçtır.

II- TİP Teşkilatı (ister işçi sınıfı, ister köylülük olsun) halk yığınları ile samimi bağlar kurmaya muhtaçtır.

Bu iki derdin ilacı, daha mesele konulurken, neredeyse kendiliğinden ortaya çıkmış bulunuyor:

I - TİP üyelerinin her ne pahasına olursa olsun siyasal eğitim ve öğretimleri başarılmalıdır.

II - TİP teşkilatı her ne pahasına olursa olsun halk yığınlarımızın siyasal eğitim ve öğretimini başarmalıdır.

Yoksa, *Biçimsel Demokrasinin Seçimsel Partisi* durumunda kalır. Yahut en iyi dileklerle bekler, Yeni bir 27 Mayıs gelsin de, daha geniş Sosyal haklar sağlansın diye... Daha çok bekler. 27 Mayıslar ikide bir gelmezler. Gelseler bile, Halk yığınlarımızın büyük çoğunluğu oylarını bezirgân Partilerin tekelinde dondurduğu sürece, bir üçüncü DP beklenmiş olur.

Gerek İşçi Partisinin, gerek Halkımızın siyasal terbiyesi nasıl sağlanır? Elbette karşılıklı olarak: İşçi Partisi halkın siyasal terbiyesini başarırken, kendisini terbiye edecek; kendi siyasal terbiyesini başardıkça, halkın eğitim ve öğrenimini geliştirecektir. Bu zarureti önce Partinin ve teker teker her üyenin bilincine çıkarmak şarttır-. İlkin organlarda (ve şimdilik organ dışı Parti üyesi gibi anormal bir kategori çoğunlukta bulunduğuna göre) organlar dışında toplantılar, kurslar, konferanslar, dergiler, broşürler, gazeteler, kitaplar ile o iki başlı meseleyi açıkça koymak ve işlemek, o meselelere herkesin düşündüğü, bulduğu çözüm yol ve biçimlerini tartışmak başta gelir.

Her eğitim gibi, siyasal eğitim de, her şeyden önce personel ister (onu başaracak kişi, insan ister). İnsanlar melâike değildir-

ler. Eğitim erleri yaşayarak çalışmak için, personele madde dayanağı ister. Biz bu iki "ister" için, hemen akla gelen çok açık ve uygulanması kaçınılmaz teklifleri özetleyeceğiz. Eğitim personeli, *İŞÇİ GÖNÜLLÜLERİ* adıyla teşkilatlandırılmalıdır. (İşçi Gönüllüleri) veya başka uygun adlı eğitim erleri için para gerekir. Şehirde İŞÇİ GÖNÜLLÜLERİ, köyde KÖYLÜ GÖNÜLLÜLERİ adını alacak kadronun faaliyetlerini sağlamak üzere, bugünkü başlangıç olarak Partinin önünde iki önemli madde dayanağı var: SENDİKA FAALİYETİ, MİLLETVEKİLLERİ FAALİYETİ... Bu üç konu (Gönüllüler-Sendikalar-Milletvekilleri) içinde ve dışında, daha nice geniş ve derin teklifleri elbet TİP üyeleri en mükemmel biçimlerde yapacaklardır. Biz, bir hatırlatma yollu, ancak o üç nokta üzerinde düşüncemizi kısaca anlatmaya çalışalım.

I- İşçi-Köylü Gönüllüleri

TİP kongrelerinde sık sık rastlanıyor. Bir ilin başkanlığına adaylığını koyan arkadaş, çıkıp, kendisini seçecek delegelere şöyle diyor: "Beni seçeceksiniz. Ben de elimden geldiğince Partiye yararlı olmaya çalışacağım. Ama *"Geceli gündüzlü"* dersem yalan olur. Benim de işim gücüm var, yaşamaya mecburum. Özel işlerimden ayırabildiğim her dakikamı Partinin emrine vereceğim. Fazlasını ne siz benden isteyebilirsiniz, ne ben size verebilirim." Ve çok defa, böyle konuşan arkadaş, alkışlarla, adaylığını koyduğu organın başına seçiliyor. Seçenler de haklı, seçilen de. Kur'an'da bile "Tanrı kuluna taşıyamayacağı yükü yüklemiyor."

Beride Parti işleri, öyle bir fedakâr üyenin özel işlerinden ayırabileceği dakikalarda bitirilemez. Aydınların organları kaplamasından şikâyet ediliyor. Bunda biraz da, işçilerin Parti işine ayıracak pek az dakikaları bulunması rol oynamıyor değil. TİP'in avukatlar partisi oluşunda bile, avukatlardan başka pek az aydının Partiyle uğraşacak aylak zaman buluşu, sebeplerin önemlisi olur. Her iş için, ona ayrılmış yeterince boş zaman gerektir. Hele TİP'in önüne çıkmış bulunan, kendi üyelerini ve Türk milletini siyasal terbiyeye kavuşturmak ödevi, partiye hayatının bir tesadüfen boş kalmış parçacığını ayırabilen kişilerle yerine getirilemez. Parti işine bütünüyle ömrünü *VAKIF* edecek işçi ve köylü GÖNÜLLÜLER ister. Öyle bir Parti Gönüllüleri çekirdeği Teşkilatta doğarsa, Partinin iç işleri gibi, sosyal sınıf dayanağı ile münasebeti ve milletin siyasal eğitim ve öğretimi de gereği gibi yürütülebilir. İşçi Gönüllüleri de herkes gibi yer, içer, erkekli, dişili, çoluklu, çocuklu olacaklardır. Onları

beslemek, yani açlıktan öldürmemek icap eder. Ne denli ülkücü olurlarsa olsunlar, İŞCİ-KÖYLÜ Gönüllüleri asgari geçim endeksine uygun ücret ve faaliyet ödeneği almazlarsa, ölürler.

İşçi-Köylü Gönüllülerinin geçimlerini ve faaliyetlerini sağlayacak kaynaklar nereden sağlanacak? Bezirgân Partilerin kendi gönüllüleri, çeşitli dolambaçlı yollardan doyurulurlar. Örneğin, CHP'nin gönüllüleri, en azından *Devletçiliğimiz* sayesinde kimi en yüksek, kimi en alçak da olsa, mebusluk, bakanlık, sefirlik bulamadığı zaman, başka bin türlü memurluk, ücretlilik, müstahdemlik ele geçirirler. Kızılaydan, fakirleri koruma derneklerine, Piyango, Toto, İçki bayiliklerine kadar bir çok gizli açık kaynaklar CHP Gönüllüleri için, atadan kalma yeyim yerleridir. CHP kitlesiyle DP kitlesi arasındaki o kıyasıya vuruşmaların keskinliği, bu yeyim yerlerinin paylaşımları çevresinde kopar. AP'nin Gönüllüleri (henüz DP iktidarını kökleştiremediği için) daha çok Özel Teşebbüsün kayırmaları ile geçinirler. Camii şerif onarım ve yapımlarından, İmam Hatip okullarına, bankalar, şirketler yanındaki yağlıca postlardan, milliyetçi, mukaddesatçı birlik, derneklere kadar hele ecnebi firma ajanlık ve satıcılıklarından, "İlim Yayma" cemiyetlerine, ırkçı koftici gazete ve dergilere, yabancı istihbarat elemanlıklarına ve ajanslarına kadar bin bir hazine ve kapı AP gönüllülerine açıktır-. CHP ile AP gibi partilerin o kadar çok oy toplamalarında en büyük sır, o rızıkları belirli ellerle, belirli yönlerde dağıtılan geniş adsız gönüllü kalabalık "Adamları" bulunmasında gizlenir.

Öteki, YTP, CKMP, MP gibi, ne iktidarı, ne muhalefeti olmayan partilerin gönüllüleri, yarı Devletçiliğimiz, yarı Özel teşebbüsümüz arasında kırma, karma geçinirler; hiç değilse emekli maaşları, ek görevler ve benzerleriyle ayakta tutulmaya çalışırlar. Bu arada, ağaların ve eşrafın köyde, kasabada, mahalli idareden karakollara, köy heyetlerinden azılı eşkiyalara kadar uzanan bin yıllık "te'sirinüfuz"larını hatırlatmaya bilmem hacet var mıdır? İşçi veya köylü hareketinin en basit demokratik haklarına "Vurun gavuru!" diye saldıranlarda kabaran şey "din gayreti" değildir, bezirgân gönüllülüğüdür. Türk milleti kadar toleranslı millet az bulunur. Bu toleransı yok etmek içindir ki, bezirgân Partilere, tek görevleri olan Seçim kampanyalarında milyonlarca ödenek dağıtılmıştır.

İşçi Partisinin, bezirgân Partilere has geniş gelir kaynakları yoktur ve olamaz, olmamalıdır da. Yalnız sınıf teşkilatları ve kendi üyeleriyle sempatizanlarının yürekten bağışları ve fedailikleri vardır. *Sınıf teşkilatı* olarak: sendikaları, *fedakârlar* olarak: şimdilik TİP Milletvekillerini ele alabiliriz.

II- İşçi Sendikaları

Türkiye'de bugün bir sendikalar meselesi yok, bir sendikalar faciası vardır-. Sağlı, sollu Devletçilerimizin o başarılarını kimse inkâr edemez; Sendikaları da devletçiliğimizin tıpatıp kopyası yaptılar. Sendika, Devlet içinde özel bir Devletçilik oldu. Bir yol Sendikaya yazılan işçi, ömür boyunca sendikanın "tebaa" sı durumuna giriyor, uygunsuzluk görüp çıktığı zaman bile sendikaya "dayanışma aidatı" adıyla vergi ödemek zorunda kalıyor. Sendika aidatını ,işçinin kendi eliyle vermesine müsaade edilmiyor. Devlet baba, Sendika yavrusunu kendisine benzetmekle kalmamış, kendisinden daha nazlı tutmuştur. Devlet yılda iki öğün vergi alır. Sendika her ay başı alacağını (tahsil masrafına ve zahmetine bile katlanmaksızın) hazırca kesilmiş, biçilmiş olarak cebinde bulur. Toplanan aidat, ya süslü salonlarda gösterişli bir iki nutuk atılarak ele geçirilir; yahut iki yılda beş on kişi ile *"Genel Kurul!"* denilen bir alicengiz oyunu tertiplenir, danışıklı döğüş zabıtlar tutulur; tamamıyla hazır yiyici, tamamıyla işçi sınıfına kazık atmakla görevlendirilmiş, sendikacı adlı yeni bir zümre vurgunculara yem olur.

İşyerinde geceli gündüzlü çalışırken 200 lira aylık ücreti güç bulan kişi *"Sendika Organlarında görevli"* oldu muydu, aylığını 200 liradan aşağıya düşürtmemek için girmedik kalıp bırakmaz. İşverenle cakalı ve kapalı oturumlarda işçi haklarını kırışır; Devleti de atlatmak yoluyla açıktan ve havadan büyük sus payları kopartır. Bütün o işçiyi satarak vurulan gayrımeşru kazançlar, alınan "Yönetici" maaşlarını gölgede bırakır. Dün işçi iken nefesi açlıktan kokarak, beş on kilometrelik çamurlu yolları yarım yırtık pabuçla tabana kuvvet yürüyen kimse, şimdi *"Sendika lideri"* kesilir kesilmez, altında özel otomobil görmezse, haksızlığa uğramışça gocunur. Bir iki yılda, kendisinin veya eşinin üstüne bir apartman daireciği yaptırmayan sendikacı, görülmedik namus ve insan sahibi sayılır. Kooperatif adı altındaki çapul girişkinliklerini başta Devlet gelmek üzere, bütün mali kurumlar ve İşçi Sigortaları destekler. Normalin iki misli pahalıya çıkartılan inşaat, işçileri yirmi yıl borç ödeme işkencesinden başlarını kaşıyamaz hale getirir. Bu marifetlerini azımsayıp, canı sıkılan sendikacı ağa, dilerse *"Avrupa tetkik gezisine"* çıkar, dilerse kendisini Amerika'ya *"Dâvet"* ettirip, hakettiği kadillak arabasıyla geri döner.

Her gün, herkesin gözleri önünde akıp giden sendika faciasının her yanını anlatmak ciltlere sığmaz. Durumu TİP yöneticilerinin bilmemelerine imkân yoktur. İçlerinde, bu alanın her türlü cilve-

sini denemişlerin insaflarına başvurulabilir. Bir çeşit Neo-etatizm (Yeni-Devletçilik) adını alabilecek olan sendika faciası, TİP'in sosyal sınıf dayanağını pek yakından ilgilendirir. Sendika faciası önünde TİP üyeleri yedisinden yetmişine dek seferber olmazlarsa, ve Mehmet Âkif'in deyimiyle: *"Bu hayasızca akın"ı* durdurmazlarsa, Bâbil çağında yaşatılmak istenen işçi sınıfımız, insanın insanı çıtır çıtır yediği Vahşet çağına doğru itilmekten kurtulamayacaktır. Milli Kurtuluş da, milli kalkınma da, Sendikacılık vahşetinin tehdidi altındadır. Birkaç istisna ile, sendikacı denilen asri yamyamın, vahşi yamyamdan farkı: Yamyamların yabancıları yemeleri, sendikacıların kanunca kendi cinslerinden sayılan işçileri, çok defa emperyalist ajanların işbirliği ile yabancılara yedirtmeleridir. Bu sendikacılık gözönüne getirilirse, TİP liderlerinin *"Antiemperyalist"* söylevleri, Ziya Paşanın: *"Gökte yıldız arayan"* müneccimliğine benzemek üzeredir. Emperyalizm dış politikada, iç politikada değil, Türk milletinin içinde: *Şirketleriyle,* İşçi sınıfımız içinde: *sendikacılarıyla* har vurup harman savurmaktadır-.

TİP liderlerine tekrar tekrar rica edelim: Türk milletinin içine bu aşağı yoldan daha çabuk ulaşılır. Büyük Millet Meclisinin yüksek katlarından *"EMEKÇİ YIĞINLARI"* pek az şey anlarlar. Bezirgân Partilerin açıkça veya saman altından su yürüterek sendikalara saldırttığı zağarlar, "Emekçi Yığınları"nın oylarını sürek avı durumuna getirmişlerdir. İşçi, Bezirgân Partilerin Mecliste İFTAR TOPU patlatmalarını, yüksek nutuklardan daha iyi anlıyor. Bu şartlar altında, emekçi yığınlarını uyaracak laf kalmamıştır, tek yol *iştir.* İş ise, genel olarak teşkilat, *halk örgütleri,* özel olarak *sendikadır.* Sosyal İŞ, milyonlarca üyeli işçi sınıfımızı her gün kursağından yakalayıp sürükleyen Sendikada yığılıp kalıyor.

Türkiye'de sınıf var mı? İşçi sınıfı var mı gibi soyut sözebelikleri işleyedursun, İşçi Sınıfımız kendi tarihsel determinizmi ile varlığının somut yapısını, SENDİKA'yı dosta düşmana kabul ettirdi. Emekçi yığınları, sendika gangsterlerinden kurtarıldıkları gün, İşçi Partisini halk daha yakından tanıyacak, ayrıca da, manen ve maddeten hiç umulmadık ölçüde dayanaklar doğacaktır. *Yalnız* maaş olarak ayda 2000 lirayı kesmeden kılını kıpırdatmayan işçi vurgunculari yerine, İşçi Partisinin gönüllüleri 500 liraya hizmet etseler neleri eksilir? TİP saflarında yığınla işsiz ve yarı işsiz aydın ve işçiler sinek avlıyorlar. Sendikalarda, işçi sınıfımızın işleri tepesinden aşıyor, yapan yok. Bu iki uç neden birleşmesin? Neden hem aldatılan masum işçi sınıfımıza, hem kendilerine bu küçük eko-

nomik iş teşkilatlarında yararlı olunmasın? Ancak Sendika işinde. ama fedakârca gösterilecek başarılardır ki, Halkla Aydınlar, İşçi sınıfı ile İşçi Partisi arasına gerilmiş duran ezeli DEMİR PERDE'yi yırtabilir.

O zaman, İşçi gönüllüleri, en geniş kadrolorla milli kalkınma çabamızda, madde ve ruh israfını giderir, üretici verimi ve yüceltici eğitimi getirir, manevi soysuzlaşma yerine, gerçekçi ahlâk ve erdemin gelişimini sağlar. O kadroların ayakta durması, en sağlam temeline oturtulmuş olur. İşçi Gönüllüleri probleminin birinci büyük, geniş sonucu budur. Bu sonuç uzun vâdeli sabır, zekâ, enerji, tecrübe ister. Hem, Partiliyi, hem Halkı iyice Siyasal Terbiyeye kavuşturacak olan çözümler, Sendika faaliyetlerinde bulunur. İşçi gönüllüleri Sendikaları, Sendikalar İşçi Gönüllülerini sebep netice zincirlemesiyle en istikrarlı başarılara yürütür. Küçük bir plan, dürüst bir metot, kararlı takip fikri ve zekice enerji, Sendika faciasını, kısa zamanda İşçi sınıfımız lehine ve halkın, milletin yararına işleyen Sendika Yaratıcılığına ve mutluluğuna çevirebilir.

III- İşçi Milletvekilleri

Türkiye Tarihinde, "İşçi Partisi" üyelerinden Türkiye Büyük Millet Meclisine üyeler çıkarma çabaları eskidir. Çabaların başarıya ulaşması için, her defasında egemen çevrelerin buna müsaade etmesi gerekmiştir. Birinci Cumhuriyet başlarken olduğu gibi, İkinci Cumhuriyet başlarken de, gereken müsaade uygun bulundu, Halkın önüne "eşit şanslar"la çıkıldı mı, benzer bezirgân partileri gibi (MP, CKMP, YTP gibi) çeyrek milyon oy da kazanılıyor. Ancak, İktidar Partileri gibi milyonluk oy elde edilecekse, onların metot ve araçlarını gözönüne getirip, ders çıkarıp davranmaktan başka yol yoktur. Onlarda aday, sırası gelince evini satıp, sermayesini yatırıp Milletvekili seçilmeyi sağlıyor. Sonra, iktidara geldi mi, yaptığı fedakârlığı on kat, yüz kat fazlası ile geri almanın yollarını buluyor. Onlar için "İŞ" o kadar basit bir *"Algülüm, ver gülüm"* hesabıdır.

İşçi Partisi üyeleri için, hiç değilse *teorik* bakımdan öyle bezirgânca hesaplar düşünülemez. Bununla birlikte, yeni aşamadaki yeni imkânlarla TİP, *biçimsel demokrasinin seçimsel Partisi* olmaktan kurtarılabilir. İşçi Partisi hem kendi üyelerinin, hem halkın siyasal eğitimini ciddiye almak, gerçekleştirmek istedi mi, gözler kendiliğinden İşçi Mllietvekillerinin ellerine çevrilecektir. TİP Milletvekilleri, halkın eğitim ve öğrenimi kadar moralini de umutsuzluğa sokan bezirgân Partilerin yörüngesinden çıkmalıdırlar. Böyle bü-

yük işlerde, baştan ve yukarıdan aşağıya *örnek* olmak çok önem taşır. TİP Milletvekillerinin fedakârlık örneğini işçi sınıfımıza ve Türk milletine fazlasıyla vermek için çırpındıklarına ve bu uğurda birbirleriyle yarışacaklarına inanıyoruz. Böyle bir teklifin, nereden gelirse gelsin, kendilerini gocundurmayacağını bunu kavrayacak kadar zeki ve karakterli oldukları gibi tecrübe de edindiklerinde kuşku olmadığını sanıyoruz.

TİP'ten hemen önce gelmiş bir başka işçi Partisinin yakın teori ve pratiğinden alınmış kısa bir pasajla teklifimizi açıklamak daha kolay olacaktır. Vatan Partisi Programının Hürriyet bölümünde *"Hürriyetin Ruhu: SEÇİM"* ayrımının 4. maddesinde şöyle yazılmıştı: *"Milletvekili maaşı, orta hayat endeksinden yukarı çıkmayacak... "Ömrümüz Meclisin kahvesinde geçti" diyen Milletvekilinin yerine, işe ve üretime bağlısı geçecek. Her Milletvekili 100 köyle şahsen muhabere vs. temas edip, seçmenlerine sık sık hesap vermeye gidecek."* (s.13)

İşçi Partisi iktidara gelseydi, yukarıki prensipleri, öteki bin bir ayrıntılarıyla daha geniş ölçüde uygulayabilirdi. İktidara gelemeyen, daha doğrusu gerçekten iktidara gelmek isteyen İşçi Partisi için bu alanda yapılacak çok şeyler bulunabilir. O işlerin yapılması, TİP Milletvekillerinin karar vermelerinden daha güç değildir. Kaldı ki, güçlük, TİP'li mücahitlerin enerjilerini kamçılayacak olumlu bir antitez sayılır. Kararlaştırılmasını dilediğimiz davranışlar üzerine uzun boylu gerekçeler yapmak istemiyoruz. Birkaç teklif yapılabilir:

1- TİP Milletvekilleri, maaşlarının *"Orta Hayat Endeksinden yukarı"* olan bölümünü, doğrudan doğruya İŞÇİ GÖNÜLLÜLERİ FONU'na yatırırlar.

2- Onbeş Milletvekilinden her biri, şimdiden kendilerini İŞÇİ-KÖYLÜ GÖNÜLLÜSÜ ilân ederler, ve yasama görevlerini engellemiyecek, bilâkis bileyecek biçimde TİP Gönüllüleri safında, her türlü millet hizmetine hazır kuvvet olduklarını belirtirler.

3- Orta Hayat endeksi kadar gelirin, Milletvekilliği ve İŞÇİ-KÖYLÜ Gönüllülüğü görevlerini aksatmaması için, TİP Milletvekillerinden dileyenler topluca, dilemeyenler ayrı ayrı, bulundukları yerin en lüks otel ve apartmanlarında değil, *GECEKONDU semtinde,* komşuları seviyesinde barınıp geçinme *erdemine* erişirler.

Bu basit üç tedbirle, her ay TİP Milletvekilliği maaşlarından en az 34-40 bin lira kadar bir İŞÇİ GÖNÜLLÜLERİ FONU doğar. Bugünkü TİP kadroları içinde, yerine göre 400 lira maaşla İŞÇİ-KÖYLÜ Gönüllüsü işine kendini vermeye hazır yüzlerce üye muhakkak

bulunur. Onlar arasından seçilecek 100 kadar aday, hemen (işçi veya aydın *şeceresine* bakılmaksızın) zekâsına, karakterine, girişkinliğine göre elenerek sıkı ve koyu bir (TEORİK- PRATİK) *öğretim ve eğitim* sistemine sokulur. Öğretmeni nereden bulacağız dememeli, Medrese açmıyoruz. Fodlacı, yahut goygoycu yetiştirilmeyecek. İşçi-Köylü gönüllülerinin hemen girişecekleri iş PRATİK FAALİYET'tir. Ondan sonra bu pratik faaliyetle edinecekleri bilgi ve tecrübeleri karşılıklı olarak değiş-tokuş edecek olanlar da, gene gönüllülerin kendileridir. Hepsi de, sistematik faaliyetleri sırasında birbirlerini ve kendi kendilerini öğrenci-öğretmen yerine koyup eğiteceklerdir. Günlük yaşama masrafları İşçi Partisi tarafından sağlandığı için, günün sekiz saat uyku dışında *14-16 saatlerini* gönüllülük işine vereceklerdir. Böylece bir kişi, en az üç kişinin, yerine göre on, yüz kişinin verimini sağlar.

İşçi-Köylü Gönüllüleri, Partinin her yerde hazır, nazır, aylak zamanlı, aktif sorumluları olurlar. Kafalarının içi ve ruhları gibi, bedenleri ve dış giyim kuşamları da basit, sıhhi ve tutumlu işçi ve köylü örneğinde gelişir. Kuvayımilliyeci atalarımız, İstiklâl Savaşını asker kaputu ile kazandılar. İkinci Kuvayımilliyecilik kürsüden süslü sözler ve gösterilerle gerçekleştirilemez. İşçi sınıfımız ve onun Partisi, iktidara gelmeden önce, karınca kaderince Milletimize, vatanımıza İŞLE ÖRNEK olmalı. Birinci Kuvayımilliyeciler gibi, demir çarık, demir asâ, velevki bir avuç adamla yola çıkmayı bilmelidir. O zaman büyük bir milletin içinden nasıl hiç kimsenin umamayacağı kadar daha yüksek, daha geniş girişkinliklerin ve katılmaların fışkıracağı görülecektir. Bütün mesele, İşçi Partisinin ilk içten ve candan örneği verebilmesindedir.

Yüz kişi azımsanmamalıdır. Yüz zekanın, yüz enerjinin, yüz inisiyatifin plânlı ve metodlu çalışması, kollektif aksiyonu, daha ilk adımda en az bin kişinin işini ferah ferah başaracaktır. Kısa süre içinde, İşçi-Köylü gönüllülerinin enerjik emekleri, ülkücü Kuvayımilliye fedakârlıkları, fırtınalar ortasında bir deniz feneri gibi millete ışık tutucak, on binlerce kişiye bedel harikalar yaratacaktır. İşçi-Köylü gönüllülerinin yaratıcı dinamizmleri, Milletvekillerinden, en ücra köy ve dağdaki çoban üyelerine dek bütün işçi partilileri hızla canlandıracaktır-. Şu bilinçli gücü gösteren bir Parti, bakın o zaman nasıl bütün uyanık ve iyi niyetli yurttaşların yarışa katılmalarını sağlayacak ve en vurdumduymaz sanılan yığınların güvenini ve sevgisini kazanacaktır. İşçi sınıfımızın bütünüyle milli kalkınma ve kurtuluş hamlesine işbirliği ve öncülüğü böyle gerçekleşebilir.

O zaman, teori yetersizliğinin ve sosyal işsizliğin ve siyasal terbiyesizliğin kışkırttığı aydın-işçi çekişmesi gibi lonca didişmeleri duracak, bütün Parti üyelerinin prensibini kitaptan değil hayattan aldığı için güçlü ve gönüllü yarışması başlayacaktır-.

İşçi Köylü Gönüllüleri Sayının Kaliteye Yücelişidir

Bugün, başka hiç bir ek beklenmeksizin, sırf TİP Milletvekillerinin istemeleri ve davranmalarıyla İŞÇİ-KÖYLÜ GÖNÜLLÜLERİ 100 kişi olabilir. Neden TİP Milletvekillerini önde görmek gerekiyor?

Türkiye işçi sınıfı ve Toplumcu aydın, esnaf ve köylüleri, her Parti üyesinden beklediği çabayı ve fedakârlığı TİP Milletveklilerinden de imkânlarla orantılı ölçüde beklemekte haklıdır. Çünkü, Millet Meclisi Tarihinde ilk defa, ne atalet hassası ile (kıdem gibi), ne kişi kahramanlığı ile (27 Mayıs devrimcileri gibi) değil, doğrudan doğruya adsız ve sosyal bir KOLLEKTİF AKSİYONLA maaşa çıkan TİP Milletvekilleri önündeyiz. Seçim kanununun liste ve toplu seçim kâğıtları, hakedilen oyların şu veya bu kişiye değil, doğrudan doğruya İŞÇİ PARTİSİ'ne verilmesini sağlamıştır. Demek, TİP'in adaylığı ile Millet Meclisine çıkanlar, olağanüstü kişilikleriyle değil, bir prensibin yarattığı kollektif eğilimin itmesiyle oraya çıkmışlar ve o maaşları almışlardır. Tarafsız gazeteci üyeler, bir istisna gibi görünseler bile, onların da, gene sosyal prensiplerle halk sevgilisi ve güvenlisi oldukları unutulamaz. O sosyal prensipler ise, hiç bir tek kişi dehasının ürünü değiller, işçi sınıfının yüzyıllardan beri güttüğü medeni savaşın kaçınılmaz sentezleridirler. Prensipler ve sentezler, herkese bedava sunulamaz, bu uğurda harcanan yüzlerce yıllık emekler ve hayatlar hiç kimsenin kara gözleri veya *"Nefs-i nefisi"* için sunulmamıştır. Bu bakımdan, kazançlar en geniş anlamıyla ORTAK'tır, kişilerin ÖZEL MÜLK'leri sayılamaz. Hiç bir TİP'linin değerini ve enerjisini küçültmek akıldan geçmez. Ancak, Bezirgân Partililerle, İşçi Partilinin ayırdı buradadır: Bezirgân Partili, tıpkı Kapitalist efendisi gibi, sosyal kontenjanların kendisine sağladığı imtiyazları, kendi *"Şahsi teşebbüs"ünün,* kişi becerisinin, kurnazlığının tabii meyvası sayar ve onu, kılıcının hakkı gibi yalnız kendi tekelinde tutmayı bir sistem olarak savunur; İşçi Partisine girenler, daha adımlarını atarlarken, çağımızda kişi imtiyazlarının Toplumu korkunç bir çıkmaza sürüklediğini bilincine çıkarıp, yaratılan her değerin, kişi tekelinden asıl sahibine, Toplum emrine verilmesi şartıyla, çıkmazdan, gerilikten, alçaklıklardan ve soysuzlaşmalardan kurtulunacağını kavramış kişi olmayı önceden kabul etmişlerdir.

Gerçekçiliğin bu derin anlamını kavramamış bir tek TİP'li bulunacağını sanmıyoruz. Ve onun için, kollektif adsızlar aksiyonu ile İşçi Partisi Milletvekili maaşına erenlerden, Türkiye işçi sınıfı adına bir lütuf değil, bir hak olarak, kazançlarını ortaya, *sosyal aksiyona* yatırmalarını istiyoruz. Alışkanlıklarımız böyle bir isteği belki çok sert ve kaba söylenmiş bulacaktır. Kimi hakikatleri çim çiy ortaya koymakla yitiriİecek sempatiler yüzünden kaybedecek zincirlerinden başka hiçbir şeysi kalmamış insanlar, o gibi alışkanlıkların tedirginliğini de göze almalıdırlar. Biz inanıyoruz ki, TİP Milletvekilleri, maaşlarını aldıkları yere harcamakta herkesten çok mutluluk bulacaklardır. Bu kişi mutluluğu yanında, ülkücülük de tatmin edilecek, Millete ilk defa maaş ve çıkar çekiciliğine kapılmamış Milletvekilleri örneği verilmiş olacaktır. Bu davranış siyasal hayatımızı pazar yerine çevirmiş kişi soysuzluklarını da gidermenin tek yoludur. Politika avantüryelerinin yolları şimdiden kesilmiş, hevesleri kursaklarında bırakılmış olur. Milletvekilliği, bu fakirler ülkesinde bir kâr ve kazanç alanı değil, kıt kanaat geçinilen bir şeref ve hizmet alanı haline gelir.

Denilecek ki, maaşları belli olan Milletvekilleri neden en çok fedakârlığa çağırılıyorlar? Soru, bir bakıma doğrudur. Türkiye'nin dünya milletleriyle boy ölçüşecek bir kalkınma ve Kuvayımilliye Savaşına girdiği çağda, siyasal manivela rolünü oynayabilecek bir İşçi Partisine yazılmış, yazılmamış her yurttaştan en az Milletvekilleri kadar bağış beklemek yerinde olur. Nitekim, İşçi Gönüllüler prensibi yürürlüğe girer girmez, belki Partili, belki Partisiz daha nice Gönüllü olmayan iyi dilekli yurttaşımız da, varlıkları elverdiği ölçüde, kendi bütçelerinden bir veya daha fazla İşçi-Köylü Gönüllüsü besleyecek bağışları kendiliklerinden yapacaklardır. Bunu yapmaya, partili partisiz bütün kurtuluşu özlemiş yurttaşlar çağırılmalıdır. Pek çok kimsenin, o kertede şeref dolu ülkücü fedakârlıklara seve seve atılacağını söyleyebiliriz. Yeter ki bağış yerine gitsin, çarçur edilmesin. Türkiye vakıflar ülkesidir.

Ancak, İşçi Partisinden Meclis kürsüsüne yükseltilenler, bir çeşit ERMİŞ'ler durumuna, isteseler de, istemeseler de girerler. Geleneklerimize göre Ermişlik, ÇİLEKEŞLİK'le atbaşı birlik gider. Çileyi göze almayan, halk fedailiğine çıkmamalıdır. Biz TİP Milletvekillerini o karşılıksız mutluluk yücelişine ermiş görmekle övüneceğiz. Dünyanın neresinde görülmüştür böyle şey diyenler çıkabilir. Onları dinlemeyelim. Kendimize bakalım. Türkiye fakir halkının görenek ve gelenekleri, kendisinden yana olduğunu söyleyenlerden" bunu ister.

Bir anda, karar verince yaratacağımız 100 gönüllü ile yola çıkalım. 100 gönüllüyü az görmeyelim. 50 gönüllü bile olsa, başlangıç için yeter. Hemen her vilayete bir İşçi-Köylü gönüllüsü, gecesini gündüzünü bilinçle verirse azımsanamaz. Çabuk unutmayalım: TİP'in bugünkü başarısında, öyle kendiliğinden zamanının önemlice bölümünü Parti işine verebilmiş bir kaç aktif gönüllünün emeği az rol oynamamıştır. O adsız gönüllülerden hemen hiç birisinin Meclise girmemiş olması, gönüllüsüz de başarı kazanılacağını ispat edemez. Kaldı ki, önemli olan başlamaktır. Türk milleti, harcanan bağışın ve emeğin *yerine harcandığını* ve olumlu sonuç verdiğini gördükçe, göstermedik ilgi ve fedakârlık bırakmayan iyiliğe, doğruluğa susamış bir millettir.

Aslında, İşçi Partisinin ortaya çıkaracağı elli, yüz gönüllü, kurumuş bir tulumbayı işletmek için ağzına dökülen yarım maşraba su yerine geçecektir. Bir yol tulumba işledi mi, dökülen suyun inanılmaz verimlere gebe olduğu daha iyi anlaşılacaktır-. Kuvayımilliyeci geleneğimiz bunun en yakın örneğidir. Milli Kurtuluş şavaşımız Ege dağlarına çıkmış iki üç efenin girişkinliği ile başlamıştır. Osmanlılık en uzak göreneğimizdir. Ünlü marşın: *"Dörtyüz arslandan bu Vatan, kaldı bize yadigâr"* sözü, zannedildiği kadar boş değildir. Yüz arslanın ne yaptığını bilerek öne atılması ve sosyal emeği değerlendirmesi, bütün yurdu *"ARSLAN YATAĞI"na* çevirmekte öncülük edecektir.

Siyasal öğrenim ve eğitim, diyoruz. Siyaset, kürsü veya edebiyat ötülgenliği değildir; kıyasıya gerçek ve ciddi *sosyal* savaştır, en çetin *uygarlık* savaşıdır. Her savaş gibi, medeniyet ve toplum savaşında da Nicelik (Kemmiyet: sayı,rakam) değil, Nitelik (Keyfiyet, kalite) rol oynar. Savaşın bir bilime dayandığı kadar bir güzelsanat oluşu burada gizlenir. Sayı üstünlüğü, hiçbir zaman başarının garantisi olmamıştır. Çok defa, teşkilatsız halkın kabaca belirttiği gibi: *"Nerede Çokluk, orada yokluk"* görülür. Bu hakikati bize en iyi öğretecek formülü, başka türlü bir savaş olan askerlik alanının tecrübeli ve zeki yiğitleri daha iyi bilirler. Alman Silahlı Kuvvetlerinin Güdümü (Truppenführung) eserinin 28. maddesi aynen şöyle der: *"Başarı elde etmek için hiçbir vakit çok kuvvet bulunamaz. Zaman ve Mekân yerli yerinde ve gereği gibi kullanılmalıdır. Elverişli durumlar, çabucak tanınıp azimle işletilmelidir."*

Araştırmamızın ilk satırından beri belirtmek istediğimiz, kırk yıldır bir türlü anlatamadığımız şey: TEORİ'nin tanımlanmasıdır. Teori: edebiyat, söylev, pek çok Batılı, Doğulu kitap okumak, yazmaktan bambaşka şeydir. Bugün İşçi Partisinin Teorisi, İşçi-Köy-

lü Gönüllüleri Teşkilat prensipleri, sosyal stratejisi, siyasal taktiği üzerine kurulabilir, o pratik temellerin oluşumuna göre geliştirilebilir. Teşkilatın güdümünde, Partinin bürokrasisinden karnı tok olan ve içgüdüsüyle Hareket arayan tecrübeli, bilinçli, enerjik savaş erleri, askerlikten yetişmiş Parti üyeleri hakkıyla görevlendirilmelidirler. Aydınlarımız içinde, işi laftan ayırt etmeyi meslek edinenler askerliğin *Ocaklılarıdır.* Tek eksikleri, uzun yıllar siyasetten aşırıca yasaklı kalmalarıdır. O yüzden siyasetin temel gerçekliği: Millet ve Vatan meselelerini sosyal sınıflar açısından koyup değerlendirme alışkanlığı denemeyle aydınlanacaktır. Asker ocağının ateşinde dövülenler, İşçi Partisinin en yüksek Millet ve Vatan meselesini neden işçi sınıfı açısından koyduğunu kavradılar mı, savaşçıl sanattaki bilgi, tecrübe ve inisiyatif enerjilerini, BARIŞÇIL İşçi-Köylü gönüllüleri alanında çok verimli kılabilirler ve sonsuz milli kazançlar sağlarlar.

Yeter ki, işçi Partisi, pratiğinin teorisini ve teorisinin pratiğini günü gününe, adım adım bilince çıkartmayı bilsin ve hareketten korkmasın. Yoksa, çelebice kalem efendiliği, süslü söz ötülgenliği, Partiyi, ne şiş yansın ne kebapçı oportünistlerle tıkayıp, iş ve hareket yiğitlerini bıktırır ve kaçırtabilir.

Gönüllülerin Çalışma Yordamı

İşçi-Köylü Gönüllüleri nasıl çalışacaklardır?

Parti içinde (üyeler arasında) ve dışında (halk, işçi arasında) Parti gönüllülerinin yapabilecekleri işleri ve bunlardan hangilerinin öncelik kazanacağını ezbere sıralamak olmaz. İşi *Pratik ve Parti organları* belirlendirecektir. Ancak, çalışmaların ana çizileri üzerine, ilk akla gelen şemalaştırma örnekleri düşünülebilir.

Gönüllülerin Parti içi çalışmaları, tümüyle üyeler ve organlar arasındaki birliğe ve ahenge çimentoluk etmektir; Parti dışı çalışmaları, Parti ile İşçi sınıfı, tüm Halk ve Millet arasındaki birlik ve ahengi sağlamaktır. Bu uğurda, Gönüllü üye, gecesini gündüzüne katan AKTİF elemandır; maddi organik kaynaşmalar gibi, manevi ideolojik sentezleşmelerde de maya, kimyadaki katalizör rolünü oynayan varlıktır. Gönüllülük prensibi ve işi uygulandıkça, Partinin her gün daha önceki teorik ve pratik düzeyi üstüne çıkarılması amaç sayılmalıdır. Yoksa, bugünkü teori ve pratik seviyesinde bırakılacak Parti münasebetleri er geç, şimdiki Aydın-İşçi ikiliği, sürtüşme ve çekişmesine paralel bir de Gönüllü olan ve olmayan partililer arasındaki ikiliğe ve didişmelere kapı açabilir. Ancak, böyle tartışmalar çıkacak diye, Parti aksiyonunu geliştirecek Gönüllüler pratiğinden caymak,

Parti pratiğini ve dolayısıyla de Parti teorisini kıyamete dek basma kalıp lapalisin hakikatleri düzeyinde yüzüstü bırakmak olur.

Gönüllüler işinin özelliği bakımından, Parti Merkez yönetim kurulu içinde çok az sayıda, örneğin 3 kişilik bir Merkez Gönüllüler Komitesi kurulabilir. Komitenin ilk işi, Memleket ölçüsünde çalışma ve hareket Plan ve haritalarını kısa, açık çizi ve yönleriyle hazırlamak olur. Planlamalarda seçilecek EMEK BÖLGELERİ'ne göre sosyal strateji ve siyasal taktiğe en elverişli düğüm noktalarına yeteri kadar BÖLGE GÖNÜLLÜ KOMİTELERİ yerleştirilebilir. Komiteler, Partinin idare Kurulları içinde, o kurulların organik olarak bağlı çalışan vurucu güçleri halinde çalışırlar. O bakımdan, basit il, ilçe bölümleri dışında, il ve ilçeleri sosyal strateji ve siyasal taktik bakımından daha elverişli biçimde içine alacak yeni Parti kurulları da Tüzüğe sokulabilir. MARMARA - EGE - KARADENİZ - GÜNEY BATI - GÜNEY DOĞU - ORTA BATI - ORTA DOĞU - KUZEY DOĞU - GÜNEY DOĞU gibi... Bölgeler içinde Semt bölünmeleri, köyler için TARIM ÜRETİM ÖZELLİKLERİ, şehirler için FABRİKA VE İŞLETME TOPOGRAFYASI esas tutulur.

Kadro ilkin yüz kişilikse, 9 Bölge Komitesi için ONAR Gönüllü verilir. Merkez emrinde ve daima acele ihtiyaç duyulacak bölgelere gönderilmek üzere 10 gezginci HAZIR GÖNÜLLÜ kuvvet bulundurulur. Tabii, Gönüllülerden hiç birisi, hiç bir zaman zuhurat bekleyen, yahut büro dolduran amelmandalığa (İş yapmaktan kalmış, iş göremez) hapsedilemez. 15 Milletvekilinden 15'i de, otomatik olarak Parti Gönüllüsüdürler. Her bölge Komitesine, gereğince, bir veya iki Milletvekili Parti Gönüllüsü katılır. İşçi Milletvekilleri, Meclisteki oy hareketlerinden çok, halk ve işçi-köylü içindeki hayat hareketlerine yaramalıdırlar... Her Komitenin önünde Partinin genel ve özel strateji ve taktik haritaları ile faaliyet planları bulunur. Bütün Parti üyeleri her an haritalar üzerinde Parti faaliyetini adım adım zihince ve bedence güdebilmelidir.

Köy Planlamaları

İşçi Partisinin Gönüllülük faaliyeti bakımından yapacağı köy planlamalarında Tarım Bakanlığının bölge ayırımları da gözönünde tutulur. Onlarla bağlı kalmamak şartıyla, Türk-İş bölge ayrımları da hesaba katılır. Plânlama haritaları, her Gönüllünün şahsen bağlanacağı köylerin yerlerini, özelliklerini belirtir. Köyler, sanayi işletmeleri, fabrikalar, madenler ve örnek çiftlikler gibi modern üretimin büyük ekonomi merkezlerine ve yollara uzaklık, yakınlıklarına göre önem sırasına konulurlar.

Vatan Partisi Programının Köylü meselesi bölümü, KÖYE DEMOKRASİ ayrımında 9. madde: KÜLTÜR ERLERİ için, 500 den fazla nüfuslu köylerimizi 8000 tane, 150'den fazla nüfuslu köylerimizi 16000 tane saymıştı. 100 Gönüllü bulunduğu zaman, her bölge komitesine 500 den fazla nüfuslu 800 köy düşer. Gönüllü başına 80 büyük köy. Sosyal strateji ve siyasal taktik bakımından önemli 150 den fazla yahut az nüfuslu köyler de gözden çıkarılmamak şartıyla, her Gönüllü ayda 1 köy gezse, Parti yılda 1200 büyük köylü yığını ile bağlanır, haftada bir köy yılda 4800 köy... Gönüllü, her köyün kısa, canlı ekonomik, sosyal, politik dosyasını köylü ile başbaşa verip hazırlar. Köylüyle tartışarak çözüm yolları bulur. İşçi Partisi, Köylü "Emekçi yığınları"ndan konuşurken platonik aşk ilanıyla kalmaz. Elinde köylerin dosyası, ardında köyün emekçi halkı, millet meselelerine halkla birlikte ve halk tarafından anlaşılmış, benimsenmiş çareler gösterir.

İşçi gönüllüsünün köylülerle buluşması, sırf akademik bir dosya ve istatistik memurluğu yapmak sayılmamalıdır. Köy Konuğu gönüllünün karşılaşacağı 2 milyon 274 bin aileden 1 milyon 686 bini (yüzde 74'ü) bağımsız, 498 bini (yüzde 22 si) ortak mülk toprakları eker. Bunların yüzde doksan dokuzu orta hallinin altında fakir köylüdür. 100 köylü ailesinden 86 sının İşçi Partisine dökülecek sonsuz ekonomik, sosyal, politik dertleri vardır. Ancak 4 aile tarafsız kalabilir. 15 bin aile, toprak kiracısı, 30 bin aile maraba ve benzeri, 60 bin aile yarıcıdır. Demek 100 bine yakın aile (yarım milyon köy nüfusu) İşçi Partisiyle candan işbirliği etmeye ekonomi ve politikaca hazırdır.

Parti Gönüllülerinden köy konuklarının köyde karşılaşacakları yeni bir kategori insanımız var: Modern teknikle çalışan köylülerimiz. 1959 yılı, kırlarımızda 41.896 traktörle 466'sı Devletin olmak üzere 4753 biçerdöver çalışıyordu. Bu teknik birim sayısına göre, modern ziraat burjuvazimiz, en çok 45 bin kişi olabilir. Bu sayı, köylü ailelerin 50 de biri, yarıcıların yarısından azdır. Kimi bölgelerde modern tekniğin büyük sayıda araçları birkaç büyük ailenin tekelinde toplanmıştır. Ayrıca, Tarım burjuvazimizin toplaştıkları yerler: Başta Adana (5.389 traktör, 409 biçerdöver) ile Konya (3264 traktör, 1001 biçerdöver)dır. 2 ile 3 bin arası (Aydın, Manisa, Ankara, İstanbul, Tekirdağ); 1268 ile bin arası (Eskişehir, Hatay, Urfa, Antalya, İçel, Bursa) ve 369 biçerle Nevşehir, 271 biçerle Urfa gelir. Başka deyimle: 2 ilimizde 4-5 bin, 5 ilimizde 2-3 bin, 6 ilimizde 1000, 2 ilde 500'ü bulmayan Modern teknik sahibi

köy burjuvası vardır. Bu hesapça, 13 ilimiz dışında Demokrat Partinin yetiştirdiği sayılabilecek kimseler, İşçi Partisinin şimdiki üye sayısından aşırı değildirler.

Türkiye'de Orta ve Fakir Köylü, Tefeci-bezirganın, Traktör sahibi köylü çoğunluğu Banka ile Yabancı sermayenin (Finans kapitalin) sömürüğüdür. Demek, köylümüzü bütünü ile tanımak için, yanına gitmekten, kendisiyle karşılıklı, içten konuşmaktan başka yol aranamaz. Bizde genel istatistiklerin yapılış amaçları gibi, metotları da, gerçekleri (veriyormuş gibi yapıp) gizlemektir. O maskeyi köyde kaldırmak için, İşçi Partisi, köyde teşkilatlanma başarılıncaya dek, köye İşçi Gönüllüleri, köy konukları göndermekten başka türlü aydınlanarak, milleti aydınlatamaz. Bir örnek verelim: 1959 İstatistik Yıllığının 189. tablosunda, 772 bin 800 ailenin 1- 20 dönüm toprağa sahip bulunduğu yazılır. Bu ailelerin topuna birden düşen toprak toplam 836.100 dönümdür. Ortalama aile başına 1 dönüm ancak düşüyor!.. Bu ailelerin yeryüzünde kurulu barınma yerleri çıkarılırsa, ekecekleri toprak 1 dönüm bile kalmaz... Gene 794 bin 400 aile, İstatistikte 20-50 dönüm toprak sahibi olarak gösterilir. Topuna düşen 2.789.820 dönüm, ortalama aile başına 3 buçuk dönüm eder. Ve bu böyle gider.

Türkiye'de buğday tarımının randımanı, 10 dönüm başına en az (1945 yılı) 584 kilo, en çok (1953 yılı) 1248 kilodur. 1958 yılı adam başına 193 kilo buğday tüketilmiştir. Beher köylü ailesi 5 kişi olsa: Yalnız ekmekle geçinmek için aile başına her yıl 965 kilo buğday gerekir. Bu da, ortalama ancak 10 dönüm tarlada üretilen 966 kilo buğdaya karşılık düşer. 2 milyar 274 bin köylü ailesinden 2 milyon 122 binine ortalama 8,8 dönüm toprak düştüğüne göre, köy ailelerimizin, % 93,70'i yeterince ekmek dahi bulamayan açlardır! Ancak 91 bin 800 köy ailesine (Top: 1.648.120 dönümden) ortalama 18 dönüm toprak düşer. Bunlar ekmekten başka katık bulma şansına kavuşmuş görünmektedirler. Devlet vergisi, tefeci - bezirgân - şirket - banka alacakları hesaba katılırsa, Türkiye'nin 1000 köylüsünden yalnız 9 tanesi (21 bin) aile başına 176 dönüm toprak sahipliği ile olsa olsa orta köylü durumundadır.

Yukarıki rakamların bir sürprizi de şu: Ortalama hesap edilse, Türkiye'de Orta köylüden başka kimse olmamak gerekir, o da yüzde 1 bile değil, binde 9... Ağalar, beyler hiç mi yok?.. Demek, nereden baksak, Ankara'da oturup, Resmi İstatistikleri hatmetmekle, en büyük yığınımız köylümüz üzerine en ufak doğru dürüst bir fikir edinmemiz olamaz. Bütünüyle köylümüzü tanımak için bile, yanına gitmekten, damına girmekten, karşılıklı dertleşmek-

ten başka yol kalmıyor. Köyde teşkilat kurma yasağı gibi Demokrasiye elverişsiz bir durum oldu bitti bulunduğuna göre, köye İşçi - Köylü gönüllüleri ve köy konukları göndermekten başka türlü aydınlanma ve milleti aydınlatma imkânsızdır-.

İşçi-Köylü Gönüllüleri KÖYLÜ KONUĞU oluş üzerine sayısız *inisiyatifler* yaratacaklardır. Köylü öyle bir denizdir ki, onun içine girilmedikçe yüzme öğrenilemez. Köylümüzün yalnız kendi hüdayinâbit (Ekilmeksizin kendiliğinden biten) konukseverliği bile, İşçi Gönüllülerine doksan üniversite kütüphanesinin öğretemeyeceğini tanıtacaktır. Köye giden Gönüllü, (konuksever köylümüz paradan gocunduğu için) hediyesini götürerek köy odasında, köy evinde yatacak, köylünün her türlü çalışma ve yaşama çabalarına bir güncük olsun, elinden geldiği kadar katılacak, köyün bütün hayat şartlarını köylü gibi ve köylüyle can cana yaşayacaktır. İşçi sınıfı bilincine ergin her İşçi-Köylü Gönüllüsü, köydeki denemeleriyle bilgisini, siyasal öğrenim ve sosyal eğitimini geliştirirse, zekâsını skolâstikten kurtarıp, canlı pratikte girişkince kullanırsa, ancak o zaman TEORİ adını sahte bir etiket gibi taşımayan gerçek *İşçi Partisi Teorisi* doğacaktır.

Bu satırları temize çekerken, 7.1.1966 günlü Cumhuriyet Gazetesinde şu havadisi okuduk: *"Ankara (a.a.)- Bursa A.P. Senatör ve Milletvekilleri, seçim bölgelerindeki ilçe, bucak ve köylerin çeşitli işlerini takip etmek ve sonuçlandırmak amacıyla Ankara'da bir "İş görme" bürosu kurmaya karar vermişlerdir... Devamlı bir sekreter... Müracaatlar... Lüzumlu doküman... Dosyalar tutulacaktır." A.P.'nin köyde kimleri "Takip"* edeceğini biliyoruz. A.P.'nin köylümüze götüreceği tek şey, tefeci-bezirgân ve şirket girişkinlerinin fakir fukarayı sömürürken ne denli koyu müslüman olduklarını ispat etmek ve iftar topu patlarken Millet Meclisinde nasıl yaradana sığınıp sövüştüklerini, tepiştiklerini, yumruklaştıklarını yatırım konusu yapmaktır. Arada, işi düşen hatırı sayılırlara yararlı çıkarlar sağlayıp, asıl köylü meselelerini bürolaştırmak, yahut buruklaştırmaktan da elbet geri kalınmayacaktır. TİP, AP'den geri mi kalsın?

Şehir Plânlamaları

İşçi Partisinin halk yığınlarıyla şehirde bağ kuruşu üzerine yapılacak teklifler öylesine çoktur ki, hepsini burada özetlemeye bile kalkışılamaz.

Türkiye'nin belli başlı sanayi bölgeleri ve her bölgenin belli başlı işletmeleri, fabrikaları harita üzerinde belirlendirilir. Türkiye'de 1964 Aralık ayında 40 bin 352 işyeri vardır. Bunlardan sayıca yarı-

ya yakını (16 bin 50 si) İstanbul'da bulunur. İşyerlerinin büyüklükleri bakımından yarıdan çoğu (20 bin 583 ü) 4 ile 9 işçi çalıştırır; yarıdan azı (19 bin 770 işyeri) 10 işçiden çok adam çalıştırır... İşyerlerinin 1959 yılı 8 de biri mevsim işyeri, 8 de ikisi muvakkat [geçici] işyeri, ancak 8 de beşi devamlı işyeridir. Bu oranca, 10 işçiden çok çalıştıran devamlı işyeri 10 bin civarıdır.

Şehir üretmenlerimizin dağınıklığı, sendikalarla sıkı işbirliği yapmayı gerektirir. İnsan davranışlarının gerekçelerinde maddeye dayanmak şarttır. Ülkücüler dünyanın heryerinden çok Türkiye'ye toplanmış sayılamazlar. Sendikacılık çiy maddeci eğilimlere dayanır. Yalnız sendikacıdır ki, bir işyerinde 10 işçi bulunursa, sendika gelirinin 100 lira artacağını düşünerek yaylanır. Şu milyonlarca işsizin ve yarı açın kıvrandığı yoksullar ülkesinde, yalnız sendikacıdır ki, işyeri ve işçi bulmakta herkesten çok gözünü dört açıp koşabilir. Gerçekliğin bu yanı, ağlanacak kertede acı mıdır? Sosyal ölçüde olaylar bizim salt duygusallığımızla yoluna konulamaz. Dişlerimizi sıkıp acı ilacı içmeliyiz. Kapitalizmde yaşıyoruz. Kapitalizmin ise, en canavarca yabancı Sermayesine yem edilen, morali bin bir tatlı zehirle bunaklaştırılan düzeninde, kara yığın, bayağı çıkardan başkasını anlayıp kımıldayamaz. İşçi hareketine katılanların domuzuna çıkarcı oluşları, sendikacılığımızı facialaştırmış bulunuyor. Ömrü, gece yarısından sabaha dek 200 lira aylık net geliri bulamamakla geçmiş insan, sendikacı olur olmaz yalnız maaştan 2000 lira kazanırsa; işverenle toplu, topsuz sözleşme, kapışma fırsatlarında satmayacak şeyini güç bırakır. Hakikat budur.

Bu madalyanın öbür yanı elbet olacaktır. Gerçi, Batı kapitalistleri artı-değer uğruna önce kendi yurtlarında, sonra cihanda kan döke döke bugünkü medeniyetlerini ve hayat standartlarını yükselttiler. Buna karşılık Türkiye kapitalistleri dışarıdan sömürülme pahasına, yalnız içeride sömürme zorunda kaldıklarını görüp duruyorlar. O yüzden hayvansal bir çıkarcılık içgüdüsü her yerimizi kaplamıştır. Gene de işçi sınıfımızın teşkilatlanma çabası sömürülmenin keskinliği ile orantılı bir hız alacaktı. Bu hayvansal sömürücülük ve çıkarcılık kasırgaları ortasında en olumlu insancıl sonuç: modern sosyal bir sınıf olarak işçilerimizin durmaksızın her sosyal sınıftan daha ileri hızla örgütlenmeleridir.

İşveren sınıfımızın, Batılı üstatlarından, hele gangsterlik okulunda talim görmüş Amerikalı Şirketlerden aldıkları dersleri biliyoruz. Sendikacılığımızı en kara külhanbeyi dolandırıcılığı biçimine sokmak için ellerinden gelen her *"YARDIM"ı* yapıyorlar, her dersi ve uygulamalarını harıl harıl veriyorlar. İşçi, hatta memur iken nefesi açlık-

tan kokanlardan iki buçuk kılkuyruk ajan, sözde *"Sendikacı"* kesilir kesilmez Batının bağışladığı milyonlarla oynar oluyor. Ayrıca şimdiye değin vurguncu bezirgân kodamanlarına kayrılan imtiyazlarla, Avrupa, Amerika *"İnceleme Gezileri"nin* masrafları şu fukara Türk milletinin sırtından çarık çıkarırca çıkartılıyor. Bir avuç avantürye ajanın işçi sınıfımızı ve milli çıkarlarımızı her gün yabancılara satmak üzere çevireceği dolaplar, işçiler arasında dahi insanın insana güvencini her bakımdan sıfıra indirmek amacını güdüyor. Temiz işçi arkadaşlığı ve namuslu yurttaş bağlılığı duygularını, kemik kapan it dalaşmalarına doğru soysuzlaştırmaya çabalıyor.

İşçi Partisi bu gerizli akıntıya karşı kürek çekecektir. Ajanların ve yerli yabancı kapitalistlerin soysuzlaştırmak için kullandıkları projeyi, tersine çevirerek kullanmayı becerirse, İşçi Partisi sosyal güvenlik ve siyasal birlik eğilimlerini en yüce kertesine dek yükseltecektir. Bu çabada en ufak ihtimalleri bile tesadüfe bırakmamalıdır. Her davranışı zeki ve uyanık bir kurmay titizliği ile plana, hesaba ve haritaya bağlamalıdır. İlk ağızda en az 50 İşçi Gönüllüsü olsun hemen sağlamalıdır. Bunların köyle ilişkilerini unutmaksızın, sosyal stratejimize ve siyasal taktiğimize uygun olarak çalışma ve harekât planlarını birer pusula ibresi gibi gözetleyip yönetmelidir.

İşçi Partisinin üretici Sanayi işçileri uğruna çalışmaları şöyle planlaştırılabilir: Türkiye, harita üzerinde 8 bölge için 13 semte ayrılır. Bölge ve semtlerde 10 işçiden fazla çalıştıran işyerleri sayısına göre, yuvarlak hesapla: 500 işyerine 1 Gönüllü kontenjan konulur.

BÖLGE	Semt Merkezi	Kontenjan Sayısı
İstanbul	İstanbul	7
	Bursa	5
	Çanakkale	1
Ege	İzmir	7
Ankara	Ankara	7
Güney	Adana	3
Orta Anadolu	Sivas	3
	Konya	2
Karadeniz	Zonguldak (Batı S.)	2
	Samsun (Doğu S.)	3
Doğu	Diyarbakır (Yakın S.)	2
	Siirt (Uzak S.)	2
Kuzey Doğu	Erzurum	2

Her Semt içinde bulunan vilayet Grupları ile, beherine düşen Kontenjan sayısı şimdilik şöyle özetlenebilir:

İstanbul (7), Bursa - Bilecik (2), Balıkesir (1), Kocaeli (1), Sakarya (1), Çanakkale (1).

İzmir (3), Aydın - Denizli (1), Uşak - Afyon: (1), Kütahya: (1), İsparta - Burdur: (1).

Ankara: (5), Kastamonu - Çankırı: 1), Bolu: (1).

Adana (1), İçel-Antalya (1), Maraş - Urfa-Antep (1).

Sivas: (1), Kayseri : (1), Tokat - Amasya (1), Konya: (1), Niğde-Nevşehir-Kırşehir-Yozgat: (1)

Zonguldak: (1), Sinop: (1), Samsun (1), Giresun-Ordu: (1), Trabzon: (1).

Diyarbakır-Mardin: (1), Elâzığ-Malatya: (1), Siirt-Hakkâri: (1), Van-Bitlis-Ağrı-Adıyaman: (1)

Erzurum-Erzincan-Gümüşhane: (1), Artvin-Kars:(1).

Kontenjan dediğimiz nedir? En azından 50 Gönüllü sayısı içinde her Bölgeye, Semte ve İl grubuna veya İl başına düşecek Gönüllü sayısının oranıdır. 50 gönüllüden 4'ünü hasta veya Millet Meclisinde yahut İhtiyat sayıyoruz; geriye kalanlar, örneğin İstanbul'a 50'de 7, Bursa'ya 50'de 5, Balıkesir'e 50'de 1 ve ilh. gönüllü düşer. Toplam Gönüllü 100 olunca bu rakamlar ikişer katına çıkarlar. Örneğin: İstanbul'a 14, Bursa'ya 10, Balıkesir'e 2 Gönüllü düşer... Bu sayılar da, orantılar da, elbet değişmez şey değildirler. Halk stratejisi ve yığın taktiği bakımından biz sosyal aksiyona daha elverişli oranları ve rakamları böyle teklif ediyoruz. İstatistikler ve hareket ve uygulamalar gibi gerekçelerle oranlar, kontenjanlar ve sayılar her zaman değiştirilebilir. Maksadımız yapılan teklifi gözönünde somutlaştırmaktır.

13 Semt Merkezine en az birer Milletvekili Gönüllü işbaşı yapmak üzere gider. Semt Merkezlerine düşen her Kontenjan başına: 500 işyeri düşer. Her kontenjan 2'şer gönüllü olunca, her gönüllüye 250 işyeri düşer. Parti Gönüllüleri her gün bir işyerine uğrasa, yılda ancak bir tur yapabilir. Onun için, özellikle işyerleri ve işçilerle ilgilenecek gönüllüler, çalışmalarını kolaylaştırmak üzere bir yanda işçi temsilcileri ve sendikalarla, öte yanda bütün lokal Parti üyeleriyle sıkı buluşma ve işbirlikleri sağlayacaktır. İşyerlerinin önce en büyüklerini bölge haritalarında ilk amaç sayacaktır. Genel mantık bakımından: 1000 kişilik bir işletme atlanıp, 10 kişilik işletme işçileri Parti amaçları ve teşkilatı ile ilgilendirilmeye kalkılamaz. Ancak, 1 kişilik bir tek işletmenin bile, parti üyesi edinme

ve faaliyet geliştirme bakımından ihmâl edileceği akla gelemez. Hatta, kimi yerlerde, kalabalık işletme işçileri az çok kendi göbeklerini kendi teşkilatlarıyla kesebilirler de, asıl bir iki işçilik işletmelerde çalışanlar Parti öncülüğüne daha çok muhtaçtırlar. Parti Gönüllüleri ve Organları kendi bölge ve semtlerindeki en kalabalık ve önemli işletmeleri sıraya koyar. Orada çalışan yurttaşların özel ve genel bütün dertleriyle dertlenir, hayatlarını yaşar ise, Parti bir İşçi Partisi olmaya başlar.

İşçi Partisi, bugün ilk ağızda yalnız Milletvekillerinin ülkücü davranışlarıyla 100 gönüllü, hatta elli Gönüllü çıkardı mı, çığır açılmış bulunur. Türkiye, bir bakıma evkaflar ülkesidir. Halkımız iyilikseverlik gelenekli insanlardır. Hiç bir çıkarı düşünmeden zekât gibi sosyal yardımlaşma, hacılığa gitmek gibi kollektif sosyal davranış geleneklerini herşeyin üstünde benimsemişizdir. İşçi Partisi, halkımıza elverişli örneklerle üyelerine ve iyiliksever yurttaşlara öncü olursa, ummadığı güzel sürprizlerle karşılaşacaktır. Tarihte ilk defa yapılacak kişisel fedakârlıklar ve iyilikler, en bilinçli insancıl amaçlara yönelmiş olacaktır.

Ayrıca, mevsimlerin çoğunda, her sınıf Parti üyeleri, İşçi ve Köylü sever sempatizanlar, köyde, şehirde gönüllü sosyal hizmete, hele köy konukluğuna can atarlar. Hiç değilse, kendileri bedence bunu yapamadıkları zaman, Gönüllüler için gerekli maddi, manevi destekleri ve kişileri sağlarlar. Hele büyük merkezlerimize akın etmiş bulunan ve gecekondu proleterleşmelerine paralel, nazire teşkil eden yüksek öğretim gençliğimizin büyük çoğunluğu, doğrudan doğruya köylü çocuğu, işçi çocuğu, halk çocuğu ülkücülüğe tutkun gençlerdir. Yaşlı, genç, kadın, erkek halksever insanımız, kanserden bin kez azgın düşmanımız olan geriliğimiz ve sosyal adaletsizliklerimizle savaşmada, kansere karşı gösterdikleri ilgiyi göstermekten geri kalamazlar. Örnek beklerler.

Son yıllar, Türkiye'nin yaratıcı alınteri yerine, bahşişle sadakaya bakan yaltaklanmayı geçirecek bir *"Turizm"* manisi tutturuldu. Bayağı bezirgân çıkarcılığı biçiminde öne sürülen "İÇ TURİZM" eğilimi, yurtseverlik, halkseverlik, işçi ve köylüseverlik Turizmi biçimine sokulmalıdır. Türkiye'yi kurtaracak turizm budur. Büyük şehirlerin gecekondu varoşları, bir ayağı köyde, kasabada yerli ve kendiliğinden *"turist"leşmiş* işçilerle doludur. Hepsi de her an, en gönüllü ve tabii köy konuklarıdırlar...

Bütün o saydığımız ve sayılamayacak kadar çok imkânlar, kanallar ve insanlar, halka, köye ışık götürüp, halktan ve köyden

problem getirecek yönde gelişebilirler. Müstebit Saltanat ,cahil goygoycularla köyü kasabayı ve şehri avucu içine almıştı. Şimdi, emperyalist casus teşkilatları sözde "BARIŞ GÖNÜLLÜLERİ" adlı ajan zincirleriyle çekirge sürüleri gibi köylerimize dalmış bulunuyorlar. Bezirgân ve tefecilerimizle onların adamları da o gibileri halka şirin göstermek üzere, "Turist para getirecek. Turist altındır" diye yaygın ve inanılmaz propagandalar yapıyor. Gerçi o gibilerin arkalarında güvendikleri Amerikan doları bulunabilir. Eski şairimizin dediği gibi: "Zulmün topu var, kalesi var, güllesi varsa: Halkın da bükülmez kolu, dönmez yüzü vardır". İşçi Köylü Gönüllülerinin sönmez yurt sevgisi, ölmez insan saygısı er geç üstün çıkar.

Yukarıki işler, İşçi Partisinin Meclisteki görevini aksatmaz mı? Millet Meclisi halka çağrı yapılacak en yüksek kürsüdür. Onu ihmâl etmek konu edilemez. Yalnız, çok yükseklerde söylenenler, her zaman en iyi işitilen, hele en iyi anlaşılan sözler olamaz. Onun da yeri vardır. Her şey o değildir. Mecliste atılan nutukların dinlenilmesi ve anlaşılması için, tabanda çalışmak gereklidir. Frenklerin *"Jeu parlementaire"* (Meclis oyunu, Parlamento kumarı) dedikleri şey, en az yüzde doksan nüfusu politikadan kopuk, demagoji gettosu içine alınmış fakir fukara Türkiye'si için aşırıca lükstür. Bu lüks, bizde en mirasyedice biçimlerde kötüye kullanılıyor. Daha geçen gün, bizim Parlamento oyunlarımızda en tecrübeli ve Mecliste en büyük muhalefet Parti olan C.H.P.'li Milletvekili (Kemal Sarıibrahimoğlu) şöyle haykırmak zorunda kaldı: *"Bırakınız biz de konuşalım, biz de görüşlerimizi anlatalım... Grup sözcüleri dışında hiç birimiz konuşmayacak mıyız? Milletvekili bütçede konuşmayacak da, nerede konuşacak? Ne zaman konuşacak?... Gruplar demokrasisidir bu."* Haberi veren gazete, sözünü şöyle bitiriyor: *"Sonuçta, her zaman olduğu gibi Milletvekillerinin şahısları adına konuşmasına fırsat kalmadan verilen bir yeterlik önergesiyle, bu bütçe de diğerleri gibi kabul edildi."* (Cumh. 2.3.1966)

Yüzlerce koltuklu ve o denli *"arkası kuvvetli"* C.H.P'yi takmayan bu Parlamento otomatizmi ortasında, acep 15 T.İ.P.li'den 14'ünün Büyük Millet Meclisinde komisyondan komisyona dolaşmaktan başka ne işleri vardır? Ötekiler kalabalıktırlar: birbirlerine boy ve gövde gösterisi yapa dursunlar ara sıra milletin anlamadığı havada, Frenkçe veya Öztürkçe sözcüker döktürmektense, Türk Milletinin yanıbaşında varolmak daha önemlidir.

Tekliflerimiz, işçi ve köylü yığınlarımızın sosyal hayatlarıyla ilgilenme yolunda birkaç işarettir. Bu yönde Parti organları ve Toplan-

tıları harekete getirilir ve işletilirse, tekliflerin kanevasından çok daha değerli ve yararlı bin bir girişkinlik ortaya çıkar. Elli, yüz gönüllü olmamış, on gönüllü ile de işe başlanabilir. Altmış üç İl Merkezi yerine saydığımız 13 Semt merkezinde çalışmaya belirli prensip, plan ve haritalarla girişmek, alınan sonuçları, günü gününe bütün üyelere yaymak ve yapılacak iş olarak sunmak, Parti içinde yarışma duygusunu uyandırır. Plânlı ve olumlu iş alanı bulan üyeler, kapalı kutu odalarda, makale okur veya dinlerken uyuklamaların yahut dedikodu kaynatmanın yersizliğini birbirlerine daha iyi öğretirler. Parti içine gizli maksatla sızmış bulunanlar da, pratiğin kriteryumu altında "yüzük taşı" gibi açıkta kalıp ayırtedilirler. Parti tartışmaları, sonuçsuz, yorucu spekülâsyon veya medrese dogmatizminden kurtularak, objektif konkret fikir ve hareket temelleri üzerine oturur. Kaplumbağanın kabuğu kırılır.

O zaman, bütün üyeler için: *"Hodri meydan!"* denilir. Organların kaçta kaçını aydınlar mı, yoksa işçiler mi tutmalı? gibi gerçekliğe çapraz bakan uydurma sözde tartışmalar kendiliğinden gülünçleşir. Ak koyun, kara koyun *İŞ* üzerinde belli olur. İşi yapan kimse, ister aydın ister işçi olsun, üyelik görevini hakkıyla başarmış yiğittir. Organlara seçilme, aksiyon ve sorumluluk yetkilerini zekâsını kullanarak, bilgisini arttırarak, tecrübesini bileyerek, bıçağı hakkına elde eder. Karın doyurmaz, dişe dokunmaz kitapçıl veya duygusal nutuk atmalar heveslilerinin kursaklarında kalır-. Halk yığınlarımızla gerçek temasın genişlettiği *pratik* ve *teori,* açılacak kursların, gece okullarının, yapılacak yayınların daha canlı ve eleştirici olmalarını ve *anlaşılmalarını* sağlar. Zihinler, ezberlenmiş ilk okul alfabesini andırır formüllerden, sosyal hayatın, siyasal savaşın cebr'i âlâsına yükselir. Modern parti faaliyeti, hep bir ağızdan "HU!" çekmeye yarar tekke âyinlerinden, medrese ulemâlığından yakasını kurtarır.